

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи особистісних досягнень
1 КЛАС

	Особисті досягнення, опис спостережувальної поведінки та досвіду учня/учениці	Показники сформованості особистого досягнення
1	Виявляє інтерес до навчання, старанно і зосереджено виконує навчальні завдання	Виявляє допитливість стосовно широкого кола об'єктів навколишнього світу Працює цілеспрямовано, прагне досягти бажаного результату Зосереджено виконує справи до їх завершення
2	Активно працює на уроці, виявляє ініціативу	Швидко без утруднень включається в роботу на всіх її етапах, вносить пропозиції
3	Співпрацює з іншими, домовляється	Прагне співпрацювати з іншими дітьми (у парі, групі), вміє домовлятися Самостійно знаходить спосіб мирно залагодити конфлікт Розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших
4	Керує своїми емоціями, пояснює їх вплив на поведінку	Розпізнає свій емоційний стан, пояснює як емоції впливають на нього/неї у цей час, за допомогою вчителя виконує практичні вправи , спрямовані на переживання емоцій
5	Ставить запитання про нове, незрозуміле	Прагне заглибитись у сутність предметів і явищ
6	Виявляє самостійність у роботі, пояснює свої дії	Виконує всю роботу самостійно
7	Контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	Самостійно від початку і до кінця контролює виконання своїх навчальних завдань, виконує самооцінювання виконаної роботи
8	Бере відповідальність за свої дії	Аргументовано оцінює свою роботу та роботу однокласників
9	Обирає шляхи розв'язання проблем	Пропонує спосіб вирішення проблеми
10	Дотримується правил поведінки під час уроку, гри, відпочинку	Розповідає, пояснює значення і дотримується правил поведінки і спілкування під час уроку, гри, відпочинку , що засвідчують повагу до інших осіб
11	Спостерігає за об'єктом, досліджує об'єкт за поданою інструкцією, доходить висновків відповідно до мети спостереження	Із зацікавленням за завданням чи вленою ініціативою спостерігає за об'єктом, самостійно досліджує його з опорою на інструкцію, робить аргументовані висновки відповідно до мети спостереження
12	Працює з поданим джерелом інформації, добирає за умовою тексти й ілюстрації до них	Використовує різні прийоми роботи з джерелом інформації, вміє знаходити потрібну інформацію, добирати текст або ілюстрацію до них із запропонованих вчителем
13	Працює з інформацією з допомогою цифрових пристроїв за інструкцією.	Обирає зручний для себе спосіб роботи з інформацією та користується знайомими цифровими пристроями за інструкцією; пояснює свій вибір і дії.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів

1 КЛАС

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів

мовно-літературної освітньої галузі

НАВЧАННЯ ГРАМОТИ/УКРАЇНСЬКА МОВА

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Виявляє розуміння фактичного змісту сприйнятого на слух висловлювання, запитує про незрозуміле.	Уважно сприймає усні репліки співрозмовника, доречно реагує на них; Слухає й розуміє коротке монологічне висловлювання; Розповідає, про що мовиться в тексті, який прослуховувався; Розповідає що зацікавило в усному висловлюванні; Відповідає на запитання за змістом прослуханого (хто? що? де? коли? як?).
	Переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності викладу	Відтворює за ролями діалог із прослуханої казки, розповіді повторює услід за вчителем зразок зв'язного висловлення (обсягом 2-3 речення) зі збереженням його змісту та інтонаційних особливостей; переказує знайому казку, короткий прослуханий текст з опорою на подані малюнки, словосполучення, запитання, план.
	Зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями, будує діалоги на доступні теми, дотримується правил мовного етикету	Впевнено висловлює і аргументує свою позицію Підтримує діалог з певної теми, чітко формулює думки, демонструє високу культуру спілкування Користується формулами мовленнєвого етикету в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням)
Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови	Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки	Називає і розбірливо пише всі рукописні малі й великі літери українського алфавіту Розрізняє друковане і рукописне письмо Добирає й записує назву малюнка Дотримується культури оформлення письмових робіт Самостійно чи з допомогою вчителя перевіряє власні записи, знаходить і охайно виправляє недоліки (графічні, орфографічні, пунктуаційні)

Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Визначає мету й цільову аудиторію медіапродуктів, створює прості медіапродукти	сприймає зміст і форму простих медіапродуктів (малюнки, світлини, комікси, дитячі журнали, мультфільми тощо), бере участь в їх обговоренні; бере участь в обговоренні змісту і форми медіапродуктів; розповідає про свої враження від прослуханих / переглянутих медіапродуктів має уявлення про найважливіші джерела інформації: дитячі книжки, журнали, енциклопедії, телебачення, бібліотека, Інтернет
Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	Досліджує і пояснює мовні звуки, правильно їх вимовляє; наголос у словах Правильно позначає звуки буквами Ділить слова на склади Спостерігає за лексичним значенням слів. Упізнає і розрізняє слова – назви предметів, ознак, дій, чисел, службові слова. Розпізнає речення і текст
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Розповідає про свої читацькі уподобання	Пояснює яким темам надає перевагу під час обрання книги для читання Відповідає на питання, про що (про кого) любить читати Називає улюблених літературних героїв.
	Читає вголос цілими словами, усвідомлено, правильно, виразно	Читає вголос доступні тексти переважно цілими словами правильно інтонує речення Виявляє розуміння фактичного змісту невеликих за обсягом і нескладних текстів: пояснює, яка подія відбулася, Називає нескладні за змістом і формою тексти (загадка, лічилка, казка, вірш , оповідання) Виділяє в структурі тексту заголовок називає персонажів твору, відповідає на запитання за змістом прочитаного Висловлює власне ставлення до змісту твору
	Пояснює мету читання книжок, наводить приклади улюблених дитячих книжок, розповідає про загальний зміст книжки, вчинки персонажів	Із задоволенням і цікавістю за власним вибором читає дитячі книги, пояснює для чого читати книжки, розповідає про улюблені книги, переказує їх зміст, пояснює вчинки головних героїв. знаходить і називає елементи дитячої книжки (прізвище автора, заголовок, ілюстрації), спираючись на них, висловлює здогад, про що може розповідатися в книжці (творі);

		дотримується правил збереження книжки та гігієни читання (під керівництвом дорослого)
--	--	---

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
іншомовної освітньої галузі
АНГЛІЙСЬКА МОВА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Сприйняття інформації, висловленої іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критичне оцінювання інформації</i>	<i>Сприймає з розумінням іноземну мову на слух.</i>	Розуміє короткі, прості запитання та твердження, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються, та супроводжуються візуальними опорами або жестами задля покращення розуміння. Розпізнає числа, ціни, дати та дні тижня у знайомому контексті, якщо мовлення повільне та чітке. Встановлює базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Читає з розумінням іноземною мовою.</i>	Розпізнає знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті.
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови</i>	<i>Висловлюється іноземною мовою.</i>	Ставить та відповідає на запитання про себе та щоденні справи, вживаючи короткі, формульні вирази та покладаючись на жести для підкріплення інформації. Продукуює короткі фрази про себе, надаючи базову персональну інформацію (напр., ім'я, адреса, родина, національність)
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу,</i>	<i>Записує слова, речення, короткі повідомлення про себе, на повсякденні теми іноземною мовою.</i>	Пише короткі фрази для надання базової інформації (ім'я, адреса, родина), в анкет або записці, використовуючи словник. Надає базову інформацію в письмовій формі (наприклад, ім'я, адреса, національність), з можливим використанням словника. Розміщує прості онлайн вітання, вживаючи основні формульні вирази.

дотримання норм літературної мови		Розміщує онлайн прості короткі твердження про себе, якщо їх можна вибрати з меню та/або скористатись онлайн перекладачем.
-----------------------------------	--	---

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
математичної освітньої галузі
МАТЕМАТИКА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів</i>	Читає, записує, утворює, порівнює числа у межах 100, визначає розрядний склад їх	відтворює послідовність чисел у межах сотні; читає і записує числа, утворює числа різними способами; визначає десятки й одиниці у складі двоцифрового числа; порівнює числа різними способами
	Володіє навичкою усного додавання і віднімання чисел у межах 20.	Правильно обчислює суму та різницю, застосовуючи різні способи виконання арифметичних дій, використовує у мовленні назви компонентів та результатів арифметичних дій додавання і віднімання; коментує виконання обчислень; знаходить, на скільки одне число більше або менше за інше; користується в обчисленнях переставним законом додавання; встановлює взаємозв'язок між діями додавання і віднімання, використовує його під час обчислень; визначає невідомий компонент дії додавання і знаходить його значення; володіє навичками самоконтролю.
	Читає і записує математичні вирази, знаходить їх значення	читає і записує математичні вирази: сума і різниця; обчислює значення виразів на 1 – 2 дії; встановлює відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами
<i>Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання</i>	Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, розв'язує задачу, перевіряє розв'язок	Самостійно ознайомлюється із текстом задачі, аналізує його і розв'язує прості задачі на знаходження суми/ різниці двох чисел. Будує алгоритм розв'язання простих задач; створює допоміжну модель задачі різними способами; перевіряє виконану роботу; оцінює з допомогою вчителя правильність розв'язання задачі.

навчальних і практичних задач		
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Розпізнає, конструює з підручних матеріалу і зображує геометричні фігури.	Орієнтується на площині й у просторі; пояснює розташування предметів, напрямки і рух об'єктів. Розпізнає геометричні фігури за істотними ознаками; співвідносить реальні об'єкти з моделями та зображеннями геометричних фігур; моделює геометричні фігури.
	Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами.	вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість; використовує короткі позначення величин (сантиметр – см, дециметр – дм, метр – м); маси (кілограм – кг); місткості (літр – л); часу (година – год, доба, тиждень) вимірює довжини об'єктів за допомогою підручних засобів, лінійки, записує їх результати; креслить відрізок заданої довжини. Користується годинником (у межах цілих годин) і календарем для відстеження подій у своєму житті Оперує грошима в уявному процесі купівлі-продажу та в практичній діяльності.

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
Громадянської, історичної, соціальної та здоров'язбережувальної, природничої освітньої галузі
ІНТЕГРОВАННИЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та	Розрізняє природні і рукотворні об'єкти, об'єкти неживої і живої природи, називає і описує явища, які відбуваються в природі.	Виявляє допитливість стосовно широкого кола об'єктів навколишнього світу розпізнає тіла неживої і живої природи, рукотворні об'єкти; розуміє значення сонячного світла і тепла на Землі; має уявлення про повітря, воду, ґрунт, їх властивості, про різноманітність живих організмів, розповідає про добові та сезонні зміни в природі, усвідомлює причини їх повторюваності; групує об'єкти природи за однією ознакою;

створення навчальних моделей, вияв допитливості та отримання радості від пізнання природи	Досліджує за інструкцією прості об'єкти природи з використанням запропонованих приладів, описує з допомогою вчителя отриманий результат.	обирає у найближчому оточенні те, що цікаво дослідити; досліджує об'єкти природи, використовуючи доступне обладнання (лупу, термометр, компас, лінійку тощо); використовує різні джерела для пошуку інформації про довкілля; формулює висновки за допомогою вчителя і представляє результат досліду
	Називає умови необхідні для життя організмів	Розуміє цінність природи для життя людей, залежність якості життя людей від стану навколишнього середовища Встановлює найпростіші взаємозв'язки в живій і неживій природі, між живими організмами і навколишнім середовищем, між природними умовами та господарською діяльністю людей бере посильну участь в природоохоронній діяльності
Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття	Називає свою адресу, країну, її столицю, розпізнає про символи держави (прапор, герб, гімн, державна мова)	Розповідає про себе та свою сім'ю, місце проживання; складає перелік чеснот, рис характеру, якими вони володіють; знає назву країни, її столицю; Знаходить на карті України (столицю України, річку Дніпро) має уявлення про зміст символів держави (прапор, герб, гімн, українська мова), історичні пам'ятки свого краю; Називає відомих українців, культурні і природні пам'ятки свого краю
Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та діяльності людей на нього	Спостерігає за довкіллям	виявляє зв'язки між людьми в суспільстві (хто про кого дбає, значення праці людей для добробуту країни; орієнтується у найближчому просторі; долучається до корисних справ громади
Дотримання принципів демократичного громадянства, активна участь у житті шкільної спільноти, місцевої громади і держави Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності	Розповідає про права та обов'язки в сім'ї, в школі, громадських місцях, наводить приклади; діє з повагою до прав інших. має	уявлення про свої обов'язки як школяра, правила поведінки на уроці, на перерві; доречно вживає слова етикету (вітання, прохання, прощання, звертання, подяки, вибачення); доброзичливо спілкується з іншими в спільній діяльності; розрізняє вчинки, дає їм оцінку з погляду моральності; має уявлення про необхідність доброзичливого і уважного ставлення до старших; має уявлення про різноманітність людей у світі, називає деякі країни; усвідомлює необхідність доброзичливого ставлення до інших країн та народів, цікавиться відповідною інформацією; наводить приклади виробів, які допомагають людині в побуті, приклади

інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості		винаходів людства
Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб Аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків та ризиків	Визначає, як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я	пояснює, що можна, а чого не можна розповідати незнайомим людям, добирає приклади на користь свого твердження дотримується правил поведінки в природі, та пояснює їх іншим;
	Наводить приклади діяльності служб допомоги в небезпечних ситуаціях, називає номери телефонів цих служб.	Пояснює важливість роботи служб допомоги Розповідає про професії людей служб допомоги (пожежник, міліціант, лікар швидкої допомоги тощо) Розуміє важливість дотримання правил безпечної і культурної поведінки задля власної безпеки і використовує їх вдома і в громадських місцях Називає номери екстреного виклику служб допомоги

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
технологічної освітньої галузі
ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує	Організовує робоче місце за визначеною умовою, дотримується безпечних прийомів праці	Організовує робоче місце, дотримується безпечних прийомів праці та санітарних норм; розпізнає та добирає матеріали для моделювання, конструювання та виготовлення виробу; раціонально використовує матеріали (папір, картон, пластилін, полімерна глина, солоне тісто, нитки, дріт, пластик тощо), зокрема і вторинні з допомогою дорослих
Втілення творчого задуму в готовий виріб	Виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю операцій/дій	Самостійно планує власну діяльність з виготовлення виробу, прогнозує кінцевий результат; виготовляє поетапно корисний й естетичний виріб за визначеною послідовністю самостійно. продукує ідеї для вибору особисто привабливого об'єкта праці; вибирає обґрунтовано об'єкт праці із запропонованих з допомогою вчителя; пояснює функціональну та естетичну цінність обраного для проєктування і виготовлення виробу;

		розглядає моделі, подібні обраному виробу (моделі-аналоги); розрізняє основні креслярські інструменти, лінії, види графічних зображень; читає елементарні графічні зображення; складає пласкі та об'ємні геометричні форми, вироби з деталей конструкторів або інших готових елементів (архітектурні споруди, транспортні засоби, роботи тощо) з допомогою дорослих, самостійно, в парі або в групі здійснює розмічання ліній на папері і картоні; описує усно модель спроектованого виробу; пояснює способи та види оздоблення власного виробу (стрічками, тасьмою, мереживом, лелітками, гудзиками, намистинами тощо); добирає матеріали для моделювання, конструювання та виготовлення виробу, зокрема і вторинні (природні, штучні і синтетичні); розрізняє традиційні і сучасні технології виготовлення виробів (аплікація, ліплення, писанкарство, квілінг тощо) читає графічні зображення для поетапного виготовлення виробу з допомогою дорослих Продукує ідеї для вибору особисто привабливого об'єкта праці; пояснює функціональну й естетичну цінність обраного виробу; втілює власні творчі ідеї.
<i>Практичне і творче застосування традиційних та сучасних ремесел</i>	<i>Виконує трудові дії щодо самообслуговування, у тому числі ремонтує іграшки, книжки, доглядає за рослинами.</i>	виконує трудові дії в побуті: доглядає за одягом та взуттям (зав'язує шалик, пояс, шнурки тощо); пояснює правила догляду за домашніми тваринами, рослинами і доглядає за потреби; ремонтує нескладні пошкодження книг, іграшок за потреби; сервірує нескладні страви (чай, канапки, тістечка тощо) за наочним прикладом та допомогою дорослих або спільно із старшими учнями

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мистецької освітньої галузі
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір.</i>	Сприймає твори різних видів мистецтва проявляє емоційно-ціннісне ставлення до них у різний спосіб, визначає темп (повільно, помірно, швидко); регістр (високий, середній, низький), динаміку (гучно, тихо), тембр (звучання хору та оркестру), характеризує мелодію; ділиться з іншими особами враженнями від сприйняття мистецтва називає твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	<i>Виявляє старанність у співі, відтворює за зразком запропоновані ритми</i>	співає вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор) у відповідному настрої, характері; дотримується правил співу (постава, дихання) відтворює прості ритмічні послідовності (створені з половинних, четвертних та восьмих тривалостей); виконує пісні «в ролях», відтворюючи образ мімікою, пластикою рухів; створює елементарний ритмічний супровід до пісні;

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мистецької освітньої галузі
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір</i>	Сприймає твори різних видів мистецтва визначає колорит (теплий, холодний) творів мистецтва та учнівських робіт; проявляє емоційно-ціннісне ставлення до них у різний спосіб, називає твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій ділиться з іншими особами враженнями від сприйняття мистецтва
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	<i>Відтворює художні образи засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами</i>	Створює художні образи за власним задумом в художні образи відтворює прості форми предметів і об'єктів довкілля фарбами (акварель, гуаш), графічними та пластичними матеріалами; розміщує пропорційно зображення, використовуючи всю площину аркуша; komponує (з допомогою учителя) зображення у форматі (вертикальний, горизонтальний); створює елементарний стрічковий візерунок, прості декоративні розписи; використовує в роботі основні, похідні, теплі й холодні кольори;

		змішує фарби для отримання нових кольорів ; отримує насичені та ненасичені відтінки, розбавляючи фарбу водою ; користується фарбами (акварель, гуаш), олівцями (кольоровими, восковими), пластиліном, фломастерами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо; спостерігає різноманітність і красу природних форм, рослин, птахів, тварин у навколишньому середовищі; експериментує з кольорами, лініями, формами тощо; прикрашає (за допомогою дорослого) середовище, в якому живе і навчається;
<i>Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво</i>	<i>Презентує створені художні образи, описує чи вдалося втілити творчий задум</i>	презентує результати власної творчості (співає пісні, виконує танцювальні рухи, демонструє власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); бере участь у колективному виконанні творчого задуму; у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), в обговореннях власних вражень від творів різних видів мистецтва, зокрема, змісту анімаційних фільмів, театральних вистав тощо; дотримується правил творчої співпраці вербально описує свій творчий задум; визначає, що вдалося, чи не вдалося у виконанні того, що було задумано

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
фізкультурної освітньої галузі
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості</i>	<i>Виконує фізичні вправи за зразком</i>	виконує організовуючі вправи: команди на шикування в шеренгу, колону по одному, в коло; розмикання на інтервал; загальнорозвивальні вправи без предмета (імітаційного характеру) та з предметами; комплекс вправ ранкової гігієнічної гімнастики, присідання тощо ; виконує ходьбу на носках, на п'ятах, з високим підніманням стегна, у напівприсіді, у присіді, з різними положеннями рук, ходьбу «змійкою»; біг з високим підніманням стегна, із закиданням гомілок із зміною напрямку і різних вихідних положень; танцювальні кроки; танцювальні імпровізаційні вправи; лазіння по горизонтальній та похилій гімнастичній лаві; по гімнастичній стінці у різних напрямках; перелізання через перешкод ; виконує вправи з малим м'ячем; вправи з великим м'ячем;

		володіє елементарними навичками виконання стрибків: на місці на одній нозі, на двох ногах з просуванням уперед, назад, у присіді правим та лівим боком; стрибки в глибину; стрибки у висоту; стрибки у довжину з місця поштовхом однієї і двох ніг ; виконує вправи для розвитку фізичних якостей: сили – підтягування у висі лежачи та у висі (хлопці), згинання та розгинання рук в упорі лежачи від гімнастичної лави та від підлоги (хлопці); швидкості – повторний біг на 3–4х10 м; пришвидшення з різних вихідних положень; витривалості – біг по чергово з ходьбою; пересування на лижах; нахили тулуба в різних напрямках у положенні стоячи, пружні нахили у положенні сидячи; “напівшпагат”, “шпагат”; координації – пересування по підвищеній і обмеженій за площиною опорі, “човниковий” біг 4х9 м, 3х10 м
<i>Заняття руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях</i>	<i>Пояснює значення фізичних вправ для здоров'я людини</i>	має уявлення про фізичну культуру як сукупність різноманітних фізичних вправ, спрямованих на фізичний розвиток та зміцнення здоров'я людини розуміє терміни з предмету «фізична культура»; пояснює значення фізичних вправ для формування правильної постави; називає життєво важливі способи пересування людини;
<i>Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія</i>	<i>Дотримується правил безпеки особисто і під час спільної рухової діяльності</i>	дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у процесі рухової та змагальної діяльності дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у воді
	<i>Виконує різні ролі під час рухливих та командних ігор; вболіває за результат команди</i>	бере участь у рухливих іграх та естафетах, виконуючи різні ролі в процесі рухливих ігор

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи особистісних досягнень
2 КЛАС**

	Особисті досягнення, опис спостережувальної поведінки та досвіду учня/учениці	Показники сформованості особистого досягнення
1	Виявляє інтерес до навчання, старанно і зосереджено виконує навчальні завдання	Виявляє допитливість стосовно широкого кола об'єктів навколишнього світу Працює цілеспрямовано, прагне досягти бажаного результату Тривалий час зосереджено виконує справи до їх завершення
2	Активно працює на уроці, виявляє ініціативу	Швидко без утруднень включається в роботу на всіх її етапах, вносить пропозиції
3	Співпрацює з іншими, домовляється	Прагне співпрацювати з іншими дітьми (у парі, групі), вміє домовлятися і допомагає іншим співпрацювати Самостійно знаходить спосіб мирно залагодити конфлікт Розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших

		Розпізнає не толерантне ставлення
4	Керує своїми емоціями, пояснює їх вплив на поведінку	Чітко розпізнає і пояснює свій емоційний стан, пояснює як емоції впливають на нього/неї у цей час, виконує практичні вправи, спрямовані на переживання емоцій
5	Ставить запитання про нове, незрозуміле	Прагне заглибитись у сутність предметів і явищ, ставить закриті і відкриті запитання
6	Виявляє самостійність у роботі, пояснює свої дії	Виконує всю роботу самостійно, з допомогою вчителя формулює оцінне судження
7	Контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	Самостійно від початку і до кінця контролює виконання своїх навчальних завдань, виконує самооцінювання виконаної роботи
8	Бере відповідальність за свої дії	Аргументовано оцінює свою роботу та роботу однокласників, надає зворотний зв'язок
9	Обирає шляхи розв'язання проблем	Пропонує декілька способів вирішення проблеми
10	Дотримується правил поведінки під час уроку, гри, відпочинку	Розповідає, пояснює значення і дотримується правил поведінки і спілкування під час уроку, гри, відпочинку, що засвідчують повагу до інших осіб
11	Спостерігає за об'єктом, досліджує об'єкт за поданою інструкцією, доходить висновків відповідно до мети спостереження	Із зацікавленням за завданням чи вленою ініціативою спостерігає за об'єктом, самостійно складає план спостереження/дослідження, досліджує його з опорою на інструкцію, робить аргументовані висновки відповідно до мети спостереження
12	Працює з поданим джерелом інформації, добирає за умовою тексти й ілюстрації до них	Використовує різні прийоми роботи з джерелом інформації, вміє знаходити потрібну інформацію, добирати текст або ілюстрацію до них з різних джерел.
13	Працює з інформацією з допомогою цифрових пристроїв за інструкцією.	Обирає зручний для себе спосіб роботи з інформацією та користується знайомими цифровими пристроями за інструкцією; прогнозує очікувані результати роботи, пояснює свій вибір і дії.

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мовно-літературної освітньої галузі
УКРАЇНСЬКА МОВА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	Виявляє розуміння фактичного змісту сприйнятого на слух висловлювання, запитує про незрозуміле з увагою	сприймає усні репліки співрозмовника, перепитує, доречно реагує на них; виконує сприйняті на слух інструкції щодо виконання поставлених учителем навчальних завдань; сприймає монологічне висловлення й використовує усну інформацію з конкретною метою; відповідає на запитання за змістом прослуханого і ставить запитання до усного повідомлення;

		відтворює основний зміст усного повідомлення; вибирає інформацію з почутого і пояснює, чому вона зацікавила, обговорює її з іншими особами; висловлює своє ставлення до почутого: до подій, персонажів тексту; розповідає про власні почуття, які викликав прослуханий текст; пояснює, чому щось подобається, а щось ні.
	<i>Переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності викладу</i>	усно переказує текст з опорою на допоміжні матеріали (ілюстрація, план, опорні слова, словосполучення); створює власне висловлення за ілюстраціями; розповідає про свої спостереження, враження, події з власного життя; впевнено висловлює свої думки переказує знайому казку, короткий прослуханий текст з опорою на подані малюнки, словосполучення, запитання, план.
	<i>Зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями, будує діалоги на доступні теми, дотримується правил мовного етикету</i>	Впевнено висловлює і аргументує свою позицію бере участь у розігруванні діалогів за змістом малих фольклорних форм, казок, віршів, використовує доречно силу голосу, темп мовлення, міміку, жести, рухи; вступає в діалог, підтримує й ініціює діалог на добре відому тему та на теми, які викликають зацікавлення; Користується формулами мовленнєвого етикету в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням)
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови</i>	<i>Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки</i>	Називає і розбірливо пише всі рукописні малі й великі літери українського алфавіту Розрізняє друковане і рукописне письмо Добирає й записує назву малюнка Дотримується культури оформлення письмових робіт: розташовує слова й віршові строфи в колонку; записує слова в таблицю; Самостійно чи з допомогою вчителя перевіряє власні записи, знаходить і охайно виправляє недоліки (графічні, орфографічні, пунктуаційні) відновлює деформований текст з 3-4 речень; удосконалює текст із часто повторюваними словами шляхом заміни їх синонімами та займенниками (без уживання термінів)

Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Визначає мету й цільову аудиторію медіапродуктів, створює прості медіапродукти	сприймає й обговорює прості медіапродукти; обговорює зміст і форму простих медіапродуктів, розповідає, про що в них ідеться; визначає, кому і для чого призначений медіапродукт; пояснює зміст вербальної і невербальної інформації в медіапродуктах; висловлює свої думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих медіапродуктів (коміксів, дитячих журналів, реклами); створює прості медіапродукти (листівка, sms-повідомлення, фотоколаж тощо) з допомогою інших осіб
Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	Досліджує звуко-буквений склад слів, правильну їх вимову і написання; лексичне значення слова, роль іменників, прикметників, числівників у мовленні, значення в мовленні службових слів, виразальні можливості прикметників Користується правилами переносу слів, алфавітом. Використовує лексичного багатства української мови у власному мовленні. Використовує іменники, дієслова, числівники у власних висловлюваннях Використовує прикметники з метою увиразнення мовлення, службові слова для зв'язку слів у реченні Спостерігає за роллю дієслів у мовленні, за словами, які служать для назви предметів, ознак, дій, чисел. Досліджує і конструює речення. Досліджує і складає тексти. Удосконалює тексти

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мовно-літературної освітньої галузі
ЧИТАННЯ**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
------------------------------	-------------------------------------	--

<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Читає вголос цілими словами, усвідомлено, правильно, виразно</i>	читає вголос правильно, свідомо, плавно, цілими словами нескладні за змістом і формою тексти; виявляє початкові уміння читати мовчки; пояснює значення більшості слів, ужитих у прямому та переносному значеннях; правильно інтонує прості речення будь-якого виду
	<i>Самостійно читає твори різних жанрів, правильно їх називає, визначає емоційний настрій.</i>	самостійно читає, практично розрізняє з опорою на найпростіші жанрові особливості тексти малих фольклорних форм, що опрацьовувалися під час навчання, а також літературних жанрів (казка, вірш, оповідання, уривки з повістей-казок), правильно їх називає, визначає емоційний настрій; самостійно читає та розрізняє нехудожні тексти за відсутністю у їх змісті діалогів, яскравих образних висловів, наявністю наукових понять, фактів, історичних дат, передачі інформації;
	<i>Аналізує та інтерпретує зміст прочитаних текстів</i>	виділяє в структурі художнього і нехудожнього текстів заголовки, ілюстрації, схеми, таблиці, використовує їх для прогнозування орієнтовного змісту тексту та кращого його розуміння; виявляє розуміння фактичного змісту тексту та основних думок художніх і нехудожніх текстів (з допомогою вчителя); пояснює, які, де, коли відбулися події; визначає, правильно називає персонажів художнього твору, виділяє серед них головного; встановлює зв'язки між подіями, дійовими особами; ставить запитання за фактичним змістом прочитаного з метою уточнення свого розуміння; розпізнає, називає в тексті яскраві, образні слова, вислови, пояснює їх роль у творі (з допомогою вчителя); передає зміст (детально або вибірково) твору чи окремих епізодів з дотриманням логіки викладу, а також з урахуванням структурних елементів тексту: зачину, основної частини, кінцівки; пояснює вчинки персонажів у творі, висловлює щодо них найпростіші оцінні судження;
	<i>Висловлює власні оцінні судження щодо прочитаного</i>	розповідає про свої загальні враження, почуття від прочитаного, (що саме сподобалося / не сподобалося, що було цікаво / нецікаво, що нового дізнався / дізналась), підтверджує свої думки фактами з тексту; пов'язує зміст прочитаного зі своїми знаннями, попереднім читацьким, а також власним життєвим емоційно-чуттєвим досвідом; передає власне ставлення до подій, вчинків персонажів через ілюстрування, декламацію, рольові ігри, інсценізацію твору чи окремих його епізодів (з використанням вербальних і невербальних засобів художньої виразності); бере участь у колективному обговоренні прочитаного

	<i>Працює з різними джерелами інформації</i>	знає і називає найважливіші інформаційні ресурси: бібліотека, Інтернет, телебачення, дитячі газети, журнали, книжки, довідкові видання; знаходить у нехудожніх і навчальних текстах відповіді на запитання, поставлені вчителем здійснює пошук потрібної інформації у дитячих довідкових виданнях; виявляє в тексті і пояснює зміст графічної інформації (таблиця, схема, емотикони тощо); аналізує одержану інформацію, звертається до дорослих (коли є сумнів) за підтвердженням її правдивості, достовірності; застосовує одержану інформацію в навчальній діяльності та практичному досвіді; перетворює вербальну інформацію із суцільного тексту у візуальну (малюнок, кадри до мультфільму, таблиця, схема тощо);
	<i>Пояснює мету читання книжок, наводить приклади улюблених дитячих книжок, розповідає про загальний зміст книжки, вчинки персонажів</i>	розпочинає ознайомлення з новою дитячою книжкою з розглядання її структурних елементів: обкладинки, титульного аркуша, ілюстрацій, змісту (переліку) творів, правильно їх називає; передбачає орієнтовний зміст твору, дитячої книжки за вказаними елементами; розрізняє дитячі книжки за типом видання: книжка-твір, книжка-збірка, енциклопедія, дитячий журнал, словник; добирає для читання дитячі книжки на відповідну тему: казки про тварин, пригоди, фантастика; визначає мету свого читання (для проведення цікавого дозвілля, знаходження потрібної інформації та ін.), обирає, читає відповідні книжки, пояснює свій вибір; перечитує книжки, окремі їх епізоди для кращого розуміння змісту та вдосконалення навички читання;
	<i>Розповідає про свої читацькі уподобання</i>	називає твори, дитячі книжки, що сподобалися, розповідає, які епізоди справили найбільше враження; називає кілька улюблених прочитаних творів

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
іншомовної освітньої галузі
АНГЛІЙСЬКА МОВА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
------------------------------	-------------------------------------	--

<i>Сприйняття інформації, висловленої іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критичне оцінювання інформації</i>	<i>Сприймає з розумінням іноземну мову на слух.</i>	Розуміє короткі, прості запитання та твердження, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються, та супроводжуються візуальними опорами або жестами задля покращення розуміння. Розпізнає числа, ціни, дати та дні тижня у знайомому контексті, якщо мовлення повільне та чітке. Встановлює базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Читає з розумінням іноземною мовою.</i>	Розпізнає знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті.
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови</i>	<i>Висловлюється іноземною мовою.</i>	Ставить та відповідає на запитання про себе та щоденні справи, вживаючи короткі, формульні вирази та покладаючись на жести для підкріплення інформації. Продукує короткі фрази про себе, надаючи базову персональну інформацію (напр., ім'я, адреса, родина, національність)
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови</i>	<i>Записує слова, речення, короткі повідомлення про себе, на повсякденні теми іноземною мовою.</i>	Пише короткі фрази для надання базової інформації (ім'я, адреса, родина), в анкет або записці, використовуючи словник. Надає базову інформацію в письмовій формі (наприклад, ім'я, адреса, національність), з можливим використанням словника. Розміщує прості онлайн вітання, вживаючи основні формульні вирази. Розміщує онлайн прості короткі твердження про себе, якщо їх можна вибрати з меню та/або скористатись онлайн перекладачем.

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
математичної освітньої галузі
МАТЕМАТИКА**

Загальні результати	Характеристика	Показники сформованості навчальних досягнень
---------------------	----------------	--

навчання	навчальних досягнень	
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	Читає, записує, утворює, порівнює числа у межах 100, визначає розрядний склад їх	відтворює послідовність чисел у межах сотні; читає і записує числа, утворює числа різними способами; порівнює числа різними способами; визначає розрядний склад двоцифрового числа; подає числа у вигляді суми розрядних доданків;
	Володіє навичкою усного додавання і віднімання чисел у межах 100.	виконує додавання та віднімання на основі нумерації чисел; володіє навичками додавання і віднімання чисел у межах 100; обчислює усно зручним для себе способом; прогнозує результат додавання та віднімання; перевіряє правильність обчислень; визначає невідомий компонент дії віднімання і знаходить його значення; коментує виконання обчислень;
	Розуміє сутність дій множення і ділення.	розуміє сутність дій множення і ділення; використовує у мовленні назви компонентів та результатів дій множення і ділення використовує в обчисленнях взаємозв'язок між множенням і діленням використовує в обчисленнях переставний закон множення, взаємозв'язок між множенням і діленням, правила множення і ділення з числами 1 і 0, ділення рівних чисел; розуміє неможливість ділення на нуль; застосовує в обчисленнях знання таблиць множення чисел 2 і 3 та відповідних випадків ділення; обчислює значення виразів, що містять інші табличні випадки множення і ділення, з опорою на таблиці; прогнозує результат множення і ділення, перевіряє правильність обчислень; знаходить число, яке у кілька разів більше (менше) за дане; знаходить число, яке у кілька разів більше (менше) за дане; розуміє сутність кратного порівняння чисел; обчислює результат кратного порівняння чисел; визначає невідомий компонент дій множення і ділення, обчислює його значення; коментує виконувани дії;
	Читає і записує математичні вирази, знаходить їх значення	записує математичні твердження, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів;

		встановлює відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; знаходить значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; встановлює залежності між компонентами і результатом арифметично дії; застосовує правило порядку виконання дій у виразах без дужок та з дужками
Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач	Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, розв'язує задачу, перевіряє розв'язок.	розв'язує прості і складені сюжетні задачі, у тому числі задачі з геометричним змістом; створює допоміжну модель задачі різними способами; обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на запитання; планує розв'язування (розв'язання) сюжетної задачі; створює математичну модель задачі; оцінює з допомогою вчителя правильність розв'язку задачі; шукає різні способи розв'язування (розв'язання задачі); складає сюжетні задачі на одну і дві дії; виконує елементарні дослідження математичних закономірностей і залежностей з допомогою вчителя
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Розпізнає, конструює з підручних матеріалу і зображує геометричні фігури.	орієнтується на площині і в просторі, описує або зображає схематично розміщення, напрямки і рух об'єктів; розпізнає і класифікує геометричні фігури за істотними ознаками; співвідносить реальні об'єкти з моделями геометричних фігур; називає елементи геометричних фігур; моделює геометричні фігури; креслить відрізки заданої довжини; будує прямокутник (квадрат) на аркуші в клітинку; розрізняє круг і коло; вимірює сторони геометричних фігур; обчислює довжину ламаної, периметр многокутника
	Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами.	вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість, час, використовує їх короткі позначення (міліметр – мм, сантиметр – см, дециметр – дм, метр – м); маси (кілограм – кг, центнер – ц); місткості (літр – л); часу (хвилина – хв, година – год, доба, тиждень); користується інструментами для вимірювання величин; користується годинником і календарем для визначення часу та планування своєї діяльності, спостережень за явищами природи тощо; оперує грошима в уявному процесі купівлі-продажу та в практичній діяльності, використовує їх короткі позначення

Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач	Опрацьовує дані	виділяє дані, вміщені в таблицях, графах, на схемах, лінійних діаграмах; вносить дані до таблиць; визначає, чи достатньо даних для розв'язання проблемної ситуації; користується даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач, в інших життєвих ситуаціях.
--	------------------------	--

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
Громадянської, історичної, соціальної та здоров'язбережувальної, природничої освітньої галузі
ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб</i>	<i>Пізнає себе, свої можливості, виявляє здорову і безпечну поведінку. Турбується про своє здоров'я про здоров'я</i>	розповідає про себе та інших, висловлює свої вподобання; описує себе, свій характер, захоплення, що відрізняють від інших; розпізнає та описує небезпеку вдома або в школі; ухвалює рішення щодо простих побутових ситуацій з користю для здоров'я і безпеки; пояснює, від чого залежить безпека на вулиці, вдома, у школі; визначає здорові та шкідливі звички, правила догляду за органами тіла;
<i>Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та діяльності людей на нього</i>	<i>Досліджує за інструкцією прості об'єкти природи з використанням запропонованих приладів, описує з допомогою вчителя отриманий результат.</i>	досліджує зміни, що відбуваються; досліджує позитивні і негативні впливи на вибір здорової та безпечної поведінки; досліджує зміни, що відбуваються з людиною, сезонні зміни в природі визначає мету дослідження, обирає послідовність дій і обладнання для його виконання; виконує дослідницькі завдання: досліджує властивості повітря, води, ґрунту, гірські породи, рослини своєї місцевості; вимірює температуру повітря, води; спостерігає за тваринами, добовими і сезонними змінами у природі; визначає суттєві ознаки об'єктів неживої та живої природи на основі проведених досліджень;

		фіксує результати досліджень доступними способами і робить висновки
<i>Аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків та ризиків</i>	Дотримується стандартів поведінки в суспільстві. Називає моральні норми. Використовує навички співжиття і співпраці	пояснює, що може робити в сім'ї, серед однолітків, в школі; дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших; доречно вживає слова чемності; надає допомогу, коли просять та звертаються по неї; висловлює оцінні судження щодо вчинку, події, явищ; добирає докази до своїх висновків; не порушує права інших дітей, виявляє і засуджує вчинки, які ображають або принижують інших; співпрацює в групах для досягнення спільних цілей
<i>Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття</i>	Досліджує свій край, історію, символи держави. Пояснює свої громадянські права та обов'язки як члена суспільства.	розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них; розпитує і збирає інформацію про свій край і державу, історичні події, відомих осіб; розпитує старших про минуле, бере активну участь у спільних заходах державного значення; дотримується встановлених правил поведінки під час державних свят, класних, шкільних і громадських заходів .
<i>Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості</i>	Виявляє толерантне ставлення до різноманітності культур і звичаїв у ситуаціях морального вибору	має уявлення про різноманітність людей у світі, називає деякі країни; усвідомлює необхідність толерантного ставлення до інших країн і народів, цікавиться відповідною інформацією виявляє інтерес до інформації про інші країни і народи; на конкретних прикладах доводить важливість взаємозв'язків і взаємодії між країнами; виявляє доброзичливе ставлення до людей інших національностей, до їхніх культур і звичаїв .
<i>Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та створення навчальних моделей, вияв допитливості та отримання радості від пізнання природи</i>	Спостерігає за довкіллям, пояснює сезонні зміни у природі, їх вплив на людину і світ природи	має уявлення про форму Землі, вплив Сонця на сезонні явища в природі, причини змін пір року; називає пори року та відповідні їм місяці, явища в живій та неживій природі у різні пори року, умови вирощування рослин; наводить приклади зв'язку людини і природи; розпізнає зміни в живій та неживій природі; органи рослин; тварин різних груп; розрізняє форми земної поверхні; класифікує за певними ознаками рослини і тварин своєї місцевості, тіла неживої природи; дізнається про природу, використовуючи різні джерела інформації; застосовує знання про природу в навчальних і життєвих ситуаціях, робить висновок: природа потребує охорони;

		бере посильну участь в природоохоронній діяльності.
	<i>Розрізняє природні і рукотворні об'єкти. Називає найважливіші винаходи людства.</i>	наводить приклади виробів, які допомагають людині у побуті; розповідає про використання матеріалів на основі їх властивостей; знаходить інформацію про найважливіші винаходи людства, використовуючи різноманітні джерела.

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
інформатичної освітньої галузі
ІНФОРМАТИКА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та/або споживач, самостійне опанування нових</i>	<i>Називає і добирає цифровий прилад для виконання навчальних завдань.</i>	розуміє, що комп'ютер та інші комп'ютерні пристрої це інструменти для виконання дій з інформацією; наводить приклади технічних засобів, що допомагають передавати інформацію, поширювати інформацію; використовує цифрові пристрої у близькому для себе середовищі; пояснює, чому і як потрібно захищати себе і цифрові пристрої; звертається за допомогою у випадку наявності проблем та збоїв у роботі комп'ютера; оцінює результати своїх навчальних досягнень
<i>Створення інформаційних продуктів та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них</i>	<i>Створює зображення за допомогою інструментів графічного редактора</i>	запускає знайомі програми; завершує роботу з програмою; називає інструменти малювання у графічному редакторі; обирає інструмент малювання для досягнення конкретного результату; створює не складні малюнки за зразком; створює зображення об'єктів що складаються з геометричних фігур та змінює значення властивостей; вміє змінити колір контуру або тла об'єкта обравши зразком колір іншого об'єкта за допомогою відповідних інструментів графічного редактора; виконує завдання із розфарбування або перефарбування малюнків; пропонує власні кольорові рішення малюнка;

		пояснює добір кольорів; оцінює результати своїх навчальних досягнень
	<i>Реалізує дії виконавця відповідно до лінійного алгоритму.</i>	визначає послідовність кроків для виконавців; знаходить помилки у алгоритмах; визначає результат виконання лінійного алгоритму побудови простого геометричного зображення; створює малюнок за лінійним алгоритмом; пропонує власні алгоритми створення не складних геометричних зображень; оцінює результати своїх навчальних досягнень
<i>Пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язання життєвих проблем</i>	<i>Знаходить інформацію у вебджерелах за поданою умовою, дотримується безпечної поведінки під час онлайн-взаємодії</i>	пояснює значення інформації для життя людини, наводить приклади із власного досвіду; наводить приклади значення інформації для себе особисто; наводить приклади інформації у різних видах: текстовій, графічній, звуковій тощо; розрізняє правдиву і неправдиву інформацію, припущення і фантазію; використовує мережі для отримання інформації та спілкування під контролем дорослих; оцінює результати своїх навчальних досягнень

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
технологічної освітньої галузі
ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує</i>	Організовує робоче місце за визначеною умовою, дотримується безпечних прийомів праці	Організовує робоче місце, дотримується безпечних прийомів праці та санітарних норм; розпізнає та добирає матеріали для моделювання, конструювання та виготовлення виробу; раціонально використовує матеріали (папір, картон, пластилін, полімерна глина, солоне тісто, нитки, дріт, пластик тощо), зокрема і вторинні з допомогою дорослих
<i>Втілення творчого задуму в готовий виріб</i>	Виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю операцій/дій	продукує ідеї для вибору об'єкта праці та обговорює їх з іншими; оцінює проектні ідеї – власні та інших; пояснює вибір особисто привабливого об'єкта праці, відповідаючи на запитання дорослих; обдумує план реалізації задуму в матеріалі; прогнозує, яким має бути виріб, його функціональну і естетичну цінність; порівнює моделі, подібні обраному виробу (моделі-аналоги); моделює виріб з елементами фантазування; описує модель свого виробу; пояснює способи та види оздоблення власного виробу (стрічками, тасьмою, мереживом, лелітками, гудзиками, намистинами тощо); добирає матеріали для виготовлення виробу, застосовує вторинні матеріали; використовує традиційні та сучасні технології виготовлення виробів (комбінована аплікація, оригамі, кірігамі, квілінг, витинанка тощо); пояснює визначену послідовність виготовлення спроектованого виробу за зображеннями; виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю;

		здійснює розмічання ліній на папері і картоні; розмічає деталі на матеріалі за допомогою шаблонів або трафаретів; з'єднує деталі та оздоблює їх з використанням традиційних та сучасних технологій; дотримується послідовності виготовлення виробу з допомогою вчителя;
Практичне і творче застосування традиційних та сучасних ремесел	Виконує трудові дії щодо самообслуговування , у тому числі ремонтує іграшки, книжки, доглядає за рослинами.	обґрунтовує соціальну, функціональну та естетичну цінність створеного виробу; оцінює та презентує результати власної проектно-технологічної діяльності; обговорює результати з іншими; долучається до благодійної діяльності в групах з власноруч створеними виробами; умотивовує необхідність робити подарунки, допомагати іншим, бережливо ставитися до природного середовища; висловлює емоційно-ціннісне ставлення до професій дорослих у сім'ї та родині своїх друзів, однокласників; виконує трудові дії в побуті: дрібний ремонт, догляд за одягом взуттям, засобами гігієни (упорядкування, чищення, пришивання гудзика тощо); ремонтуює нескладні пошкодження книг, іграшок, шкільного приладдя тощо за потреби; готує та сервірує нескладні страви за наочним прикладом з допомогою дорослих або спільно із старшими учнями, дотримується культури поведінки за столом, гостинно пригощає батьків, друзів тощо

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мистецької освітньої галузі
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір.</i>	сприймає твір мистецтва та висловлює враження, добираючи із запропонованих слова, які співзвучні особистим емоціям; вирізняє види мистецької діяльності, звернення до яких поліпшує його/ її настрій визначає темп (повільно, помірно, швидко); регістр (високий, середній, низький), динаміку (гучно, тихо), тембр (звучання хору та оркестру, окремих музичних інструментів (сопілка, бубон, барабан, скрипка, бандура, фортепіано тощо)), характеризує мелодію; порівнює музичні та візуальні образи, твори мистецтва та явища довкілля; розрізняє види театру (ляльковий, музичний, драматичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм); використовує театральну термінологію (сцена, актор, костюм, декорація); виявляє твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	<i>Виявляє старанність у співі, відтворює за зразком запропоновані ритми</i>	співає вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор) у відповідному настрої, характері, темпі, динаміці; дотримується правил співу (поставка, дихання, інтонація); створює варіанти ритмічного супроводу до пісні; відтворює прості ритмічні послідовності (створені з половинних, четвертних та восьмих тривалостей), зокрема у різних темпах; добирає тембр інструменту (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо) для передачі відповідного образу; грає в ансамблі прості композиції (трикутники, бубни, барабан, сопілка (за умови дотримання гігієни користування), ксилофон тощо); придумує образи і створює їх знайомими засобами музичної виразності; імпровізує голосом (музичні, мовленнєві інтонації), на музичних інструментах; виконує пісні «у ролях», відтворюючи образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням; добирає реквізит; орієнтується в поняттях музичної грамоти (нота, нотний стан, звук, тривалості (ціла, половинна, чверть, восьма), метр, розмір), має уявлення про запис нотного тексту); виконує нескладні ролі, етюди-наслідування;

		вправляється над інтонацією мовлення, чіткістю дикції, виразністю міміки і жесту, перевтілюючись у різних персонажів; рухається в ритмі і темпі музики, узгоджує свої рухи з музичним супроводом (співом); орієнтується у просторі; дотримується правил поведінки в театрі; імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести).
--	--	--

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мистецької освітньої галузі
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір</i>	сприймає твір мистецтва та висловлює враження, добираючи із запропонованих слова, які співзвучні особистим емоціям; визначає колорит (теплий, холодний) творів мистецтва та учнівських робіт; порівнює музичні та візуальні образи, твори мистецтва та явища довкілля; розрізняє види театру (ляльковий, музичний, драматичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм); використовує театральну термінологію (сцена, актор, костюм, декорація); виявляє твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	<i>Відтворює художні образи засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами</i>	виконує прості живописні, графічні, декоративні, пластичні композиції; складає та розташовує на площині (в просторі) окремі елементи зображень (форм) в просту композицію (графічну, живописну, декоративну, об'ємну, просторову); відповідно задуму обирає формат для зображення (вертикальний, горизонтальний) композиції; використовує всю площину аркуша; використовує основні, похідні, теплі й холодні кольори; утворює відтінки кольорів; експериментує з кольорами, лініями, формами тощо; користується художніми та природними матеріалами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо втілення задуму; працює (вирізує, конструює) з папером, з природними матеріалами; дотримується правил техніки безпеки; бере участь у прикрашенні середовища, в якому живе і навчається.
<i>Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво</i>	<i>Презентує створені художні образи, описує чи вдалося втілити творчий задум</i>	виявляє (з допомогою вчителя) та бере участь в обговореннях інформації, здобутої з творів мистецтва; презентує результати власної творчості (демонструє власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); вербально описує свій творчий задум; визначає, що вдалося, чи не вдалося у виконанні того, що було задумано; готовий / -а до того, що може не вийти з першого разу так, як задумав / -ла; виявляє досягнення у художньо-творчій діяльності однолітків;

		бере участь у колективному виконанні творчого задуму; у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), в обговореннях власних вражень від творів різних видів мистецтва; обговорює з однолітками свої враження від творів різних видів мистецтва відомих митців, від дитячої творчості; дотримується правил взаємодії і творчої співпраці.
--	--	---

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
фізкультурної освітньої галузі
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА**

Загальні результати навчання	Характеристика навчальних досягнень	Показники сформованості навчальних досягнень
<i>Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості</i>	<i>Виконує фізичні вправи за зразком</i>	виконує організовуючі вправи команди на розмикання й змикання приставними кроками, перешикування з колони по одному в колону по три (чотири) добирає та виконує загальнорозвивальні вправи: комплекси вправ ранкової гімнастики без предмета (імітаційного характеру), з м'ячем, скакалкою; комплекси фізкультурних пауз та фізкультурних хвилинок; виконує присідання; виси; підтягування у висі (хлопці), у висі лежачи (дівчата); елементи акробатики; володіє навичками пересувань: ходьба широкими кроками, зі зміною частоти кроку; ходьба із пришвидшенням та уповільненням, приставним кроком правим і лівим боком; біг; біг по чергові з ходьбою; танцювальні кроки; лазіння; подолання штучних перешкод; володіє навичками виконання вправ з малим м'ячем: метання малого м'яча у щит; метання малого м'яча у горизонтальну ціль; метання малого м'яча з-за голови на дальність; виконує вправи з великим м'ячем: кидки м'яча знизу із положення сидячи та стоячи, передавання і ловіння м'яча двома руками від грудей (у колі, парах, трійках), передача м'яча двома руками з ударом об підлогу; ведення м'яча правою та лівою рукою з одночасними кроками; зупинки м'яча, що котиться, подошвою та внутрішньою стороною ступні, удари внутрішньою стороною ступні по м'ячу, що котиться; ведення м'яча внутрішньою та зовнішньою частинами підйому (по прямій, по дузі, між стійками); виконує стрибки на місці з поворотами на 45, 90, 180 градусів по «купинах»; стрибки зі скакалкою; стрибки через довгу скакалку, яка обертається вперед; стрибки у глибину з висоти до 80 см з м'яким приземленням; стрибки у висоту; стрибки через перешкоди висотою до 50 см поштовхом однією та двома ногами; стрибки у висоту з прямого розбігу (через гумову мотузку); стрибки у довжину тощо; виконує фізичні вправи для розвитку фізичних якостей: сили – загальнорозвивальні

		вправи з гімнастичними палицями; кидки баскетбольного м'яча з-за голови із різних положень; лазіння по горизонтальній гімнастичній лаві однойменним та різнойменним способами (без допомоги ніг); багатоскоки; стрибки через перешкоди; підтягування у висі та у висі лежачи (хлопці); пересування у положенні сиду, зігнувши ноги (у різних напрямках); швидкості – пришвидшення з різних вихідних положень, повторний біг 3–10 м, біг із пришвидшеннями за сигналом; стрибки зі скакалкою; витривалості – біг у чергуванні з ходьбою до 1000 м, біг на дистанцію до 500 м малої інтенсивності; гнучкості & махові рухи правою і лівою ногою у бічній і лицьовій площині, стоячи біля опори та під час ходьби; прогинання та вигинання тулуба у положенні упору стоячи на колінах; пружні похитування у положенні випаду; прогинання тулуба у положенні лежачи на животі; координації – подолання перешкод, ходьбу на носках, ходьба по підвищеній і обмеженій за площиною опорі з різними положеннями рук; пересування із підкиданням дрібних предметів; вправи зі зміною положення тіла у просторі; розслаблення м'язів рук, ніг, тулуба у різних положеннях; добирає та виконує фізичні вправи для формування правильної постави і профілактики плоскостопості: загальнорозвивальні вправи на місці без предметів; вправи для м'язів шиї, нахили та повороти голови; вправи для верхніх кінцівок і плечового поясу: згинання та розгинання верхніх кінцівок, кругові рухи руками, нахили в сторони, пружні рухи.
<i>Заняття руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях</i>	<i>Пояснює значення фізичних вправ для здоров'я людини</i>	розуміє значущість рухового режиму для зміцнення здоров'я та фізичного розвитку; пояснює значення і правила ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурних хвилин та фізкультурних пауз для фізичного розвитку та здоров'я людини; значущість загартовування як засобу зміцнення здоров'я; дотримується рухового режиму протягом дня; називає основні фізичні якості людини, фізичні вправи та їх вплив на формування фізичних якостей;
<i>Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія</i>	<i>Дотримується правил безпеки особисто і під час спільної рухової діяльності</i>	дотримується правил особистої гігієни в режимі дня дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у процесі рухової та змагальної діяльності дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у воді
	<i>Виконує різні ролі під час рухливих та командних ігор; вболіває за результат</i>	бере участь у рухливих іграх та естафетах, виконуючи різні ролі в процесі рухливих ігор

	<i>команди</i>	
--	----------------	--

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи особистісних досягнень
3 КЛАС**

	Особисті досягнення, опис спостережувальної поведінки та досвіду учня/учениці	Показники сформованості особистого досягнення
1	Виявляє цілеспрямованість та інтерес до навчання	Пояснює мету своїх навчальних дій, вказує на шляхи її досягнення. Виявляє допитливість стосовно широкого кола об'єктів навколишнього світу Працює цілеспрямовано, прагне досягти бажаного результату Тривалий час зосереджено виконує справи до їх завершення
2	Відповідально ставиться до виконання завдань	Свідомо виконує поставлені вчителем навчальні завдання, здає вчителю у зазначений час, оформлює і за потреби презентує відповідно до вимог.
3	Активно працює на уроці, виявляє ініціативу	Швидко без утруднень включається в роботу на всіх її етапах, вносить пропозиції щодо ходу виконання певної діяльності
4	Співпрацює з іншими, домовляється	Прагне співпрацювати з іншими дітьми (у парі, групі), вміє домовлятися і допомагає іншим співпрацювати, Самостійно знаходить спосіб мирно залагодити конфлікт, іноді виступає посередником у конфліктах Розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших Розпізнає не толерантне ставлення і булінг
5	Керує своїми емоціями, пояснює їх вплив на поведінку	Чітко розпізнає і пояснює свій емоційний стан, аргументовано пояснює як емоції впливають на нього/неї у цей час, виконує практичні вправи, спрямовані на переживання емоцій
6	Ставить запитання про нове, незрозуміле	Прагне заглибитись у сутність предметів і явищ, ставить запитання різних видів.
7	Виявляє самостійність у роботі Висловлює свою думку і пояснює її	Виконує всю роботу самостійно. Висловлює свої думки і враженням (усно і письмово), пояснює і аргументовано доводить свої думки, ідеї, наміри.

8	Планує і контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи Контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	Самостійно планує хід виконання поставленого навчального завдання, визначає мету і ймовірні шляхи реалізації, самостійно добирає обладнання. Самостійно від початку і до кінця контролює виконання своїх навчальних завдань, виконує самооцінювання виконаної роботи, співставляючи результат із критеріями до завдання.
9	Бере відповідальність за свої дії	Аргументовано оцінює свою роботу та роботу однокласників
10	Обирає шляхи розв'язання проблем	Пропонує декілька способів вирішення проблеми, пояснює їх позитивні і негативні наслідки
11	Критично оцінює свої дії та дії інших	Співставляє свої дії та дії інших із критеріями діяльності, висловлює власні аргументовані оцінні судження щодо результатів процесу.
12	Дотримується правил поведінки під час уроку, гри, відпочинку	Розповідає, пояснює значення і дотримується правил поведінки і спілкування під час уроку, гри, відпочинку, що засвідчують повагу до інших осіб
13	Спостерігає за об'єктом, досліджує об'єкт за поданою інструкцією, доходить висновків відповідно до мети спостереження	За завданням чи владною ініціативою спостерігає за об'єктом, самостійно складає план спостереження/дослідження, добирає обладнання для спостереження/дослідження, досліджує його з опорою на інструкцію або без, робить аргументовані висновки відповідно до мети спостереження
14	Працює з поданим джерелом інформації, добирає за умовою тексти й ілюстрації до них	Використовує різні прийоми роботи з джерелом інформації, вміє знаходити потрібну інформацію, добирати текст або ілюстрацію до них з різних джерел.
15	Працює з інформацією з допомогою цифрових пристроїв за інструкцією.	Обирає зручний для себе спосіб роботи з інформацією та користується знайомими цифровими пристроями за інструкцією; прогнозує очікувані результати роботи, пояснює свій вибір і дії.
16	Безпечно використовує цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування, співпраці.	Дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з неочікуваного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів

3 КЛАС

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мовно-літературної освітньої галузі УКРАЇНСЬКА МОВА

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання за Державним стандартом	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	Достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	Визначає фактичний зміст, тему, основну думку, пояснює причинно-наслідкові зв'язки сприйнятого на слух висловлювання, уточнює інформацію	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за шаблоном, потребує детального кількарядового пояснення; припускається помилок під час відтворення почутої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести структуру схеми, таблиці з почутою інформацією.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює почуту інформацію, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; визначає структуру таблиці, асоціативної схеми з допомогою вчителя.	Самостійно перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює усну інформацію; ілюструє окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; створює асоціативну схему, таблицю на основі засвоєних зразків.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; здатний/здатна запропонувати власну

					структуру асоціативної схеми, таблиці.
		Залежно від мети завдання частково виокремлює та фіксує почуту інформацію способом, заданим учителем, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час фіксації виокремленої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести виокремлену інформацію з метою завдання.	Залежно від мети завдання фіксує виокремлену почуту інформацію способом, заданим учителем, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; співвідносить почуту інформацію з певними критеріями; здатний/здатна внести уточнення до зафіксованої інформації після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язок між фрагментами виокремленої інформації.	Залежно від мети завдання з незначною допомогою вчителя фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; частково аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного коригування та уточнення необхідної інформації для побудови висловлювання (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину у співпраці з учителем.	Залежно від мети завдання самостійно фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; самостійно фіксує виокремлену усну інформацію; аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу відповідності виокремленої інформації меті завдання, коригування та уточнення (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину.
		З допомогою вчителя визначає на основі пропонованих варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; потребує детального кількарязового їх пояснення; припускається помилок під час визначення цілі, ідеї та окремих деталей усної інформації;	Визначає на основі пропонованих варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація, у разі утруднення звертається до вчителя за допомогою; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі, відтворюючи почуту інформацію; здатний/здатна внести уточнення до власних	З незначною допомогою вчителя визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; частково аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи окремими прикладами власні відповіді, судження;	Самостійно (під опосередкованим керівництвом вчителя) визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи

		не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні цілі, ідеї та деталі почутої інформації.	відповідей після допомоги вчителя; не завжди визначає роль окремих деталей усної інформації.	здатний/здатна самостійно внести уточнення до власних відповідей; враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації у співпраці з учителем.	прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних відповідей, їх коригування та уточнення (за потреби); враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації.
		Співставляє прослухані повідомлення на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі в словесному оформленні емоційної реакції на прослухане.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні позиції співрозмовника, не проявляє гнучкості в діалозі.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; у співпраці з учителем визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення; аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до усного повідомлення; визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.
		Розуміє фрагменти тексту, прочитаного	Розуміє текст (художній, медіатекст тощо),	Розуміє текст (художній, інформаційний)	Розуміє текст (художній, інформаційний)

		вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння прочитаного; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; не завжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням прочитаного і зрозумілого.	прочитаний вголос або мовчки, у загальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.	прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.	прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання; тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо).
	<i>Переказує усно і письмово прочитаний/прослуханий твір з дотриманням логіки викладу та з творчим доповненням</i>	Переказує зміст почутого на основі плану, піктограм, опорних слів тощо за умови детального кількаразового пояснення вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту почутого;	Переказує, відтворюючи зміст почутого відповідно до мети завдання, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна зробити уточнення у власний переказ після допомоги вчителя;	З незначною допомогою вчителя переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; здатний/здатна внести уточнення до власного переказу (за потреби);	Самостійно переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, узагальнює; здатний/здатна до самостійного аналізу власного переказу, його

		відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може визначити цілісність власного переказу.	не завжди може використати способи фіксації виокремленої інформації.	спирається на власний досвід використання способів фіксації виокремленої інформації.	коригування та уточнення (за потреби); залежно від мети завдання обирає або комбінує способи фіксації виокремленої, почутої інформації.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Будує зв'язне висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог) в усній і письмовій формах</i>	Відтворює інформацію (фрагментарно), отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації з допомогою вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням елементів книжки; не завжди може внести уточнення у власну відповідь, навіть після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язки між отриманою інформацією (заголовок – анотація, заголовок – ілюстрація тощо).	Будує текст, відтворюючи інформацію, отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації; прогнозує зміст книжки/твору/уривку з допомогою вчителя; розпізнає елементи книжки, словесну та несловесну інформацію в тексті; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки / твору/уривку після допомоги вчителя; здатний/здатна пропонувати ймовірний варіант змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку з незначною допомогою вчителя; під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; наводить окремі приклади на підтвердження власної думки; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку під опосередкованим керівництвом учителя; під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; аргументує прикладами власну думку; здатний/здатна до дотримання взаємозв'язку між власним прогнозуванням та елементами дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах

					обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо).
		Пише в темпі, що дозволяє виконання завдання лише фрагментарно; не може виконати виконанням завдання, навіть з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення інформації, отриманої з різних джерел; відчуває труднощі з коригуванням власного запису, навіть після допомоги вчителя; не завжди визначає, наскільки завершений власний запис.	Пише в уповільненому або прискореному темпі, який негативно впливає на якість виконання завдання; пише, виконуючи завдання, у разі труднощів звертається до допомогою; відчуває труднощі із співвідношенням власної думки та поставленим завданням; відтворює інформацію з різних джерел, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок після допомоги вчителя; використовує скорочення слів, складні для подальшого тлумачення.	Пише, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання з незначною допомогою вчителя; самостійно відтворюють інформацію з різних джерел; висловлюють власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно; регулює темп письма, іноді з допомогою вчителя; доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.	Пише у власному темпі, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з різних джерел; аргументує прикладами власні думки; здатний/здатна до самостійного аналізу власних письмових робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); регулює темп письма; користуються різними засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці тощо), доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.
	<i>Володіє монологічною і діалогічною формою мовлення, дотримується правил культури спілкування</i>	Створює усне висловлювання за зразком (шаблон з опорними словами); відчуває труднощі з використанням	Створює висловлювання, використовуючи словесні (зокрема художні) та несловесні засоби за аналогією;	Учень/учениця з незначною допомогою вчителя створює висловлювання, використовуючи доречні	Учень/учениця самостійно створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема

		шаблону, навіть за умови детального пояснення вчителя; не завжди використовує поширені словесні та несловесні засоби щодо певної комунікативної ситуації; відчуває труднощі з виправленням помилок та внесенням коректних уточнень у власне висловлювання, навіть після допомоги вчителя; не завжди розпізнає комунікативну ситуацію.	діє за алгоритмом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою пояснює використання окремих поширених словесних та несловесних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна внести коректні уточнення у власне висловлювання та виправити помилки після допомоги вчителя; не завжди добирає засоби для вираження задуму змісту висловлювання; використовує частовживану лексику.	словесні (зокрема художні) та несловесні засоби; частково аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання; аргументує вибір окремих мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна самостійно внести уточнення до власного висловлювання, коригувати його; проявляє фантазію, спирається на власний досвід з використання мовних засобів під час створення власного висловлювання.	художні та несловесні засоби; аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання; аргументує вибір мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна самостійно аналізувати засоби побудови власного висловлювання, коригувати та уточнювати (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власного висловлювання, надаючи йому індивідуальних рис.
Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови	Пише розбірливо, дотримується граматичних і орфографічних норм, перевіряє і редагує написане	Учень/учениця не контролює самостійно виконання загальних правил письма, Роль контролю виконує вчитель. Учень/учениця мають складнощі із нарощуванням швидкості письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, не зберігає розбірливості;	Учень/учениця зі значною допомогою вчителя контролює виконання загальних правил письма, нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; потребує постійних нагадувань щодо дотримання правил оформлення роботи ;	Учень/учениця з незначною допомогою вчителя контролює виконання загальних правил письма, нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; потребує рідких нагадувань щодо дотримання правил оформлення роботи ;	Учень/учениця самостійно контролює виконання загальних правил письма, самостійно нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; свідомо дотримується правил оформлення роботи ;

		потребує зразків і постійних нагадувань з боку вчителя щодо дотримання правил оформлення роботи ;	потребує алгоритмів, щодо випадків спрощення окремих форми букв, їх поєднання, здебільшого не зберігаючи розбірливості читання написаного;	спрощує окремі форми букв, їх поєднання, часто не зберігаючи розбірливості читання написаного;	завжди спрощує окремі форми букв, їх поєднання, зберігаючи розбірливості читання написаного; самостійно контролює темп письма, визначаючи той, який дає змогу записати власну думку та інформацію з різних джерел;
		Робить ситуативні виправлення, може правильний запис виправляти на неправильний; не сприймає пояснень вчителя щодо пошуку помилок; не дає пояснень зробленим виправленням; має труднощі з пошуком неправильних записів, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням правильно і неправильно написаних слів.	Визначає окремі найбільш уживані орфограми; визначає помилки, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює орфограму, відтворюючи правило, після підказок учителя; здатний/здатна зробити виправлення орфографічних помилок після допомоги вчителя; розпізнає наявність орфограми у слові, але для її виправлення потребує допомоги вчителя.	Визначає усі наявні орфографічні помилки, але піддає сумніву правильність і завершеність своєї роботи; самостійно виконує роботу з незначною допомогою вчителя; може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи окремі приклади; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно, звертаючись до орфографічного словника або інших довідників уточнює хід своїх міркувань щодо перевірки орфограм у вчителя.	Визначає усі наявні орфографічні помилки; учень/учениця діє самостійно; учень/учениця може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи приклади; здатний/здатна до самостійного аналізу письмової роботи, її коригування та уточнення; здатний/здатна надавати допомогу іншим щодо визначення орфограм.
		Здійснює ситуативне редагування тексту, може правильний запис виправляти на неправильний;	Здійснює часткове редагування тексту за інструкцією; здійснює редагування тексту за планом	Здійснює відповідне редагування тексту за наданою інструкцією з незначною допомогою учителя;	Демонструє уміння здійснювати редагування тексту з огляду на ситуацію; самостійно здійснює редагування тексту під

		не використовує надану вчителем інструкцію щодо редагування тексту; не розуміє завдань редагування тексту; має труднощі з удосконаленням тексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнаванням елементів тексту, що потребують редагування.	(інструкцією), що надав учитель; співвідносить внесені правки з планом/інструкцією; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного після допомоги вчителя; розпізнає елементи тексту, які потребують редагування, але має труднощі з прийняттям рішення.	аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує окремі уточнення в тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного, користуючись словниками та іншими довідниками; учень/учениця розпізнає елементи тексту, що потребують редагування, але сумніваються в окремих рішеннях.	опосередкованим керівництвом учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує потребу уточнень у тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного; учень/учениця може надати допомогу іншим у з'ясуванні мети тексту, його відповідності до неї та грамотності.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та	Визначає мету й цільову аудиторію медіапродуктів, виявляє ідеї медіатекстів, створює прості медіапродукти	Пояснює фрагменти прочитаного / побаченого / почутого медіатексту; ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння медіатексту; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного / побаченого / почутого медіатексту; відчуває труднощі з коригуванням власного розуміння медіатексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із співставленням прочитаного/побаченого /почутого і зрозумілого.	пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту за інструкцією; виконує завдання на розуміння медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; відтворює зміст прочитаного / побаченого / почутого в загальних рисах, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного / побаченого / почутого після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні ролі засобів візуалізації, звукових	Пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує медіатекст; аргументує власну думку окремими прикладами з медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого); здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту; тлумачить інформацію, подану в медіатексті, засобами візуалізації або звуковими ефектами у співпраці з учителем.	Пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з медіатексту; аргументує власну думку прикладами з медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого) здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок;

використання її для збагачення свого досвіду			ефектів тощо для сприйняття медіатексту.		тлумачить інформацію, подану в медіатексті засобами візуалізації або звуковими ефектами.
		Створює та презентує медіатексти за зразком; має труднощі з використання інструкції, навіть за умови детального пояснення учителя; не завжди встановлює відповідності засобів до мети медіатексту; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень у власний медіатекст та виправленням помилок, навіть після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту.	Створює та презентує медіатексти за інструкцією або планом, наданими вчителем; діє за інструкцією щодо створення медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює засоби створення медіатексту з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення у власний медіатекст та виправити помилки після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту, ситуативно реагує на коментарі під час презентації.	Планує спільно з учителем роботу щодо створення та презентації медіатекстів; діє за створеним планом; створює і презентує медіатекст з незначною допомогою вчителя; пояснює засоби створення медіатексту, відповідно до його мети; наводить окремі приклади щодо доречності вибору засобів; здатний/здатна самостійно внести уточнення у власний медіатекст та виправити помилки (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації; не відхиляється від теми.	Самостійно планує роботу щодо створення та презентації медіатекстів та діє за цим планом; самостійно створює та презентує медіатекст під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує засоби й оцінює відповідність форми та змісту медіатексту; аргументує вибір засобів; здатний/здатна самостійно аналізувати власний медіатекст та його коригувати та уточнювати (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації, не відхиляється від теми; відстоює власну позицію під час дискусії.
		Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу на	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за наданою інструкцією;	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за формою та змістом;	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за формою та змістом;

		основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди самостійно визначає помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у словесному оформленні емоційної реакції на прочитане/прослухане/побачене.	висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію або план, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розрізненням власних ставлень та змісту (опису) прочитаного/прослуханого/побаченого.	висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна уточнювати висловлювання щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби.	висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; збагачує власне мовлення доречними художніми засобами.
		Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за шаблоном, потребує детального кількаразового пояснення;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує

		припускається помилок під час відтворення інформації з тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні словесної та візуальної складових тексту.	відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвідношенні словесної та візуальної складових тексту.	аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність.	прикладом власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність; здатний/здатна запропонувати власну структуру плану, таблиці, моделі.
Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	Учень/учениця потребує детального кількісного пояснення; припускається помилок під час дослідження лексичного значення слова, будови слова, орфограми, пов'язаних з будовою слова, ролі іменників, прикметників, дієслів у мовленні, речення, різних за метою висловлювання, інтонацією, зі звертаннями. Не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у: Застосуванні алфавіту у власному житті. Вживанні у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова).	Учень/учениця за допомогою вчителя досліджує лексичне значення слова, будову слова, орфограми, пов'язані з будовою слова, роль іменників, прикметників, дієслів у мовленні, речення, різних за метою висловлювання, інтонацією, зі звертаннями. Потребує алгоритмів дій і безпосереднього керівництва вчителя і відчуває труднощі при: Застосуванні алфавіту у власному житті. Вживанні у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова).	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, щоб досліджувати і пояснювати лексичне значення слова, будову слова, орфограми, пов'язані з будовою слова, роль іменників, прикметників, дієслів у мовленні, речення, різних за метою висловлювання, інтонацією, зі звертаннями. Застосовує алфавіту у власному житті Потребує незначну допомогу в: орієнтуванні у словниках. Вживанні у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова).	Самостійно досліджує експериментує і пояснює фонетичні закономірності української мови, лексичне значення слова, будову слова, орфограми, пов'язані з будовою слова, роль іменників, прикметників, дієслів у мовленні, речення, різних за метою висловлювання, інтонацією, зі звертаннями. дотримується орфоепічних вимог у власному мовленні. Застосовує алфавіту у власному житті і наводить приклади, його застосування. Вільно орієнтується у навчальних посібниках і словниках.

		лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова). Розрізненні форми слова і споріднені слова Розрізненні назв істот і неістот, власних і загальних іменників. Визначенні роду іменників. Змінюванні іменників за числами. Вживанні різних частин мови у власних висловлюваннях. Змінюванні прикметників за родами і числами. Змінюванні дієслова за часами. Визначенні в реченні головних і другорядних членів. Встановленні зв'язків між словами в словосполученні і реченні. Розрізненні різні типи і стилі текстів (художні, науково-популярні, ділові). Визначає тему і мету тексту. Складанні плану текста	Розрізненні форми слова і споріднені слова Розрізненні назв істот і неістот, власних і загальних іменників. Визначенні роду іменників. Змінюванні іменників за числами. Вживанні різних частин мови у власних висловлюваннях. Змінюванні прикметників за родами і числами. Змінюванні дієслова за часами. Визначенні в реченні головних і другорядних членів. Встановленні зв'язків між словами в словосполученні і реченні. Розрізненні різні типи і стилі текстів (художні, науково-популярні, ділові). Визначає тему і мету тексту. Складанні плану текста	Розрізненні форми слова і споріднені слова Розрізненні назв істот і неістот, власних і загальних іменників. Визначенні роду іменників. Змінюванні іменників за числами. Вживанні різних частин мови у власних висловлюваннях. Змінюванні прикметників за родами і числами. Змінюванні дієслова за часами. Визначенні в реченні головних і другорядних членів. Встановленні зв'язків між словами в словосполученні і реченні. Розрізненні різні типи і стилі текстів (художні, науково-популярні, ділові). Визначає тему і мету тексту. Складанні плану текста	Вживає у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова). Розрізняє форми слова і споріднені слова Пояснює і спостерігає за номінативною функцією іменників у мовленні. Розрізняє назви істот і неістот, власних і загальних іменників. Визначає рід іменників. Змінює іменники за числами. Вживає різні частини мови у власних висловлюваннях. Встановлює зв'язки прикметників з іменниками. Змінює прикметників за родами і числами. правильно вимовляє і пише найуживаніші числівники Змінює дієслова за часами. Визначає в реченні головних і другорядних членів. Встановлює зав'язків між словами в словосполученні і реченні. Розрізняє різні типи і стилі текстів (художні,
--	--	--	---	---	---

					науково-популярні, ділові). Визначає тему і мету тексту. Складає план тексту
--	--	--	--	--	--

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мовно-літературної освітньої галузі
ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ**

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання за Державним стандартом	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	Достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	<i>Визначає жанр твору і називає його ознаки</i>	Учень/учениця потребує значної допомоги вчителя і кількарізних пояснень. Після цього часто неправильно називає і практично не розрізняє фольклорні і авторські твори; має великі труднощі у співвіднесенні вивчених творів з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); навіть за допомогою вчителя припускається помилок при визначенні жанрових ознак казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; має	Учень/учениця за допомогою учителя правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; має труднощі у співвіднесенні вивчених творів з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); за допомогою вчителя визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; за допомогою вчителя називає прізвища, імена 1-2 відомих українських письменників, твори яких вивчалися на уроках літературного читання; має труднощі при розповіді	Учень/учениця за незначною допомогою учителя правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; співвідносить вивчені твори з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси (за потреби іноді звертається до вчителя; розуміє, яку інформацію можна одержати в творах різних жанрів; за незначною допомогою називає прізвища, імена 2-3 відомих українських	Учень /учениця самостійно і правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; співвідносить вивчені твори з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); самостійно визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; розуміє і пояснює, яку інформацію можна одержати в творах різних жанрів називає прізвища, імена відомих українських письменників, твори яких

		труднощі і потребує зорових опор для розповіді сюжету казки (фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; має труднощі при поясненні власного ставлення до прослуханого і прочитаного	епізодів з життя відомих письменників, про їхні твори, з якими неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжет казки (фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного	письменників, твори яких вивчалися на уроках літературного читання; частково розповідає епізоди з життя відомих письменників, про їхні твори, з якими неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжет казки (фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного	вивчалися на уроках літературного читання; розповідає епізоди з життя відомих письменників, про їхні твори, з якими неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжети кількох казок (фольклорних і авторських); знає напам'ять 5-6 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; аргументу і пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	Аналізує та тлумачить усну інформацію; висловлює власне ставлення; описує враження	Демонструє розуміння прочитаного, частково відтворюючи інформацію з нього; ситуативно робить висновки з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; відчуває труднощі з самостійним визначенням помилок, навіть після допомоги вчителя; не завжди може розрізнити відтворення змісту прочитаного та висновки з прочитаного.	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інструкції, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні суті власних висновків з висновками, які є в тексті.	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, але здатний/здатна піддавати сумніву окремі факти, наявні в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, уточнює факти і судження з незначною допомогою вчителя; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину, аргументуючи власну думку окремими	Демонструє розуміння тексту, формулюючи висновки на основі інформації (явної та прихованої), виявленої в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, розрізняє факти і судження; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину; розрізняє факти і думки про ці факти, аргументуючи власну думку прикладами з прочитаного тексту;

				прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає у співпраці з учителем джерела, за якими можна перевірити інформацію.	здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у власних висновках щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає джерела, за якими можна перевірити інформацію.
		Розуміє фрагменти тексту, прочитаного вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння прочитаного; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; не завжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням прочитаного і зрозумілого.	Розуміє текст, прочитаний вголос або мовчки, у загальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми,	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання;

				схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.	тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емоїкони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо).
	<i>Читає вголос, правильно, цілими словами і групами слів у темпі, який дає змогу розуміти прочитане;</i>	Учень/учениця потребує значної допомоги вчителя для виконання вправ і завдань на регулювання дихання, розвиток уваги, пам'яті, темпу, фонематичного слуху, зорового сприймання, оперативного поля читання. Має труднощі при застосованні під час читання вголос, декламування напам'ять відповідно до змісту художнього твору інтонаційні мовленнєві засоби виразності (тон, сила голосу, логічний наголос, темп мовлення) за зразком вчителя. За допомогою вчителя тлумачить значень незнайомих слів.	Учень/учениця за допомоги вчителя виконує вправи і завдання на регулювання дихання, розвиток уваги, пам'яті, темпу, фонематичного слуху, зорового сприймання, оперативного поля читання. Має труднощі при застосованні під час читання вголос, декламування напам'ять відповідно до змісту художнього твору інтонаційні мовленнєві засоби виразності (тон, сила голосу, логічний наголос, темп мовлення), фноді потребує зразок вчителя.. За допомогою вчителя тлумачить значень незнайомих слів, висловів за допомогою виноска, тлумачного словника. Застосовує різні види читання: вибіркове – з метою знаходження потрібної інформації, фактів (за завданням учителя)	Учень/учениця за незначної допомоги вчителя виконує вправи і завдання на регулювання дихання, розвиток уваги, пам'яті, темпу, фонематичного слуху, зорового сприймання, оперативного поля читання. Має незначні труднощі при застосованні під час читання вголос, декламування напам'ять відповідно до змісту художнього твору інтонаційні мовленнєві засоби виразності (тон, сила голосу, логічний наголос, темп мовлення). За незначної допомоги вчителя тлумачить значень незнайомих слів, висловів за допомогою виноска, тлумачного словника, а також спираючись на контекст. Знаходить в тексті конкретні відомості, факти, поняття, пояснює їх змісту (суті). Застосовує різні види читання: вибіркове – з метою знаходження потрібної інформації,	Учень/учениця самостійно виконує і створює власні вправи і завдання на регулювання дихання, розвиток уваги, пам'яті, темпу, фонематичного слуху, зорового сприймання, оперативного поля читання. Застосовує під час читання вголос, декламування напам'ять відповідно до змісту художнього твору інтонаційні мовленнєві засоби виразності (тон, сила голосу, логічний наголос, темп мовлення). Тлумачить значень незнайомих слів, висловів за допомогою виноска, тлумачного словника, а також спираючись на контекст. Знаходить в тексті конкретні відомості, факти, поняття, пояснює їх змісту (суті); виділяє та пояснює важливі думки, які висловив автор. Застосовує різні види читання: аналітичне – для детального й

				фактів; переглядове – для загального ознайомлення із змістом тексту (за завданням учителя)	поглибленого ознайомлення із змістом тексту (самостійно); вибіркове – з метою знаходження потрібної інформації, фактів; переглядове – для загального ознайомлення із змістом тексту (за завданням учителя)
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Досліджує і взаємодіє з текстами різних видів	Має труднощі у дослідженні побудови і змісту художнього тексту, навіть після кількаразового пояснення вчителя припускається помилок. 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – Помиляється у відповідях на запитання за змістом прочитаних текстів; – має труднощі при складанні простого плану до невеликих за обсягом і нескладних за будовою оповідань з опорою; – припускається помилок при користуванні планом для переказу прочитаного твору; – має труднощі в орієнтуванні у структурі тексту: зачин (початок), основна частина, кінцівка;	Досліджує за допомогою вчителя побудову і зміст художнього тексту: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – має труднощі у відповідях на запитання за змістом прочитаних текстів; – за допомогою вчителя визначає послідовності подій у творі; – за допомоги вчителя складає простий план до невеликих за обсягом і нескладних за будовою оповідань; – користується планом для переказу прочитаного твору; – має труднощі в орієнтуванні у структурі тексту: зачин (початок), основна частина, кінцівка; – за допомогою вчителя визначає тему твору співвідносить головну думку прочитаного із заголовком; – переказує текст,	Досліджує за незначної допомоги вчителя побудову і зміст художнього тексту: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – відповідає на запитання за змістом прочитаних текстів; – визначає послідовності подій у творі; – за незначної допомоги вчителя складає простий план до невеликих за обсягом і нескладних за будовою оповідань; – користується планом для переказу прочитаного твору; – встановлює причиново-наслідкових зв'язків (за допомогою вчителя); – орієнтується у структурі тексту: зачин (початок), основна частина, кінцівка; – самостійно визначає тему твору співвідносить головну думку прочитаного	Самостійно сприймає і практично розрізняє тексти різних видів (художні, науково-художні). Досліджує самостійно або під незначним керівництвом вчителя побудову і зміст художнього тексту: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – відповідає на запитання за змістом прочитаних текстів; – знаходить в тексті зв'язки між реченнями, абзацами і частинами тексту та пояснює їх; – самостійно визначає послідовності подій у творі; – самостійно складає простий план до невеликих за обсягом і нескладних за будовою оповідань;

		– помиляється у визначенні теми твору; – переказує текст, 2) досліджує засоби художньої виразності: – визначає настрій, загальну тональність твору; 3) досліджує жанрові особливостей: - за допомогою вчителя і зорових опор визначає жанрові особливості творів, що вивчалися; – помиляється у визначенні і називанні головного персонажа твору. 4) діалогічна взаємодія з текстом: - помиляється у постановці запитань з опорою за змістом тексту про факт, подію, час, місце події, героїв твору; – висловлює почуття щодо подій, вчинків персонажів, описів у художньому творі. За допомоги вчителя досліджує побудову і зміст науково-художнього тексту. – має помилки у орієнтуванні у фактичному змісті твору, знаходженні і поясненні слів-термінів;	2) досліджує засоби художньої виразності: – помиляється при виділенні в тексті яскравих, точних, образних висловів, художніх описів; – за допомоги вчителя знаходить у тексті слова, що мають переносне значення; – визначає настрій, загальну тональність твору; 3) досліджує жанрові особливостей: - за допомогою вчителя визначає жанрові особливості творів, що вивчалися; – за допомогою вчителя визначає і називає головного персонажа твору, аналізує його вчинки, мотиви поведінки; 4) діалогічна взаємодія з текстом: - за допомогою вчителя і зорової опори ставить запитання за змістом тексту про факт, подію, час, місце події, героїв твору; – висловлює почуття щодо подій, вчинків персонажів, описів у художньому творі. За допомоги вчителя досліджує побудову і зміст науково-художнього тексту. – має труднощі у орієнтуванні у фактичному змісті твору, знаходженні і поясненні слів-термінів;	із заголовком, прислів'ям, ілюстраціями; – переказує текст, добираючи за незначної допомоги вчителя відповідно до мети вид переказу (докладний, стислий); 2) досліджує засоби художньої виразності: – виділяє в тексті яскраві, точні, образні вислови, художні описи, з'ясовує їх роль у творі – за незначної допомоги вчителя знаходить у тексті слова, що мають переносне значення; – використовує у власному мовленні засоби художньої виразності; – визначає настрій, загальну тональність твору; 3) досліджує жанрові особливостей: - за незначної допомоги вчителя визначає, усвідомлює жанрові особливості творів, що вивчалися; – визначає і називає головного персонажа твору, за допомогою вчителя аналізує його вчинки, мотиви поведінки; 4) діалогічна взаємодія з текстом: - за незначної допомоги вчителя ставить запитання за змістом тексту про факт,	– користується планом для переказу прочитаного твору; – встановлює причиново-наслідкових зв'язків; – розрізняє у творах елементи розповіді, опису; – орієнтується у структурі тексту: зачин (початок), основна частина, кінцівка; – знаходить в тексті слова, вислови, речення, які є ключовими для розуміння тексту, характеристики персонажів; самостійно визначає тему твору та основну думку з допомогою вчителя; співвідносить головну думку прочитаного із заголовком, прислів'ям, ілюстраціями; – переказує текст, добираючи відповідно до мети вид переказу (докладний, стислий, вибірковий, творчий); 2) досліджує засоби художньої виразності: – виділяє в тексті яскраві, точні, образні вислови, художні описи, з'ясовує їх роль у творі – пояснює роль епітетів, порівнянь і метафори у тексті;
--	--	---	--	---	---

		– затруднюється визначити тему науково-художнього тексту; – за допомогою вчителя добирає заголовки, складає малюнковий план, відтворює зміст тексту з опорою на плану; – висловлює власне ставлення до змісту: пояснює, які факти в науково-художньому тексті зацікавили найбільше та ін.	– визначає теми науково-художнього тексту; – за допомогою вчителя виділяє, усвідомлює зміст графічного матеріалу: схем, таблиць, діаграм; пояснює, до яких частин тексту вони відносяться; – за допомогою вчителя добирає заголовки, складає словесний і малюнковий план, відтворює зміст тексту з опорою на плану; – висловлює власне ставлення до змісту: пояснює, які факти в науково-художньому тексті зацікавили найбільше, чим саме; що було новим та ін.	подію, час, місце події, героїв твору; – висловлює смислові здогадки щодо орієнтовного змісту твору, можливого розвитку подій з опорою на заголовок, ілюстрації, ключові слова; шляхом відповідей на запитання, які виникають у читача по ходу вдумливого читання твору; – висловлює оцінні судження, почуття щодо подій, вчинків персонажів, описів у художньому творі. За незначної допомоги вчителя досліджує побудову і зміст науково-художнього тексту. – орієнтується у фактичному змісті твору, знаходить і пояснює слова-терміни; – визначає теми науково-художнього тексту; – виділяє, усвідомлює зміст графічного матеріалу: схем, таблиць, діаграм; пояснює, до яких частин тексту вони відносяться; – за допомогою вчителя здійснює смислову компресію текстового матеріалу: визначає і поділяє текст на смислові частини, добирає заголовки, складає словесний і малюнковий план, відтворює зміст	– самостійно знаходить у тексті слова, що мають переносне значення, пояснює їх значень на прикладах; – використовує у власному мовленні засоби художньої виразності; – визначає настрій, загальну тональність твору; 3) досліджує жанрові особливостей: - самостійно визначає, усвідомлює жанрові особливості творів, що вивчалися; – пояснює жанрові особливості казок про тварин, віршів, оповідань; – спостерігає за структурними особливостями героїко-фантастичних казок, байок, п'єс; – визначає і називає головного персонажа твору, аналізує його вчинки, мотиви поведінки; 4) діалогічна взаємодія з текстом: - самостійно ставить запитання за змістом тексту про факт, подію, час, місце події, героїв твору; – висловлює смислові здогадки щодо
--	--	--	---	--	--

				тексту з опорою на види плану; – висловлює власне ставлення до змісту: пояснює, які факти в науково-художньому тексті зацікавили найбільше, чим саме; що було новим та ін.	орієнтовного змісту твору, можливого розвитку подій з опорою на заголовок, ілюстрації, ключові слова; шляхом відповідей на запитання, які виникають у читача по ходу вдумливого читання твору; – прогнозує, пояснює і аргументує свою думку щодо ставлення письменника до зображуваних подій і вчинків персонажів; – висловлює оцінні судження, почуття щодо подій, вчинків персонажів, описів у художньому творі. Самостійно досліджує побудову і зміст науково-художнього тексту. – орієнтується у фактичному змісті твору, знаходить і пояснює слова-терміни; – самостійно визначає теми науково-художнього тексту; – виділяє, усвідомлює зміст графічного матеріалу: схем, таблиць, діаграм; пояснює, до яких частин тексту вони відносяться; – самостійно здійснює смислову компресію текстового матеріалу: визначає і поділяє текст
--	--	--	--	--	--

					на смислові частини, добирає заголовки, складає словесний і малюнковий план, відтворює зміст тексту з опорою на види плану; – створює нескладні схеми, таблиці з метою ілюстративного супроводу відповідного текстового матеріалу (з допомогою вчителя); – висловлює власне ставлення до змісту: пояснює, які факти в науково-художньому тексті зацікавили найбільше, чим саме; що було новим та ін.
	<i>Обирає книгу для читання, висловлює емоційно-оцінні враження про прочитану книжку, складає короткий відгук на прочитану книжку</i>	Учень/учениця мають значні труднощі і припускаються помилок при розрізненні дитячих книжок з текстами різних видів, розглядає незнайомі книжки за ілюстраціями пояснює, які дитячі книжки найбільше подобається читати; утруднюється, навіть за допомогою вчителя, здійснювати вибір дитячих книжок відповідно до власних читацьких інтересів; має складнощі при висловлюванні	Учень/учениця за допомогою вчителя практично розрізняє дитячі книжки з текстами різних видів, за допомогою вчителя розглядає та прогнозує орієнтовний зміст незнайомої книжки за ілюстраціями пояснює, які дитячі книжки найбільше подобається читати; за допомогою вчителя здійснює вибір дитячих книжок відповідно до власних читацьких інтересів; висловлює емоційних вражень про прочитану книжку.	Учень/учениця за незначної допомоги вчителя практично розрізняє дитячі книжки з текстами різних видів, називає основні теми дитячого читання; за незначної допомоги вчителя розглядає та прогнозує орієнтовний зміст незнайомої книжки з опорою на ключові слова, ілюстраціями; пояснює, які дитячі книжки найбільше подобається читати; формулює свій читацький запит у бібліотеці; за незначної допомоги вчителя здійснює вибір дитячих книжок відповідно	Учень/учениця правильно практично розрізняє дитячі книжки з текстами різних видів, називає основні теми дитячого читання; самостійно розглядає та прогнозує орієнтовний зміст незнайомої книжки з опорою на ключові слова, ілюстративний та довідково-інформаційний апарат; пояснює, які дитячі книжки найбільше подобається читати; формулює свій читацький запит у бібліотеці; самостійно здійснює вибір дитячих книжок

		емоційних вражень про прочитану книжку.		до власних читацьких інтересі; користується під час вибору книжок, різними інформаційними ресурсами дитячої бібліотеки (за незначної допомоги вчителя); висловлює емоційно-оцінні враження про прочитану книжку; складає короткий відгук на прочитану книжку (усно, за допомогою вчителя).	відповідно до власних читацьких інтересі; користується під час вибору книжок, різними інформаційними ресурсами дитячої бібліотеки (самостійно); висловлює емоційно-оцінні враження про прочитану книжку; складає короткий відгук на прочитану книжку (усно).
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Досліджує і взаємодіє з медіапродукцією</i>	<i>Учень/учениця припускається помилок пояснюючи значення поняття медіа; Має труднощі у розрізненні видів медіа за джерелами і способами одержання інформації; За значної допомоги вчителя пояснює правила безпечної поведінки в Інтернеті; має труднощі і помилки при створенні медіа-продукту</i>	<i>Учень/учениця за допомогою вчителя пояснює значення поняття медіа; за допомогою вчителя розрізняє види медіа за джерелами і способами одержання інформації; пояснює правила безпечної поведінки в Інтернеті; має труднощі при створенні (за вибором) медіа-продукту</i>	<i>Учень/учениця за незначної допомоги вчителя пояснює значення поняття медіа; за незначної допомоги вчителя розрізняє види медіа за джерелами і способами одержання інформації; за допомогою вчителя аналізує медіатексти за фактами і судження про них; пояснює правила безпечної поведінки в Інтернеті; створює (за вибором) медіа-продукт ; за незначної допомоги вчителя пояснює роль ілюстрації як джерела розуміння тексту.</i>	<i>Учень/учениця пояснює значення поняття медіа; самостійно розрізняє види медіа за джерелами і способами одержання інформації; самостійно аналізує медіатексти за критеріями-факти і судження про них; самостійно формулює висновки за прочитаним, побаченим; пояснює правила безпечної поведінки в Інтернеті; самостійно створює (за вибором) медіа-продукт і пояснює свій вибір; пояснює роль ілюстрації як джерела розуміння тексту.</i>
	<i>Розрізняє і пояснює особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції,</i>	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під

	<i>знаходить і пояснює різницю між фактами і думками в них.</i>	шаблоном, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час відтворення інформації з тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні словесної та візуальної складових тексту.	інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвідношенні словесної та візуальної складових тексту.	незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність.	опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність; здатний/здатна запропонувати власну структуру плану, таблиці, моделі.
	<i>Перетворює та інсценізує прочитане; створює власні тексти</i>	Змінює зміст прочитаного на основі запропонованого шаблону; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання щодо зміни змісту прочитаного, потребує детального кількарязового їх пояснення; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя;	Фрагментарно змінює зміст прочитаного, створюючи текст з іншим змістом; фрагментарно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного тексту; здатний/здатна зробити уточнення у власній роботі після допомоги вчителя; використовує стандартні рішення, відомі словесні та несловесні засоби під час створення власного тексту.	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації з незначною допомогою вчителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна внести уточнення до продукту власної творчості (за потреби); використовує стандартні рішення, спирається на власний досвід, використовує відомі	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби);

		відчуває труднощі з визначенням цілісності створеного тексту.		словесні та несловесні засоби під час створення художнього твору.	проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує зі словесними та несловесними засобами під час створення художнього твору, надаючи йому індивідуальних рис.
--	--	---	--	---	--

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з іноземних мов АНГЛІЙСЬКА МОВА

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	Сприймає іноземну мову на слух	Розпізнає окремі слова у повільному та чіткому мовленні, зазнаючи труднощі розуміння контексту навіть при повільнішому мовленні. Потребує більше повторень прослуханого, візуальної підтримки, допомоги вчителя та однокласників.	Розпізнає окремі слова та фрази в повільному та чіткому мовленні, може визначити тематику мовленнєвої ситуації за допомогою вчителя та однокласників. Потребує повторення прослуханого.	Розуміє контекст прослуханого в повільному та чіткому мовленні, опираючись на візуальну підтримку та більшу частину конкретної інформації, необхідної для виконання завдання.	Розуміє повільне та чітке мовлення з довгими паузами задля полегшення усвідомлення змісту почутого. Розуміє конкретну інформацію, необхідну для виконання завдання.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та</i>	Читає іноземною мовою	Розпізнає окремі слова в тексті, труднощі розуміння виникають на рівні буквсполучень, має необхідність постійної підтримки	Розпізнає фрази та конструкції, труднощі виникають на рівні смислових зв'язків між словами у реченні. Потребує	Розуміє прості тексти, труднощі виникають на рівні сприйняття тексту як цілого. Потребує перечитування для розуміння прочитаного.	Розуміє короткі, прості тексти, читаючи їх пофразово, розпізнаючи знайомі імена, слова та основні фрази, перечитуючи за потреби.

використання її для збагачення свого досвіду		вчителя для розуміння фраз і речень.	допомоги вчителя для виконання завдань.		
Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови	Висловлюється іноземною мовою	Відповідно реагує на деякі запитання та інструкції, потребує візуальних підказок та постійної підтримки вчителя. Дає однослівні відповіді на запитання. Робить спроби простих відповідей, допускаючись елементарних смислових помилок у рамках вивченого матеріалу.	Відповідно реагує на запитання та інструкції, потребує візуальних підказок та підтримки вчителя, робить спроби попросити про допомогу. Переважають однослівні відповіді на запитання виникають труднощі при спробах поєднувати їх у речення, допускається елементарних лексичних чи граматичних помилок у рамках вивченого матеріалу.	Відповідно реагує на більшість запитань та інструкцій, потребує ситуативної підтримки вчителя, вміє просити про допомогу. Продукує короткі фрази з ініціативи та мінімальної підтримки вчителя, роблячи паузи в мовленні. Реагує на власні помилки та може їх виправити.	Ставить і відповідає на прості запитання, ініціює і вербально реагує на прості твердження, які стосуються нагальних потреб і знайомих тем. Продукує короткі фрази з тематики мовленнєвої ситуації.
	Взаємодіє письмово іноземною мовою	Копіює письмову інформацію, пише знайомі короткі фрази. Правильно прописує прості слова, допускає помилки у правописі незнайомих слів.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем лише за зразком і за постійної підтримки вчителя. Правильно пише знайомі слова, допускає граматичні помилки при написанні зв'язного тексту.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем за зразком і за ситуативної підтримки вчителя. Правильно будує речення. Пише короткі фрази при складанні зв'язного тексту.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем. Правильно будує речення. Пише короткі речення при складанні зв'язного тексту.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів математичної освітньої галузі МАТЕМАТИКА

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Читає, записує, утворює, порівнює числа у межах 1000, визначає розрядний склад їх	Знає необхідні математичні символи для позначення, порівняння та упорядкування результатів лічби об'єктів у межах 1000	Утворює і порівнює числа у межах 1000 та упорядковує їх.	Використовує відповідні математичні символи для представлення життєвої ситуації.	Робить необхідні узагальнення, опираючись на дії з доволі великою кількістю об'єктів.
	Володіє навичкою усного і письмового табличного і позатабличного множення і ділення чисел у межах 100.	Учень/учениця мають певні труднощі і припускаються помилок (більше $\frac{3}{4}$ завдання) після пояснення вчителя. Повідомляє результат усних обчислень табличного і позатабличного множення і ділення чисел у межах 100.	Учень/учениця потребують допомоги вчителя, припускаються помилок (більше $\frac{1}{2}$ завдання) після пояснення вчителя. Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, припускаються помилок (більше $\frac{1}{4}$ завдання) після пояснення вчителя. Виконує базові арифметичні операції табличного і позатабличного	Учень/учениця не потребують допомоги вчителя, після пояснення вчителя помилок не припускаються. Пояснює/обґрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах, використовуючи табличне і

			алгоритмів табличного і позатабличного множення і ділення чисел у межах 100.	множення і ділення чисел у межах 100 .	позатабличне множення і ділення чисел у межах 100.
	<i>Володіє навичкою усного й письмового додавання і віднімання чисел у межах 1000.</i>	Учень/учениця мають певні труднощі і припускаються помилок (більше 3/4 завдання) після пояснення вчителя. Повідомляє результат усних обчислень додавання і віднімання чисел у межах 1000.	Учень/учениця потребують допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/2 завдання) після пояснення вчителя. Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та алгоритмів додавання і віднімання чисел у межах 1000.	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/4 завдання) після пояснення вчителя. Виконує базові арифметичні операції додавання і віднімання чисел у межах 1000.	Учень/учениця не потребують допомоги вчителя, після пояснення вчителя помилок не припускаються. Пояснює/обгрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах, використовуючи додавання і віднімання чисел у межах 1000.
	<i>Читає і записує вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення, розв'язує рівняння, добирає розв'язок нерівності зі змінною.</i>	Учень/учениця мають значні утруднення у виконанні завдань, навіть після кількаразового пояснення вчителя, завдання виконує з опорою на індивідуальний матеріал чи алгоритми дій:: <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням	Учень/учениця за допомогою вчителя або за алгоритмами дій : <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень	Учень/учениця за незначної допомоги вчителя: <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>розрізняє</i> істинні та хибні числові рівності й нерівності; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій	Учень/учениця самостійно <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>встановлює</i> відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; <i>розрізняє</i> істинні та хибні числові рівності й нерівності; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками; <i>розуміє</i> сутність понять «рівняння»,

		заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками; <i>розв'язує</i> рівняння на основі правил знаходження невідомого компоненту арифметичної дії та іншими способами; <i>розрізняє</i> числові нерівності та нерівності зі змінною	виразів без дужок та з дужками; <i>розв'язує</i> рівняння на основі правил знаходження невідомого компоненту арифметичної дії та іншими способами; <i>розрізняє</i> числові нерівності та нерівності зі змінною	під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками; пояснює сутність понять «рівняння», «розв'язок рівняння»; <i>розв'язує</i> рівняння на основі правил знаходження невідомого компоненту арифметичної дії та іншими способами; <i>розрізняє</i> числові нерівності та нерівності зі змінною	«розв'язок рівняння»; <i>розв'язує</i> рівняння на основі правил знаходження невідомого компоненту арифметичної дії та іншими способами; <i>розрізняє</i> числові нерівності та нерівності зі змінною; <i>знаходить</i> окремі розв'язки нерівності зі змінною зручним для себе способом
<i>Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів</i>	<i>Аналізує текст задач вивчених видів, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язування, розв'язує задачу, прогнозує і перевіряє розв'язок.</i>	Читає і осмислює різні за обсягом та складністю фрагменти текстів математичного змісту з метою створення відповідної математичної моделі для розв'язання життєвої ситуації.	Представляє отриманий результат розв'язання проблемної ситуації у вигляді графіків, таблиць, діаграм, рисунків, рівнянь тощо.	Вибудовує план дій (стратегії) з використання математики для розв'язування проблемних ситуацій, що виникають у житті.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує сформульоване припущення.
<i>Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач</i>		Читає й осмислює висловлювання, запитання, завдання, об'єкти або їх зображення для подальшого формування математичної моделі розв'язання життєвої ситуації.	Розуміє зв'язок між контекстом проблемної ситуації й представленням її математичного розв'язання.	Використовує відповідні символи, формули, діаграми і стандартні моделі для розв'язування життєвої ситуації зручним для себе способом.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує обраний спосіб розв'язання життєвої ситуації, висновку чи узагальнення.
<i>Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання</i>		Визначає необхідні дані для розв'язання життєвої ситуації, робить можливі припущення/прогнози.	Розрізняє початкові дані та шукані результати, необхідні для	Досліджує різні способи розв'язання проблемної ситуації, визначає найбільш раціональний, робить	Обґрунтовує/ аргументує/ оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації; здійснює перевірку

навчальних і практичних задач			розв'язання проблемної ситуації.	узагальнення за результатами виконаної роботи.	правильності розв'язання проблемної ситуації, виявляє та виправляє помилки самостійно або з допомогою вчителя.
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур. Обчислює периметр геометричної фігури	Знає, як створити з геометричних фігур обрану конструкцію, дотримуючись інструкції. За допомоги вчителя розповідає про периметр многокутника; після пояснення припускається помилок у обчисленні периметра прямокутника (квадрата) в навчальних ситуаціях.	Вміє пояснити процес створення обраної чи заданої конструкції з відомих геометричних фігур. За допомоги вчителя розповідає про периметр многокутника; користується формулою обчислення периметра прямокутника (квадрата) в навчальних ситуаціях.	Відображає зв'язки між різними частинами конструкції у побудованих фігурах самостійно або завдяки інформації, отриманої з інструкції. За незначної допомоги вчителя пояснює сутність периметра многокутника; користується формулою обчислення периметра прямокутника (квадрата) в навчальних і практичних ситуаціях	Перевіряє та визначає, чи відповідає сконструйована фігура вимогам завдання. розуміє сутність периметра многокутника; користується формулою обчислення периметра прямокутника (квадрата) в навчальних і практичних ситуаціях
		Знає про різні математичні інструменти, що можуть допомогти при виконанні завдання.	Шукає серед заданих зображень такі фігури складної конфігурації, у яких можна розпізнати відомі геометричні фігури.	Використовує відомі математичні інструменти для розпізнавання знайомих геометричних фігур чи їх зображень у фігурах складної конфігурації.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує обраний спосіб математичного розв'язання поставленої проблеми.
		Обирає маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.	Пояснює вибір заданого маршруту пересування.	Представляє в математичній формі життєву ситуацію з орієнтації на площині і в просторі.	Самостійно планує маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.
	Використовує для вимірювання величин	Виділяє у проблемній ситуації відомі	Розробляє план дій для математичного	Виконує математичні обчислення найбільш	Оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної

	<i>доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами, користується приладами для вимірювання. Робота з даними</i>	величини, якими потрібно оперувати при виконанні відповідних арифметичних операцій.	розв'язання проблемної ситуації.	зручним для себе способом.	ситуації, робить відповідні висновки.
		Зчитує дані з таблиць, схем, графіків, діаграм.	Представляє дані за допомогою таблиць, схем, графіків та діаграм.	Використовує інформацію, яка представлена в різних формах, для розв'язання проблемних ситуацій.	Досліджує можливі способи розв'язування проблемної ситуації, представленої в різних формах та вибирає оптимальний.

ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з природничої освітньої галузі

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Усвідомлення розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснення ролі природничих наук і техніки в житті людини, відповідальна поведінка у природі</i>	<i>Установлює взаємозв'язки між об'єктами неживої та живої природи розрізняє рукотворні об'єкти, виготовлені з природничих та штучних матеріалів.</i>	Встановлює зв'язки між об'єктами неживої та живої природи природи з допомогою вчителя.	Розповіджає про зв'язки між об'єктами неживої та живої природи після пояснення.	Робить висновки із спостережень та досліджень у супроводі вчителя щодо зв'язків між об'єктами неживої та живої природи.	Встановлює зв'язки між об'єктами неживої та живої природи ; робить висновки із спостережень та досліджень разом з учителем або самостійно.
		Називає приклади винаходів у повсякденному житті, збереження навколишнього світу.	Розуміє значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Пояснює значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Критично оцінює винаходи з точки зору їх значущості в повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.
<i>Опрацювання та систематизація інформації природничого</i>	<i>Описує зміни, які відбуваються в природі, установлює</i>	Відтворює готову інформацію про навколишній світ, лише з допомогою вчителя	Здійснює з допомогою вчителя опис на основі знайденої інформації про навколишній світ,	Для опису змін, які відбуваються у природі використовує спостереження і	Знаходить, систематизує (згідно з планом) необхідну інформацію про зміни у

змісту, отриманої з доступних джерел, та представлення її в різних формах	причино-наслідкові зв'язки між ними.	знаходить потрібну інформацію за допомогою технічних приладів і пристроїв; не виявляє бажання та ініціативи до пошуку інформації про навколишній світ.	зокрема, за допомогою технічних приладів і пристроїв; виявляє ініціативу в пошуку інформації про навколишній світ, що викликає особистий інтерес.	знаходить, використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу в пізнавальній діяльності, самостійно здобуває особисто значущу інформацію про зміни у навколишньому світі, спираючись на отриману інформацію за допомогою вчителя встановлює причино-наслідкові зв'язки між ними.	навколишньому світі; для цього використовує спостереження, дослід, технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; на підставі отриманих даних виконує опис змін у природі; виявляє потребу у здобутті нових знань про навколишній світ, самостійно або за незначною допомогою вчителя встановлює причино-наслідкові зв'язки між змінами у природі ; оволодіває новими знаннями та вміннями.
Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та створення навчальних моделей, вияв допитливості та отримання радості від пізнання природи	Обирає обладнання та досліджує об'єкти природи за власно складеним планом, робить висновки і презентує їх.	Виконує спостереження/дослідження в супроводі вчителя за запропонованими природними явищами та об'єктами за запропонованим планом , обирає необхідне обладнання відповідно до наданого вчителем переліку, розпізнає навчальні моделі.	Розуміє мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем; виконує дії щодо спостереження за запропонованими або обраними природними явищами та об'єктами за наданим алгоритмом, проводить нескладні дослід з допомогою дорослого; добирає необхідне обладнання з допомогою вчителя, використовує навчальні моделі, за допомогою вчителя презентує результати.	Розуміє та пояснює мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем, передбачає можливі результати спостережень/досліджень; за незначною допомогою вчителя обирає обладнання виконує спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами за загальним планом, проводить нескладні дослідження, створює навчальні моделі, презентує результати у визначеному вчителем виді.	Визначає мету спостережень/досліджень ; самостійно добирає обладнання; визначає послідовність кроків під час спостереження/експерименту; обирає необхідні умови проведення дослідження; проводить спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами, проводить дослідження, створює навчальні моделі для дослідження явищ або об'єктів; самостійно обирає форму і вид

					презентації результатів результати.
	Знаходить та показує на карті Україну та інші об'єкти відповідно до навчального завдання	Знаходить з допомогою вчителя і показує на географічній карті Україну та інші об'єкти. Розуміє інформацію, представлену в різних формах: у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	За незначної допомоги вчителя знаходить і показує на географічній карті Україну й об'єкти, що називає вчитель. Розуміє та відтворює інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Самостійно знаходить і показує на географічній карті Україну, материки, океани, об'єкти, що називає вчитель, розповідає відому про цей об'єкт інформацію. Представляє інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Самостійно знаходить і показує на географічній карті Україну, материки, океани, об'єкти, що називає вчитель або ті, що викликають власну зацікавленість, розповідає/шукає додаткову інформацію про цей об'єкт. Перетворює інформацію в іншу форму (текст на схему, графік, презентацію тощо і навпаки).
<i>Критичне оцінювання фактів, поєднання нового досвіду з набутим раніше і його творче використання для розв'язання проблем природничого характеру</i>	Пояснює залежність життя організмів від умов існування, правила природоохоронної поведінки, дотримується цих правил	Іноді дотримується правил поведінки в навколишньому світі.	Дотримується правил поведінки в навколишньому світі.	Складає з допомогою вчителя правила поведінки в навколишньому світі й дотримується їх.	Складає правила поведінки в навколишньому світі й дотримується їх.
		Ситуативно розпізнає проблемну ситуацію в навколишньому світі, яка потребує дослідження.	Розпізнає в навколишньому світі проблемну ситуацію, яка потребує дослідження, але не може сформулювати гіпотезу, не завжди може визначати шляхи розв'язання проблемної ситуації.	Складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації в навколишньому світі, яка потребує дослідження, висуває гіпотези, розв'язує проблемні ситуації у співпраці з учителем.	Обґрунтовує способи розв'язання проблем та ситуацій в навколишньому світі, використовуючи набуті знання, власний досвід; висуває гіпотези, розв'язує дослідницькі завдання.
		Відтворює готову інформацію про навколишній світ, лише з допомогою вчителя знаходить потрібну інформацію за	Здійснює з допомогою вчителя пошук інформації про навколишній світ, зокрема, за допомогою	Знаходить, використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу в пізнавальній діяльності,	Знаходить, систематизує (згідно з планом) інформацію про навколишній світ; використовує технічні

		допомогою технічних приладів і пристроїв; не виявляє бажання та ініціативи до пошуку інформації про навколишній світ.	технічних приладів і пристроїв; виявляє ініціативу в пошуку інформації про навколишній світ, що викликає особистий інтерес.	самостійно здобуває особисто значущу інформацію про навколишній світ.	прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу у здобутті нових знань про навколишній світ, оволодінні новими знаннями та уміннями.
--	--	---	---	---	--

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Підприємливість та етична поведінка для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту</i>	<i>Розрізняє першочергові та другорядні потреби, пояснює важливість помірності у споживанні товарів та послуг, планує конкретні дії для задоволення власних потреб.</i>	Відчуває труднощі з визначенням короткострокових та довгострокових цілей.	Ставить короткострокові цілі та планує конкретні дії щодо їх досягнення.	Прогнозує дії, необхідні для досягнення цілей, для задоволення власних потреб та потреб інших, спираючись на власний досвід.	Свідомо окреслює власну мету на конкретний період життя і прогнозує можливі ризики.
		Розуміє вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює користь для здоров'я та добробуту людини природних та матеріальних ресурсів.	Рационально використовує наявні природні ресурси повсякденному житті; пропонує рішення щодо економії грошей, матеріальних цінностей та природних ресурсів.
<i>Турбота про особисте здоров'я і безпеку, реагування на діяльність, яка становить загрозу для власного життя, здоров'я, добробуту та інших осіб</i>	<i>Пояснює, від чого залежить безпека в довіллі; описує можливі ризики поведінки на прикладах.</i>	Розпізнає з деяким утрудненням ситуації, які несуть ризик для життя та здоров'я. Разом із дорослим описує поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Відтворює модель поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідому поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідомий вибір способу поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я в нових нестандартних ситуаціях або зменшує їх.

	Моделює звернення по допомогу в різні служби у разі небезпечних ситуацій, пояснює можливі наслідки та свої дії.	Описує, як діяти в повсякденних ситуаціях без загрози для здоров'я, безпеки та добробуту; пояснює як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, відчуває труднощі з поясненням, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях.	Описує (за зразком), як діяти в повсякденних ситуаціях з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; за допомогою вчителя моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх вирішення, як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях; разом з вчителем пояснює ризики і наслідки небезпечних ситуацій.	Самостійно або за потреби з допомогою вчителя моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх вирішення, як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, Самостійно розв'язує проблемну ситуацію з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; пояснює ризики і наслідки небезпечних ситуацій; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, громадських місцях.	Аналізує, класифікую та узагальнює знання та уміння щодо ситуацій, які несуть користь для здоров'я, добробуту та безпеки; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, у громадських місцях; ділиться досвідом з іншими людьми.
--	--	---	---	---	--

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з громадянської та історичної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідомстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Встановлення зв'язків між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснення значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій)</i>	Пояснює на прикладах, що означає бути громадянином України; досліджує історію свого роду, села/міста, рідного краю, презентує результати.	Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, але не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки і залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних

					завдань.
<i>Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття</i>	<i>Розповідає про відомі історичні події, пам'ятки природи та культури, видатних людей, пояснює їх вплив на життя людей/збереження довкілля.</i>	Називає 1-2 пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України; 1-2 важливі для українців події, які вивчалися; впізнає пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості / України на фото та історичні події за описом, іноді з допомогою вчителя.	Називає 3-5 пам'яток культури та історичних пам'яток рідної місцевості/ України, які вивчалися; розповідає 2-3 реченнями про важливі для українців події на основі матеріалів підручника.	Висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців події, які вивчалися; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника; ставить питання на усвідомлення впливу важливих для громадян України подій на сучасність.	Вільно висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців подій, виявляє особисту позицію щодо них; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника та додаткових джерел; ставить питання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між історичними подіями та сучасністю.
		Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, але не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки і залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.
		Називає окремих представників поколінь у своїй родині; з допомогою вчителя розкриває зв'язки між	Розповідає про життя попередніх поколінь у своїй родині, почасти порушуючи хронологічну	Висловлює у хронологічній послідовності власні думки про життя попередніх поколінь у	Вільно висловлює власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині, аргументує

		теперішніми та попередніми поколіннями в родині.	послідовність; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	своїй родині; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, обґрунтовуючи окремими прикладами з життя; визначає спільне та відмінне в житті теперішніх поколінь із попередніми.	прикладами власні відповіді; користується більш ніж одним джерелом інформації; пов'язує зміни в житті теперішніх і попередніх поколінь, відомих у своїй родині, із загальним історичним контекстом, спираючись на матеріали підручника.
		Наводить приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, надані в підручнику; не завжди розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля.	Підбирає приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля, не завжди визначає її наслідки.	Висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, наводить окремі приклади на їх підтвердження; розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля, визначає її наслідки, виявляє особисту позицію щодо них.	Вільно висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, аргументує прикладами власні відповіді; оцінює вплив діяльності людини на довкілля у своїй місцевості, Україні з різних поглядів.
<i>Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та діяльності людей на нього</i>	<i>Пояснює свої права та обов'язки в сім'ї, в школі, громадських місцях, аргументовано визначає перевагу добрих взаємин над конфліктами.</i>	Пояснює правила поведінки в публічних місцях, не завжди розпізнає випадки їх порушення.	Дотримується правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях як проблемну ситуацію, може пояснити, як потрібно діяти (залучаючи дорослих) у відповідних ситуаціях.	Обґрунтовує необхідність дотримання правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях, пропонує різні способи протидії (із залученням дорослих); бере участь в обговоренні правил	Аналізує та оцінює відповідність поведінки (людей / персонажів) у публічних місцях встановленим правилам; висуває гіпотези про можливість удосконалення раніше встановлених правил поведінки в публічних місцях та ініціює, за

				поведінки в публічних місцях.	потреби, зміни.
		Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, іноді з допомогою вчителя; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, проте не завжди може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; у співпраці з учителем укладає маршрути прогулянок/подорожей /екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, висловлює власні думки про їхню важливість, наводить окремі приклади на їх підтвердження.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; ініціює, за підтримки вчителя, прогулянки/подорожі/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, за самостійно укладеним маршрутом.
<i>Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості</i>		Описує свої риси характеру, моральні якості з допомогою вчителя; розповідає про свої мрії, однак має нечіткі уявлення про те, як їх здійснити.	Визначає свої риси характеру, моральні якості самостійно; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою .	Пояснює, як його/її риси характеру, моральні якості впливають на поведінку в різноманітних ситуаціях; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, та визначає необхідні ресурси.	Критично оцінює як інші люди сприймають його/її риси характеру, моральні якості; аналізує, які якості йому / їй потрібні для здійснення своєї мрії; визначає різні варіанти дій, які приведуть до досягнення мрій, та оцінює ризики, пов'язані з їх вибором.

		Називає права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; з допомогою вчителя визначає послідовність дій у випадку, коли його чи інших осіб ображають та/або принижують.	Пояснює, чому кожен зобов'язаний поважати права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; користуючись алгоритмом, може пояснити, як потрібно діяти, коли їх або інших осіб ображають та/або принижують.	Висловлює власні думки про те, що права необхідні кожній людині для гідного існування, наводить окремі приклади на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі, коли його або інших осіб ображають та/або принижують.	Обґрунтовує необхідність дотримання прав дитини, наводить приклади; пояснює, що потрібно робити іншим дітям у ситуаціях, коли їх ображають та/або принижують.
		<i>Погоджується з тим, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; не завжди розпізнає ситуації некоректного спілкування.</i>	Дотримується поглядів, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; не завжди знаходить приклади, щоб проілюструвати важливість рівності між людьми; користуючись алгоритмом пояснює як діяти в ситуації некоректного спілкування.	Висловлює власні думки про важливість прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим, наводить окремі приклади поведінки персонажів та життєвих ситуацій на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі некоректного спілкування.	Аргументовано висловлюється щодо важливості прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим; допомагає іншим зрозуміти, як діяти в ситуаціях некоректного спілкування.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів інформатичної освітньої галузі ІНФОРМАТИКА

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідочстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Створення інформаційних продуктів та програм для	<i>Створює інформаційні продукти (текст, графічне</i>	Ситуативно визначає логічну послідовність подій; обирає завершення для	Визначає логічну послідовність подій; заповнюючи пропуски, завершує висловлювання з	Визначає логічну послідовність подій; формулює логічні висловлювання з	Виправляє помилки в логічній послідовності подій; формулює логічні висловлювання

ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них	зображення, презентацію) у програмних середовищах.	висловлювань з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в деяких способах подання; називає види алгоритмів.	конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; обирає тип алгоритму на основі його словесного опису.	конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в різних способах подання; обирає тип алгоритму на основі словесного опису задачі.	з конструкціями «що буде, якщо змінити порядок інструкцій?»; розпізнає алгоритми в різних способах подання під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми для розв'язання простих задач.
		Відтворює надану програму в навчальному середовищі.	Вносить прості зміни в надану програму в навчальному середовищі.	Створює просту програму в навчальному середовищі на основі наданого алгоритму.	Налагоджує просту програму в навчальному середовищі.
		Називає блоки команд навчального середовища.	Визначає блоки команд, за допомогою яких можна розв'язати задачу.	Укладає блоки команд у правильному порядку із незначною допомогою вчителя.	Укладає блоки команд у правильному порядку для розв'язання задачі.
		Створює прості інформаційні продукти на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії.	Створює прості інформаційні продукти за алгоритмом чи інструкцією.	Створює прості інформаційні продукти із незначною допомогою вчителя.	Створює прості інформаційні продукти, поєднуючи текст, зображення, звук тощо.
		Не виявляє бажання та ініціативи виконувати роль у груповій роботі; виконує завдання за наданим планом чи інструкцією.	Епізодично демонструє позитивні емоції при виконанні ролі у групі; складає план виконання знайомого завдання з незначною допомогою вчителя.	Виявляє інтерес до виконання різних ролей у групі; складає план виконання роботи з допомогою вчителя.	Виявляє ініціативність при виконанні різних ролей у групі; уточнює план виконання роботи за потреби.
Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних	Використовує цифрові прилади для виконання навчальних завдань.	Користується знайомими цифровими пристроями з допомогою вчителя;	Користується знайомими цифровими пристроями у засвоєній послідовності; називає функції окремих	Користується знайомими цифровими пристроями у стандартних	Обирає зручний для себе спосіб та впевнено користується

технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці, самостійного опанування новими вміннями		називає окремі складові комп'ютерної системи.	складових комп'ютерної системи.	ситуаціях; називає функції складових доступної комп'ютерної системи.	знайомими цифровими пристроями; пояснює роботу комп'ютерної системи.
		Звертається за допомогою при виявленні апаратних та програмних збоїв; використовує знайомі комп'ютерні програми на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Повідомляє про виявлені апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми в засвоєній послідовності.	Визначає прості апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми з незначною допомогою вчителя.	Висуває гіпотези щодо виявлених апаратних та програмних збоїв; досліджує доступні комп'ютерні програми.
		Розпізнає гіперпосилання на веб-сторінках; використовує онлайн ресурси на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Переміщується веб-сторінками за вказаними гіперпосиланнями; використовує онлайн ресурси в засвоєній послідовності.	Переміщується знайомими веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси з незначною допомогою вчителя.	Переміщується веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси для спільної діяльності та обміну думками.
Усвідомлення наслідків використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримання етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії	Збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв відповідно до навчальної мети, використовує онлайн середовища для спільної діяльності й обміну думками, дотримується безпечної поведінки під час онлайн-спілкування.	Наводить приклади необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; називає правила безпечної поведінки онлайн.	Називає можливі наслідки необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; наводить приклади та наслідки дотримання і порушення погоджених правил поведінки онлайн.	Називає способи поведінки для уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн з епізодичною допомогою дорослих.	Дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.
		Наводить окремі приклади позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Наводить окремі приклади наслідків позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Розрізняє позитивну і негативну поведінку в цифровому середовищі.	Розрізняє прийнятну та неприйнятну поведінку в цифровому середовищі.

		Позначає ідеї та матеріали як запозичені після допомоги вчителя.	Позначає запозичені ідеї та матеріали.	Вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує.	Цитує та вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує і не дає списувати.
	Складає лінійні алгоритми на основі їх опису, отримує очікуваний результат дій виконавця за складеним алгоритмом.	Розпізнає лінійні алгоритми на основі їх опису, за допомогою вчителя моделює дії виконавця у поданому алгоритмі.	Складає за допомогою вчителя, зорових і предметних опор лінійний алгоритм за описом, припускається помилок в отримуваних очікуваних результатах дій виконавця, виправляє помилки після додаткового пояснення вчителя.	Складає за незначної допомоги вчителя, лінійний алгоритм за його описом, передбачає очікувані результати дій виконавця.	Самостійно складає лінійний алгоритм за власним планом і задумом. Висуває гіпотези і прогнозує очікувані результати дій виконавця за складеним алгоритмом.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з технологічної освітньої галузі ТЕХНОЛОГІЇ ТА ДИЗАЙН

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Втілення творчого задуму в готовий виріб</i>	Планує послідовність виготовлення виробу за власно обраними технологіями обробки матеріалів та виготовляє його.	Виконує за зразком технологічні операції з метою виготовлення виробу.	З допомогою дорослих обирає об'єкт праці та планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Спільно із однокласниками обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат; намагається спланувати послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат власної діяльності; самостійно планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.
		Виконує прості геометричні зображення.	З допомогою дорослих читає геометричні зображення та	Читає геометричні зображення та аналізує з допомогою однокласників.	Читає та аналізує графічні зображення; виконує прості геометричні

			керується ними у процесі роботи.		зображення та керується ними у процесі роботи.
		Називає матеріали та технології, за допомогою яких виготовлено виріб.	Спільно з дорослими добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Спільно з однокласниками добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Самостійно добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.
		Знає 2-3 технології для оздоблення готових виробів.	З допомогою дорослих конструює та виготовляє виріб з готових елементів.	Спільно із однокласниками моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.	Моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.
		З допомогою дорослих представляє результат колективної роботи.		Спільно із однокласниками представляє результат роботи.	Представляє одержаний результат власної або колективної діяльності та намагається оцінити його.
		Знає назви технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	Знає принцип виконання простих технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.
		Називає технології традиційних та сучасних ремесел.	Описує принципи застосування технологій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.
<i>Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує</i>	Планує та виконує трудові дії щодо самообслуговування, у тому числі ремонтує книжки, пришиває гудзики, сервірує стіл тощо.	Називає послідовність дій, які здійснює у побуті.	Спільно із дорослими складає план послідовних дій на день у власному побуті.	Планує власні дії у побуті та намагається дотримуватися плану.	Планує та виконує дії у власному побуті.
		Називає найпростіші побутові прилади. Знає правила організації робочого місця.	Із допомогою дорослих використовує найпростіші побутові прилади. Формулює правила безпечної організації робочого місця.	Спільно із однокласниками використовує найпростіші побутові прилади. Організовує робоче місце відповідно до визначених завдань.	Безпечно використовує найпростіші прилади у побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до визначених потреб та завдань.
		Знає правила безпечної роботи із найпростішими	Знає та намагається застосовувати правила безпечної роботи з	Спільно із однокласниками використовує інструменти та пристосування із	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань.

		інструментами та пристосуваннями.	інструментами та пристосуваннями.	дотриманням безпечних прийомів праці.	
<i>Ефективне використання природних матеріалів, турбота про навколишній світ</i>	Організовує робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань, дотримується безпечних прийомів праці.	Називає матеріали для виготовлення виробу.	Називає матеріали та з допомогою дорослих намагається розрахувати їх кількість для виготовлення виробу.	Із допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.	З допомогою дорослих або самостійно розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.
		Знає основні правила сортування відходів.	Спільно з однокласниками сортує відходи, дотримуючись правил.	Намагається ощадно використовувати матеріал для виготовлення виробу.	Ощадно використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючись відповідних правил.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	Створює варіанти запропонованих художніх образів засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами	Створює невизначені художні образи з опорою на зразок.	Створює художні образи за підтримки вчителя. Виявляє несформовані навички експериментування	Володіє умінням створювати художні образи, застосовуючи для цього запропоновані техніки та виражальні засоби образотворчого мистецтва.	Володіє умінням створювати переконливі художні образи, вільно застосовуючи для цього опановані техніки та виражальні засоби образотворчого мистецтва.

		Потребує сторонньої підтримки для вибору матеріалів та технік.	Непевнено добирає матеріали та техніки для реалізації творчого задуму.	Виявляє сформовану здатність до експериментування	Сміливо експериментує, імпровізує, самостійно добираючи матеріали та техніки для максимальної реалізації задуму.
		Невідповідно застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності.	Частково застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності.	Демонструє стабільний прогрес в опануванні основних умінь та навичок. Підхід до застосування тематичного матеріалу у художньо-практичній діяльності є достатньо творчим.	Самостійно і творчо застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності. Вміє перевтілюватися в запропонований образ.
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір з використанням мистецької термінології</i>	Намагається висловити емоційно – естетичне ставлення до творів мистецтва.	Виявляє прагнення до інтерпретації та аналізу творів мистецтва. Під час інтерпретації творів спирається на судження інших.	Володіє навичками аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.	Має сформовані навички аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.
		Частково розпізнає жанри музичного та образотворчого мистецтва за характерними ознаками .	Потребує допомоги учителя у використанні засвоєних термінів і понять для вербальної характеристики твору.	Наводить приклади на підтвердження власних суджень. Розпізнає різновиди образотворчого та музичного мистецтва за характерними виражальними засобами.	Висловлює оригінальні судження, аргументує висновки, наводить приклади та аналогії. Вільно використовує засвоєні терміни і поняття для вербальної характеристики творів мистецтва.
		Має елементарний розвиток художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення розвинене слабо.	Має достатньо розвинене художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення високо розвинене.

Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво	Створює варіанти запропонованих художніх образів засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами	Уникає можливостей для самовираження через творчість, презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Бере пасивну участь у колективних творчих проєктах.	Виявляє несформований творчий підхід до презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Формально виконує поставлені завдання.	Прагне до активного самовираження через творчість. Самостійно презентує та оцінює результати власної творчої діяльності.	Із задоволенням і творчо презентує та оцінює власні доробки та результати творчої діяльності. Бере активну участь у різних видах творчої діяльності. Цікавиться та успішно долучається до мистецьких подій закладу, міста, країни, світу.
		Усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан на елементарному рівні.	Частково усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля. Не уміє самостійно застосовувати способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює переваги колективної та групової роботи. Бере участь у мистецьких заходах. Прагне до естетичного перетворення довкілля та добирає способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює та прагне використовувати можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір з використанням мистецької термінології</i>	Намагається висловити емоційно – естетичне ставлення до творів мистецтва.	Виявляє прагнення до інтерпретації та аналізу творів мистецтва. Під час інтерпретації творів спирається на судження інших.	Володіє навичками аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.	Має сформовані навички аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.
		Частково розпізнає жанри музичного та образотворчого мистецтва за характерними ознаками .	Потребує допомоги учителя у використанні засвоєних термінів і понять для вербальної характеристики твору.	Наводить приклади на підтвердження власних суджень. Розпізнає різновиди образотворчого та музичного мистецтва за характерними виражальними засобами.	Висловлює оригінальні судження, аргументує висновки, наводить приклади та аналогії. Вільно використовує засвоєні терміни і поняття для вербальної характеристики творів мистецтва.

		Має елементарний розвиток художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення розвинене слабо.	Має достатньо розвинене художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення високо розвинене.
<i>Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво</i>	<i>Співає виразно , відтворює запропоновані ритми (соло та в групі), імпровізує з ритмами.</i>	Уникає можливостей для самовираження через творчість, презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Бере пасивну участь у творчих проєктах.	Виявляє несформований творчий підхід до презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Формально виконує поставлені завдання.	Прагне до активного самовираження через творчість. Самостійно презентує та оцінює результати власної творчої діяльності.	Із задоволенням і творчо презентує та оцінює власні доробки та результати творчої діяльності. Бере активну участь у різних видах творчої діяльності. Цікавиться та успішно долучається до мистецьких подій

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів фізкультурної освітньої галузі

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Заняття руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях	Пояснює значення фізичного навантаження і загартовування для організму людини та виховання сили волі	Епізодично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури та позакласних заняттях.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури, позакласних та позашкільних формах фізичного виховання.
		Виконує основні життєво необхідні рухові дії в стандартних умовах.	Виконує життєво необхідні рухові дії різними способами.	Виконує життєво необхідні рухові дії з диференціацією їх параметрів за завданням вчителя (швидше-повільніше, вище-нижче тощо).	Ефективно виконує життєво необхідні рухові дії різними способами (зокрема з предметами) у варіативних умовах (зокрема ігрових та змагальних, з предметами).
Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості	Добирає і виконує фізичні вправи з різних видів спорту, дотримуючись правил безпеки, здійснює самоконтроль самопочуття у процесі виконання фізичних вправ.	Розпізнає фізичні вправи для розвитку різних фізичних якостей.	Називає фізичні вправи для розвитку окремих фізичних якостей за зразком учителя.	Називає фізичні вправи для розвитку окремих фізичних якостей.	Визначає фізичні вправи для гармонійного розвитку фізичних якостей після оцінки учителем фізичного стану учня.
		Констатує зміни самопочуття під час фізичного вправлення на вимогу вчителя.	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями.	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями. Володіє об'єктивними (частота серцевих скорочень, частота дихання) способами самоконтролю за	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями. Володіє декількома прийомами визначення частоти серцевих скорочень (на скроневій, променевій, сонній артеріях, у місці серцевого поштовху) та способом визначення частоти дихання в процесі самоконтролю за власним фізичним станом.

				власним фізичним станом.	
		Демонструє стабільність показників розвитку фізичних якостей при зниженні окремих.	Демонструє стабільність показників фізичної підготовленості.	Демонструє позитивну динаміку показників окремих фізичних якостей при стабільності інших.	Демонструє позитивну динаміку показників фізичної підготовленості.
<i>Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія</i>	Дотримується правил проведення рухливих ігор та естафет, співпереживає за результат команди.	Безініціативно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності за вимогою учителя.	З урахуванням різних обставин нерегулярно, але активно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності.	Активно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності незалежно від зовнішніх та внутрішніх обставин.	Активно та ефективно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності незалежно від зовнішніх та внутрішніх обставин.
		В цілому дотримується правил безпеки під час рухової діяльності з можливими незначними порушеннями під впливом емоцій.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності та спонукає до безпечної поведінки інших учнів.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності, спонукає до безпечної поведінки інших учнів та ініціює правила безпеки в конкретній ситуації.
		Дотримується правил чесної гри після зауваження учителя чи учнів.	Дотримується правил чесної гри після зауваження учителя чи учнів та закликає інших їх додержуватися.	Систематично дотримується правил чесної гри.	Систематично дотримується правил чесної гри та спонукає до цього інших.
		Вміє боротися, але подекуди проявляє пасивність. Гідно поводить у разі виграшу. Приймає поразку після бесіди з учителем.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу. Приймає поразку після бесіди з учителем.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу чи поразки.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу чи поразки та підбадьорює інших.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи особистісних досягнень 4 КЛАС

	Особисті досягнення, опис спостережувальної поведінки та досвіду учня/учениці	Показники сформованості особистого досягнення
1	Виявляє цілеспрямованість та інтерес до навчання	Пояснює мету своїх навчальних дій, прогнозує результат і вказує на шляхи її досягнення. Виявляє допитливість стосовно широкого кола об'єктів навколишнього світу Працює цілеспрямовано, прагне досягти бажаного результату Тривалий час зосереджено виконує справи до їх завершення
2	Відповідально ставиться до виконання завдань	Свідомо виконує поставлені вчителем навчальні завдання, здає вчителю у зазначений час, оформлює і за потреби презентує відповідно до вимог.
3	Активно працює на уроці, виявляє ініціативу	Швидко без утруднень включається в роботу на всіх її етапах, вносить пропозиції щодо ходу роботи на уроці
4	Співпрацює з іншими, домовляється	Прагне співпрацювати з іншими дітьми (у парі, групі), вмє домовлятися і допомагає іншим співпрацювати, Самостійно знаходить спосіб мирно залагодити конфлікт, іноді виступає посередником у конфліктах Розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших Розпізнає не толерантне ставлення і булінг
5	Керує своїми емоціями, пояснює їх вплив на поведінку	Чітко розпізнає і пояснює свій емоційний стан, пояснює як емоції впливають на нього/неї у цей час, застосовує практичні вправи, спрямовані на переживання емоцій у повсякденному житті
6	Ставить запитання про нове, незрозуміле	Прагне заглибитись у сутність предметів і явищ, ставить запитання різних типів, формулює питання для дискусії
7	Виявляє самостійність у роботі Висловлює свою думку і пояснює її	Виконує всю роботу самостійно. Висловлює свої думки і враження(усно і письмово), пояснює і аргументовано доводить свої думки, ідеї, наміри. Для аргументації використовує приклади із життя відомих людей, випадки з власного життя
8	Планує і контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи Контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	Самостійно планує хід виконання поставленого навчального завдання, визначає мету і ймовірні шляхи реалізації Самостійно від початку і до кінця контролює виконання своїх навчальних завдань, виконує самооцінювання виконаної роботи, співставляючи результат із критеріями до завдання.
9	Бере відповідальність за свої дії	Аргументовано оцінює свою роботу та роботу однокласників

10	Обирає шляхи розв'язання проблем	Пропонує декілька способів вирішення проблеми, аргументує вибір того чи іншого
11	Критично оцінює свої дії та дії інших	Співставляє свої дії та дії інших із критеріями діяльності, висловлює власні аргументовані оцінні судження щодо результатів процесу, надає зворотний зв'язок вчителю і однокласникам.
12	Дотримується правил поведінки під час уроку, гри, відпочинку	Розповідає, пояснює значення і дотримується правил поведінки і спілкування під час уроку, гри, відпочинку, що засвідчують повагу до інших осіб
13	Спостерігає за об'єктом, досліджує об'єкт за поданою інструкцією, доходить висновків відповідно до мети спостереження	За власною ініціативою спостерігає за об'єктом, самостійно висуває гіпотезу, прогнозує очікуваний результат, добирає матеріали і обладнання для роботи, складає план спостереження/дослідження, досліджує його з опорою на інструкцію, робить аргументовані висновки відповідно до мети спостереження, висловлює оцінні судження щодо результату.
14	Працює з поданим джерелом інформації, добирає за умовою тексти й ілюстрації до них	Обирає зручні для себе прийоми роботи з джерелом інформації, знаходить потрібну і додаткову інформацію, добирає текст або ілюстрацію до них з різних джерел.
15	Працює з інформацією з допомогою цифрових пристроїв за інструкцією.	Обирає зручний для себе спосіб роботи з інформацією та впевнено користується знайомими цифровими пристроями; прогнозує очікувані результати роботи, пояснює свій вибір і дії, висловлює оцінні судження щодо результату роботи.
16	Безпечно використовує цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування, співпраці.	Аргументує вибір і дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів

4 КЛАС

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мовно-літературної освітньої галузі УКРАЇНСЬКА МОВА

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання за Державним стандартом	Результат навчання у свідочстві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	Достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	<i>Визначає фактичний зміст, тему, основну думку, пояснює причинно-наслідкові зв'язки сприйнятого на слух висловлювання, уточнює інформацію</i>	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за шаблоном, потребує детального кількарядового пояснення; припускається помилок під час відтворення почутої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести структуру схеми, таблиці з почутою інформацією.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює почуту інформацію, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; визначає структуру таблиці, асоціативної схеми з допомогою вчителя.	Самостійно перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює усну інформацію; ілюструє окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; створює асоціативну схему, таблицю на основі засвоєних зразків.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; здатний/здатна запропонувати власну структуру асоціативної схеми, таблиці.

		Залежно від мети завдання частково виокремлює та фіксує почуту інформацію способом, заданим учителем, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час фіксації виокремленої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести виокремлену інформацію з метою завдання.	Залежно від мети завдання фіксує виокремлену почуту інформацію способом, заданим учителем, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; співвідносить почуту інформацію з певними критеріями; здатний/здатна внести уточнення до зафіксованої інформації після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язок між фрагментами виокремленої інформації.	Залежно від мети завдання з незначною допомогою вчителя фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; частково аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного коригування та уточнення необхідної інформації для побудови висловлювання (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину у співпраці з учителем.	Залежно від мети завдання самостійно фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; самостійно фіксує виокремлену усну інформацію; аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу відповідності виокремленої інформації меті завдання, коригування та уточнення (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину.
		З допомогою вчителя визначає на основі пропонувананих варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; потребує детального кількарязового їх пояснення; припускається помилок під час визначення цілі, ідеї та окремих деталей усної інформації; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя;	Визначає на основі пропонувананих варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація, у разі утруднення звертається до вчителя за допомогою; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі, відтворюючи почуту інформацію; здатний/здатна внести уточнення до власних відповідей після допомоги вчителя;	З незначною допомогою вчителя визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; частково аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна самостійно внести уточнення до власних відповідей; враховує прихований зміст під час визначення цілі,	Самостійно (під опосередкованим керівництвом вчителя) визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних відповідей, їх коригування та уточнення (за потреби);

		відчуває труднощі у співвіднесенні цілі, ідеї та деталі почутої інформації.	не завжди визначає роль окремих деталей усної інформації.	основних ідей усної інформації у співпраці з учителем.	враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації.
		Співставляє прослухані повідомлення на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі в словесному оформленні емоційної реакції на прослухане.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні позиції співрозмовника, не проявляє гнучкості в діалозі.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; у співпраці з учителем визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.	Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення; аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до усного повідомлення; визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.
		Розуміє фрагменти тексту, прочитаного вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння прочитаного; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного;	Розуміє текст (художній, медіатекст тощо), прочитаний вголос або мовчки, у загальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя;	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту;	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту;

		не завжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням прочитаного і зрозумілого.	відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.	аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.	аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання; тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо).
	Переказує усно і письмово прочитаний/прослуханий твір з дотриманням логіки викладу та з творчим доповненням	Переказує зміст почутого на основі плану, піктограм, опорних слів тощо за умови детального кількарядового пояснення вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту почутого; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може визначити цілісність власного переказу.	Переказує, відтворюючи зміст почутого відповідно до мети завдання, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна зробити уточнення у власний переказ після допомоги вчителя; не завжди може використати способи фіксації виокремленої інформації.	З незначною допомогою вчителя переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; здатний/здатна внести уточнення до власного переказу (за потреби); спирається на власний досвід використання способів фіксації виокремленої інформації.	Самостійно переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, узагальнює; здатний/здатна до самостійного аналізу власного переказу, його коригування та уточнення (за потреби); залежно від мети завдання обирає або комбінує способи фіксації виокремленої, почутої інформації.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація,	Будує зв'язне висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог) в усній і письмовій формах	Відтворює інформацію (фрагментарно), отриману з обкладинки,	Будує текст, відтворюючи інформацію, отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації;	Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під	Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під

критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду		ілюстрації та анотації з допомогою вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням елементів книжки; не завжди може внести уточнення у власну відповідь, навіть після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язки між отриманою інформацією (заголовок – анотація, заголовок – ілюстрація тощо).	прогнозує зміст книжки/твору/уривку з допомогою вчителя; розпізнає елементи книжки, словесну та несловесну інформацію в тексті; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки / твору/уривку після допомоги вчителя; здатний/здатна пропонувати ймовірний варіант змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку з незначною допомогою вчителя; під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; наводить окремі приклади на підтвердження власної думки; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку під опосередкованим керівництвом учителя; під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; аргументує прикладами власну думку; здатний/здатна до дотримання взаємозв'язку між власним прогнозуванням та елементами дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо).
		Пише в темпі, що дозволяє виконання завдання лише фрагментарно; не може виконати виконанням завдання, навіть з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення інформації, отриманої з різних джерел;	Пише в уповільненому або прискореному темпі, який негативно впливає на якість виконання завдання; пише, виконуючи завдання, у разі труднощів звертається до допомоги; відчуває труднощі із співвідношенням власної думки та поставленим завданням;	Пише, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання з незначною допомогою вчителя; самостійно відтворюють інформацію з різних джерел; висловлюють власні думки, може	Пише у власному темпі, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з різних джерел;

		відчуває труднощі з коригуванням власного запису, навіть після допомоги вчителя; не завжди визначає, наскільки завершений власний запис.	відтворює інформацію з різних джерел, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок після допомоги вчителя; використовує скорочення слів, складні для подальшого тлумачення.	наводити окремі приклади на їх підтвердження; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно; регулює темп письма, іноді з допомогою вчителя; доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.	аргументує прикладами власні думки; здатний/здатна до самостійного аналізу власних письмових робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); регулює темп письма; користуються різними засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці тощо), доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.
	<i>Володіє монологічною і діалогічною формою мовлення, дотримується правил культури спілкування</i>	Створює усне висловлювання за зразком (шаблон з опорними словами); відчуває труднощі з використанням шаблону, навіть за умови детального пояснення вчителя; не завжди використовує поширені словесні та несловесні засоби щодо певної комунікативної ситуації; відчуває труднощі з виправленням помилок та внесенням коректних уточнень у власне висловлювання, навіть після допомоги вчителя; не завжди розпізнає комунікативну ситуацію.	Створює висловлювання, використовуючи словесні (зокрема художні) та несловесні засоби за аналогією; діє за алгоритмом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою пояснює використання окремих поширених словесних та несловесних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна внести коректні уточнення у власне висловлювання та виправити помилки після допомоги вчителя; не завжди добирає засоби для вираження задуму змісту висловлювання; використовує частовживану лексику.	Учень/учениця з незначною допомогою вчителя створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема художні) та несловесні засоби; частково аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання; аргументує вибір окремих мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна самостійно внести уточнення до власного висловлювання, коригувати його; проявляє фантазію, спирається на власний досвід з використання мовних засобів під час	Учень/учениця самостійно створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема художні) та несловесні засоби; аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання; аргументує вибір мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна самостійно аналізувати засоби побудови власного висловлювання, коригувати та уточнювати (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власного

				створення власного висловлювання.	висловлювання, надаючи йому індивідуальних рис.
Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови	Пише розбірливо, дотримується граматичних і орфографічних норм, перевіряє і редагує написане	Учень/учениця не контролює самостійно виконання загальних правил письма, Роль контролю виконує вчитель. Учень/учениця мають складнощі із нарощуванням швидкості письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, не зберігає розбірливість; потребує зразків і постійних нагадувань з боку вчителя щодо дотримання правил оформлення роботи ;	Учень/учениця зі значною допомогою вчителя контролює виконання загальних правил письма, нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; потребує постійних нагадувань щодо дотримання правил оформлення роботи ; потребує алгоритмів, щодо випадків спрощення окремих форми букв, їх поєднання, здебільшого не зберігаючи розбірливість читання написаного;	Учень/учениця з незначною допомогою вчителя контролює виконання загальних правил письма, нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; потребує рідких нагадувань щодо дотримання правил оформлення роботи ; спрощує окремі форми букв, їх поєднання, часто не зберігаючи розбірливість читання написаного;	Учень/учениця самостійно контролює виконання загальних правил письма, самостійно нарощує швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою, зберігаючи розбірливість; свідомо дотримується правил оформлення роботи ; завжди спрощує окремі форми букв, їх поєднання, зберігаючи розбірливість читання написаного; самостійно контролює темп письма, визначаючи той, який дає змогу записати власну думку та інформацію з різних джерел;
		Робить ситуативні виправлення, може правильний запис виправляти на неправильний; не сприймає пояснень вчителя щодо пошуку помилок; не дає пояснень зробленим виправленням; має труднощі з пошуком неправильних записів, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням правильно	Визначає окремі найбільш уживані орфограми; визначає помилки, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює орфограму, відтворюючи правило, після підказок учителя; здатний/здатна зробити виправлення орфографічних помилок після допомоги вчителя; розпізнає наявність орфограми у слові, але для її виправлення потребує допомоги вчителя.	Визначає усі наявні орфографічні помилки, але піддає сумніву правильність і завершеність своєї роботи; самостійно виконує роботу з незначною допомогою вчителя; може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи окремі приклади; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно, звертаючись до	Визначає усі наявні орфографічні помилки; учень/учениця діє самостійно; учень/учениця може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи приклади; здатний/здатна до самостійного аналізу письмової роботи, її коригування та уточнення; здатний/здатна надавати допомогу іншим щодо визначення орфограм.

		і неправильно написаних слів.		орфографічного словника або інших довідників уточнює хід своїх міркувань щодо перевірки орфограм у вчителя.	
		Здійснює ситуативне редагування тексту, може правильний запис виправляти на неправильний; не використовує надану вчителем інструкцію щодо редагування тексту; не розуміє завдань редагування тексту; має труднощі з удосконаленням тексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнаванням елементів тексту, що потребують редагування.	Здійснює часткове редагування тексту за інструкцією; здійснює редагування тексту за планом (інструкцією), що надав учитель; співвідносить внесені правки з планом/інструкцією; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного після допомоги вчителя; розпізнає елементи тексту, які потребують редагування, але має труднощі з прийняттям рішення.	Здійснює відповідне редагування тексту за наданою інструкцією з незначною допомогою учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує окремі уточнення в тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного, користуючись словниками та іншими довідниками; учень/учениця розпізнає елементи тексту, що потребують редагування, але сумніваються в окремих рішеннях.	Демонструє уміння здійснювати редагування тексту з огляду на ситуацію; самостійно здійснює редагування тексту під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує потребу уточнень у тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного; учень/учениця може надати допомогу іншим у з'ясуванні мети тексту, його відповідності до неї та грамотності.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Визначає мету й цільову аудиторію медіапродуктів, виявляє ідеї медіатекстів, створює прості медіапродукти	Пояснює фрагменти прочитаного / побаченого / почутого медіатексту; ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння медіатексту; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного / побаченого / почутого медіатексту; відчуває труднощі з коригуванням власного	пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту за інструкцією; виконує завдання на розуміння медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного / побаченого / почутого в загальних	Пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує медіатекст; аргументує власну думку окремими прикладами з	Пояснює зміст медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з медіатексту; аргументує власну думку прикладами з медіатексту

		розуміння медіатексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із співставленням прочитаного/побаченого /почутого і зрозумілого.	рисах, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного / побаченого / почутого після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні ролі засобів візуалізації, звукових ефектів тощо для сприйняття медіатексту.	медіатексту (прочитаного / побаченого / почутого); здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту; тлумачить інформацію, подану в медіатексті, засобами візуалізації або звуковими ефектами у співпраці з учителем.	(прочитаного / побаченого / почутого) здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; тлумачить інформацію, подану в медіатексті засобами візуалізації або звуковими ефектами.
		Створює та презентує медіатексти за зразком; має труднощі з використання інструкції, навіть за умови детального пояснення учителя; не завжди встановлює відповідності засобів до мети медіатексту; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень у власний медіатекст та виправленням помилок, навіть після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту.	Створює та презентує медіатексти за інструкцією або планом, наданими вчителем; діє за інструкцією щодо створення медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює засоби створення медіатексту з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення у власний медіатекст та виправити помилки після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту, ситуативно реагує на коментарі під час презентації.	Планує спільно з учителем роботу щодо створення та презентації медіатекстів; діє за створеним планом; створює і презентує медіатекст з незначною допомогою вчителя; пояснює засоби створення медіатексту, відповідно до його мети; наводить окремі приклади щодо доречності вибору засобів; здатний/здатна самостійно внести уточнення у власний медіатекст та виправити помилки (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації; не відхиляється від теми.	Самостійно планує роботу щодо створення та презентації медіатекстів та діє за цим планом; самостійно створює та презентує медіатекст під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує засоби й оцінює відповідність форми та змісту медіатексту; аргументує вибір засобів; здатний/здатна самостійно аналізувати власний медіатекст та його коригувати та уточнювати (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації, не відхиляється від теми; відстоює власну позицію під час дискусії.
		Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього

		мистецтва і навколишнього світу на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди самостійно визначає помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у словесному оформленні емоційної реакції на прочитане/прослухане/побачене.	світу за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію або план, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розрізненням власних ставлень та змісту (опису) прочитаного/прослуханого/побаченого.	світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна уточнювати висловлювання щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби.	світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; збагачує власне мовлення доречними художніми засобами.
		Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за шаблоном, потребує детального кількісного пояснення;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту;	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує

		припускається помилок під час відтворення інформації з тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні словесної та візуальної складових тексту.	відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвідношенні словесної та візуальної складових тексту.	аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність.	прикладями власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність; здатний/здатна запропонувати власну структуру плану, таблиці, моделі.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	Учень/учениця потребує детального кількаразового пояснення; припускається помилок під час дослідження засвоює правопис слів із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції, з апострофом після префіксів, з префіксами <i>пре-</i> і <i>при-</i> , походження окремих слів (запозичення з іншої мови, словотворення), різних граматичних форм іменників, прикметників, числівників, займенників, дієслів, прислівників; відмінювання іменників., прикметників; досліджує речення, різних за структурою, метою висловлювання і тексти різних видів і стилів. Відчуває труднощі і припускається помилок, коли: Вживає у власному мовленні слова різних	Учень/учениця за допомогою вчителя засвоює правопис слів із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції, з апострофом після префіксів, з префіксами <i>пре-</i> і <i>при-</i> , походження окремих слів (запозичення з іншої мови, словотворення), різних граматичних форм іменників, прикметників, числівників, займенників, дієслів, прислівників; відмінювання іменників., прикметників; досліджує речення, різних за структурою, метою висловлювання і тексти різних видів і стилів. Відчуває труднощі і припускається помилок, коли: Вживає у власному мовленні слова різних	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, коли досліджує і засвоює правопис слів із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції, з апострофом після префіксів, з префіксами <i>пре-</i> і <i>при-</i> , походження окремих слів (запозичення з іншої мови, словотворення), різних граматичних форм іменників, прикметників, числівників, займенників, дієслів, прислівників; відмінювання іменників., прикметників; досліджує речення, різних за структурою, метою висловлювання і тексти різних видів і стилів; . дотримується орфоепічних вимог у власному мовленні.	Самостійно пояснює хід дослідження, експериментує і засвоює правопис слів із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції, з апострофом після префіксів, з префіксами <i>пре-</i> і <i>при-</i> , походження окремих слів (запозичення з іншої мови, словотворення), різних граматичних форм іменників, прикметників, числівників, займенників, дієслів, прислівників; відмінювання іменників.,прикметників; досліджує речення, різних за структурою, метою висловлювання і тексти різних видів і стилів; . дотримується орфоепічних вимог у власному мовленні.

		досліджує речення, різних за структурою, метою висловлювання і тексти різних видів і стилів. Відчуває труднощі і припускається помилок коли: Вживає у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова, фразеологізми, застарілі й нові слова). Спостерігає за явищем чергування приголосних і голосних. Засвоює правопис закінчень іменників в орудному відмінку однини. Вживає різні частини мови у власному мовленні в правильних граматичних формах. Утворює ступені порівняння прикметників. Правильно вимовляє і пише прикметники на <i>–ський, –цький, –зький</i>. Відмінює особові займенники за зразком. Застосовує алгоритм перевірки правопису особових закінчень дієслів з опорою на третю особу множини (без уживання термінів). Правильно вимовляє і пише дієслова на <i>–ся</i>. Виявляє в реченні однорідних членів. Використовує різні види речень у власному мовленні Визначає тему і мету тексту. Складає план тексту.	лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова, фразеологізми, застарілі й нові слова). Спостерігає за явищем чергування приголосних і голосних. Засвоює правопис закінчень іменників в орудному відмінку однини. Вживає різні частини мови у власному мовленні в правильних граматичних формах. Утворює ступені порівняння прикметників. Правильно вимовляє і пише прикметники на <i>–ський, –цький, –зький</i>. Відмінює особові займенники за зразком. Застосовує алгоритм перевірки правопису особових закінчень дієслів з опорою на третю особу множини (без уживання термінів). Правильно вимовляє і пише дієслова на <i>–ся</i>. Виявляє в реченні однорідних членів. Використовує різні види речень у власному мовленні Визначає тему і мету тексту. Будує тексти різних типів і стилів	Потребує незначної допомоги при вживанні у власному мовленні слів різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова, фразеологізми, застарілі й нові слова); і вживанні різних частин мови у власному мовленні в правильних граматичних формах. Засвоює правопис закінчень іменників в орудному відмінку однини. Утворює ступені порівняння прикметників. Правильно вимовляє і пише прикметники на <i>–ський, –цький, –зький</i>. Відмінює особові займенники за зразком. Застосовує алгоритм перевірки правопису особових закінчень дієслів з опорою на третю особу множини (без уживання термінів). Правильно вимовляє і пише дієслова на <i>–ся</i>. Виявляє в реченні однорідних членів. Використовує різні види речень у власному мовленні Визначає тему і мету тексту. Складає план тексту.	Вживає у власному мовленні слова різних лексичних груп (слова в прямому і переносному значеннях, синоніми, антоніми, багатозначні слова, фразеологізми, застарілі й нові слова). Спостерігає за явищем чергування приголосних і голосних. Засвоює правопис закінчень іменників в орудному відмінку однини. Вживає різні частини мови у власному мовленні в правильних граматичних формах. Утворює ступені порівняння прикметників. Правильно вимовляє і пише прикметники на <i>–ський, –цький, –зький</i>. Відмінює особові займенники за зразком. Застосовує алгоритм перевірки правопису особових закінчень дієслів з опорою на третю особу множини (без уживання термінів). Правильно вимовляє і пише дієслова на <i>–ся</i>. Виявляє в реченні однорідних членів. Використовує різні види речень у власному мовленні Визначає тему і мету тексту. Складає план тексту.
--	--	--	---	---	---

				Будує тексти різних типів і стилів	Будує тексти різних типів і стилів
--	--	--	--	------------------------------------	------------------------------------

**Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мовно-літературної освітньої галузі
ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ**

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання за Державним стандартом	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	Достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	<i>Визначає жанр твору і називає його ознаки</i>	Учень/учениця потребує значної допомоги вчителя і кількарізних пояснень. Після цього часто неправильно називає і практично не розрізняє фольклорні і авторські твори; має великі труднощі у співвіднесенні вивчених творів з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); навіть за допомогою вчителя припускається помилок при визначенні жанрових ознак казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; має труднощі і потребує зорових опор для розповіді сюжету казки	Учень/учениця за допомогою учителя правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; має труднощі у співвіднесенні вивчених творів з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); за допомогою вчителя визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; за допомогою вчителя називає прізвища, імена 1-2 відомих українських письменників, твори яких вивчалися на уроках літературного читання; має труднощі при розповіді епізодів з життя відомих письменників, про їхні твори, з якими	Учень/учениця за незначною допомогою учителя правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; співвідносить вивчені твори з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси (за потреби іноді звертається до вчителя; розуміє, яку інформацію можна одержати в творах різних жанрів; за незначною допомогою називає прізвища, імена 2-3 відомих українських письменників, твори яких вивчалися на уроках літературного читання;	Учень /учениця самостійно і правильно називає, практично розрізняє фольклорні і авторські твори; співвідносить вивчені твори з відповідними жанрами (казка, вірш, художні і науково-художні оповідання; байка); самостійно визначає жанрові ознаки казок, віршів, оповідань, називає основні жанрові ознаки п'єси; розуміє і пояснює, яку інформацію можна одержати в творах різних жанрів називає прізвища, імена відомих українських письменників, твори яких вивчалися на уроках літературного читання; розповідає епізоди з

		(фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; має труднощі при поясненні власного ставлення до прослуханого і прочитаного	неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжет казки (фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного	частково розповідає епізоди з життя відомих письменників, про їхні твори, з якими неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжет казки (фольклорної і авторської); знає напам'ять 4-5 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного	життя відомих письменників, про їхні твори, з якими неодноразово ознайомлювалися під час навчання; вміє розповісти сюжети кількох казок (фольклорних і авторських); знає напам'ять 5-6 віршів, кілька прислів'їв, скоромовок; аргументу і пояснює власне ставлення до прослуханого і прочитаного.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	Аналізує та тлумачить усну інформацію; висловлює власне ставлення; описує враження	Демонструє розуміння прочитаного, частково відтворюючи інформацію з нього; ситуативно робить висновки з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; відчуває труднощі з самостійним визначенням помилок, навіть після допомоги вчителя; не завжди може розрізнити відтворення змісту прочитаного та висновки з прочитаного.	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інструкції, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні суті власних висновків з висновками, які є в тексті.	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, але здатний/здатна піддавати сумніву окремі факти, наявні в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, уточнює факти і судження з незначною допомогою вчителя; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину, аргументуючи власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо	Демонструє розуміння тексту, формулюючи висновки на основі інформації (явної та прихованої), виявленої в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, розрізняє факти і судження; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину; розрізняє факти і думки про ці факти, аргументуючи власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у власних висновках щодо

				прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає у співпраці з учителем джерела, за якими можна перевірити інформацію.	прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає джерела, за якими можна перевірити інформацію.
		Розуміє фрагменти тексту, прочитаного вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння прочитаного; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; не завжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням прочитаного і зрозумілого.	Розуміє текст, прочитаний вголос або мовчки, у загальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емоїкони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання; тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емоїкони, піктограми,

					схеми, таблиці, ілюстрації тощо).
	<i>Читає вголос, правильно, цілими словами і групами слів у темпі, який дає змогу розуміти прочитане;</i>	Учень/учениця має труднощі, припускається помилок, після кількарázового пояснення вчителя коли: -удосконалює прийоми смислової та технічної сторін навички читання вголос і мовчки; - виконує вправи, завдання в індивідуальному темпі; - добирає і застосовує під час читання вголос, декламації поетичних творів та інсценізації відповідні мовленнєві та позамовні засоби виразності: тон, гучність, логічний наголос, темп, жести, міміка та ін. - пояснює значення незнайомих слів, висловів, термінів у текстах різних видів; - застосовує різні види читання: переглядове, вибіркоче – відповідно до мети читання (для всіх видів текстів). - здійснює самоконтроль, самооцінку власної читацької діяльності.	Учень/учениця має труднощі, припускається помилок і потребує допомоги вчителя коли: -удосконалює прийоми смислової та технічної сторін навички читання вголос і мовчки; - виконує вправи, завдання в індивідуальному темпі; - добирає і застосовує під час читання вголос, декламації прозових творів та інсценізації відповідні мовленнєві та позамовні засоби виразності: тон, гучність, логічний наголос, темп, жести, міміка та ін. - пояснює значення незнайомих слів, висловів, термінів у текстах різних видів; - застосовує різні види читання: переглядове, вибіркоче – відповідно до мети читання (для всіх видів текстів). - здійснює самоконтроль, самооцінку власної читацької діяльності.	Учень/учениця потребує незначної допомоги вчителя коли: -удосконалює прийоми смислової та технічної сторін навички читання вголос і мовчки; - виконує вправи, завдання в індивідуальному темпі; - добирає і застосовує під час читання вголос, декламації прозових художніх (уривки), поетичних творів та інсценізації відповідні мовленнєві та позамовні засоби виразності: тон, гучність, логічний наголос, темп, жести, міміка та ін. - пояснює значення незнайомих слів, висловів, термінів у текстах різних видів; користується виносками, тлумачними словниками, довідниками, спираючись на контекст. - застосовує різні види читання: поглиблене, переглядове, вибіркоче /пошукове – відповідно до мети читання (для всіх видів текстів). - здійснює самоконтроль, самооцінку власної читацької діяльності. - застосовує прийом перечитування з метою удосконалення, корекції	Учень/учениця самостійно удосконалює прийоми смислової та технічної сторін навички читання вголос і мовчки: застосовує прийоми розуміння змісту текстів різних видів; виконує вправи, завдання в індивідуальному темпі, з дотриманням основних норм орфоєпії. Самостійно добирає і застосовує під час читання вголос, декламації прозових художніх (уривки), поетичних творів та інсценізації відповідні мовленнєві та позамовні засоби виразності: тон, гучність, логічний наголос, темп, жести, міміка та ін. Передає з їх допомогою загальний емоційний настрій змісту твору, зміну емоційного настрою персонажа, стану природи та ін. Пояснює значення незнайомих слів, висловів, термінів у текстах різних видів; користується виносками, тлумачними словниками, довідниками, спираючись на контекст, а також

				техніки читання, повнішого розуміння змісту, пошуку відповідей на поставлені запитання.	шляхом добору контекстуальних синонімів. Застосовує різні види читання: аналітичне/поглиблене, переглядове, вибіркове/пошукове – відповідно до мети читання (для всіх видів текстів). Здійснює самоконтроль, самооцінку власної читацької діяльності. Застосовує прийом перечитування з метою удосконалення, корекції техніки читання, повнішого розуміння змісту, пошуку відповідей на поставлені запитання.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	<i>Досліджує і взаємодіє з текстами різних видів</i>	Досліджує за допомогою вчителя побудову і зміст художнього тексту, має труднощі у виконанні завдань, припускається багатьох помилок, які повторюються після додаткового пояснення вчителя: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – сприймає художній образ твору, пояснює основний смисл описаних фактів, подій, вчинків персонажів;	Досліджує за допомогою вчителя побудову і зміст художнього тексту, має певні труднощі у виконанні завдань, припускається помилок, які не повторюються після додаткового пояснення вчителя: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – сприймає художній образ твору, пояснює основний смисл описаних фактів, подій, вчинків персонажів; — складає план оповідання, казки, статті;	Досліджує за незначною допомогою вчителя побудову і зміст художнього тексту: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – сприймає художній образ твору, пояснює основний смисл описаних фактів, подій, вчинків персонажів; – знаходить і пояснює ознаки певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики і підготовки до виразного читання, а також читання в особах;	Досліджує самостійно або під опосередкованим керівництвом вчителя побудову і зміст художнього тексту: 1) виконує смисловий і структурний аналіз тексту: – сприймає художній образ твору, пояснює основний смисл описаних фактів, подій, вчинків персонажів; – знаходить і пояснює ознаки певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики і підготовки до виразного

		— складає план оповідання, казки, статті; використовує план для переказу твору; — за допомогою вчителя визначає тему і основну думку твору; — застосовує різні види переказу залежно від мети (стислий, вибірковий) використовує зорові опори і алгоритми; 2) досліджує засоби художньої виразності: - сприймає засоби художньої виразності відповідно до їх функцій у творі; — за допомогою вчителя знаходить і з'ясовує ролі епітетів, порівнянь, метафор в усній народній творчості та у творчості поетів і прозаїків; — використовує у власному мовленні засоби художньої виразності; 3) досліджує жанрові особливостей: — визначає основні події у творі; установлює взаємозв'язки між подіями фактами, спираючись на зміст тексту; — визначає головних і другорядних героїв твору; — характеризує персонажа за його вчинками, поведінкою, висловлює власні оцінні судження щодо цього; — виявляє емоційний стан, настрої інших людей,	використовує план для переказу твору; — за допомогою вчителя визначає тему і основну думку твору; — застосовує різні види переказу залежно від мети (стислий, вибірковий) використовує зорові опори і алгоритми; 2) досліджує засоби художньої виразності: - сприймає засоби художньої виразності відповідно до їх функцій у творі; — за допомогою вчителя знаходить і з'ясовує ролі епітетів, порівнянь, метафор в усній народній творчості та у творчості поетів і прозаїків; — використовує у власному мовленні засоби художньої виразності; 3) досліджує жанрові особливостей: — визначає основні події у творі; установлює взаємозв'язки між подіями фактами, спираючись на зміст тексту; — визначає головних і другорядних героїв твору; розрізняє персонажів у ставленні їх до головного героя;	— складає план оповідання, казки, статті; використовує план для переказу твору; — за незначної допомоги вчителя визначає тему і основну думку твору; — застосовує різні види переказу залежно від мети (стислий, вибірковий); 2) досліджує засоби художньої виразності: - сприймає засоби художньої виразності відповідно до їх функцій у творі; — за допомогою вчителя знаходить і з'ясовує ролі епітетів, порівнянь, метафор, повторів, гіпербол в усній народній творчості та у творчості поетів і прозаїків; — використовує у власному мовленні засоби художньої виразності; 3) досліджує жанрові особливостей: — визначає взаємозв'язки: письменники — теми; письменник — жанр; — визначає основні події у творі; установлює взаємозв'язки між подіями фактами, спираючись на зміст тексту; — визначає головних і другорядних героїв твору;	читання, а також читання в особах; — розповідає про смислові зв'язки, істотні ознаки, поняття, висновки; — самостійно складає план оповідання, казки, статті; використовує план для переказу твору; — установлює причиново-наслідкові зв'язки; — самостійно усвідомлює та визначає тему і основну думку твору; — застосовує різні види переказу залежно від мети (докладний, стислий, вибірковий); 2) досліджує засоби художньої виразності: - усвідомлено сприймає засоби художньої виразності відповідно до їх функцій у творі; спостерігає за авторським вибором слова у творах різних жанрів під час діалогів, описів природи, зовнішності персонажів, характеристики героїв; — знаходить і з'ясовує ролі епітетів, порівнянь, метафор, повторів, гіпербол в усній народній творчості та у творчості поетів і прозаїків; — використовує у власному мовленні
--	--	--	--	---	--

		– визначає головних і другорядних героїв твору; – характеризує персонажа за його вчинками, поведінкою, висловлює власні оцінні судження щодо цього; – виявляє емоційний стан, настрої інших людей, сприймаючи жести, міміку, інтонацію мовлення героїв твору; – практично розрізняє твори різних жанрів, які опрацьовувалися раніше; називає ознаки. 4) діалогічна взаємодія з текстом: - за допомогою вчителя формулює пізнавальні запитання на виявлення загального, емоційного сприймання змісту; – пояснює мотиви вчинків персонажів, виявляє авторську позицію щодо зображеного; – оцінює стан героїв твору шляхом формулювання власних оцінних суджень. За допомогою вчителя досліджує побудову і змісту науково-художнього тексту. – пояснює зміст заголовка, виділяє нові поняття, терміни; визначає тему тексту; – пояснює особливості науково-художнього тексту: наявність наукових фактів, понять, термінів; – виділяє й усвідомлює суть графічної інформації (схеми, моделі, графіки, таблиці); – знаходить і розрізняє інформацію природничого,	сприймаючи жести, міміку, інтонацію мовлення героїв твору; – практично розрізняє твори різних жанрів, які опрацьовувалися раніше; називає ознаки. 4) діалогічна взаємодія з текстом: - за допомогою вчителя формулює пізнавальні запитання на виявлення загального, емоційного сприймання змісту; – пояснює мотиви вчинків персонажів, виявляє авторську позицію щодо зображеного; – оцінює стан героїв твору шляхом формулювання власних оцінних суджень. За допомогою вчителя досліджує побудову і змісту науково-художнього тексту. – пояснює зміст заголовка, виділяє нові поняття, терміни; визначає тему тексту; – пояснює особливості науково-художнього тексту: наявність наукових фактів, понять, термінів; – виділяє й усвідомлює суть графічної інформації (схеми, моделі, графіки, таблиці); – знаходить і розрізняє інформацію природничого,	– характеризує персонажа за його вчинками, поведінкою, висловлює власні оцінні судження щодо цього; – виявляє емоційний стан, настрої інших людей, сприймаючи жести, міміку, інтонацію мовлення героїв твору; – практично розрізняє твори різних жанрів, які опрацьовувалися раніше; називає ознаки, які вказують на приналежність твору до того чи іншого жанру. 4) діалогічна взаємодія з текстом: - формулює пізнавальні запитання на виявлення загального, емоційного сприймання змісту; на поглиблене розуміння тексту, – пояснює мотиви вчинків персонажів, виявляє авторську позицію щодо зображеного; – оцінює стан героїв твору шляхом формулювання власних оцінних суджень (моральних, естетичних). За незначної допомоги вчителя досліджує побудову і змісту науково-художнього тексту. – усвідомлює зміст заголовка, виділяє нові	засоби художньої виразності; 3) досліджує жанрові особливостей: – усвідомлює взаємозв'язки: письменники — теми; письменник — жанр; – визначає основні події у творі, пояснює динаміку їх розвитку; установлює взаємозв'язки між подіями фактами, спираючись на зміст тексту; – визначає головних і другорядних героїв твору; розрізняє персонажів у ставленні їх до головного героя; – характеризує персонажа за його вчинками, поведінкою, висловлює власні оцінні судження щодо цього; – виявляє емоційний стан, настрої інших людей, сприймаючи жести, міміку, інтонацію мовлення, окремі елементи поведінки героїв твору; – практично розрізняє твори різних жанрів, які опрацьовувалися раніше; називає ознаки, які вказують на приналежність твору до того чи іншого жанру.
--	--	---	--	--	---

		припускається багатьох помилок.: – пояснює зміст заголовка, виділяє терміни; визначає тему тексту; – пояснює особливості науково-художнього тексту: наявність понять, термінів; – виділяє й усвідомлює суть графічної інформації (схеми, моделі, графіки, таблиці); – знаходить і розрізняє інформацію природничого, історичного характеру; – під керівництвом вчителя і з опорою на алгоритм здійснює смислову компресію змісту тексту: поділяє текст на смислові частини, робить узагальнення інформації, у т.ч., що міститься в різних частинах тексту; визначає мікротеми, добирає до них заголовки, складає план; стисло відтворює зміст тексту з опорою на план; – формулює власні думки за змістом тексту; пояснює, які нові знання	історичного, культурознавчого характеру; – за допомогою вчителя здійснює смислову компресію змісту тексту: поділяє текст на смислові частини, робить узагальнення інформації, у т.ч., що міститься в різних частинах тексту; визначає мікротеми, добирає до них заголовки, складає план; стисло відтворює зміст тексту з опорою на план; – формулює власні думки за змістом тексту; пояснює, які нові знання цікавий досвід здобув/здобула.	поняття, терміни, з'ясовує їх суть; визначає тему тексту; – пояснює особливості науково-художнього тексту: відсутність емоційних оцінок, наявність наукових фактів, понять, термінів; – виділяє й усвідомлює суть графічної інформації (схеми, моделі, графіки, таблиці); пояснює те, які частини змісту тексту супроводжує ілюстративний матеріал; – знаходить і розрізняє інформацію природничого, історичного, культурознавчого характеру; – за незначної допомоги вчителя здійснює смислову компресію змісту тексту: виділяє ключові поняття, поділяє текст на смислові частини, робить узагальнення інформації, у т.ч., що міститься в різних частинах тексту; визначає мікротеми, добирає до них заголовки, складає план; стисло відтворює зміст тексту з опорою на план; – формулює власні думки за змістом тексту, доводити і підтверджує їх фактами; пояснює, які нові знання цікавий досвід здобув/здобула.	4) діалогічна взаємодія з текстом: - формулює пізнавальні запитання на виявлення загального, емоційного сприймання змісту; на поглиблене розуміння тексту, встановлення смислових зв'язків між окремими частинами тексту та ін.; пояснювати, що авторські запитання чи звернення спонукають до діалогічної взаємодії читача з текстом, автором твору; пояснює мотиви вчинків персонажів, виявляє авторську позицію щодо зображеного; виявляє й оцінює стан героїв твору шляхом формулювання власних оцінних суджень (моральних, естетичних). Самостійно досліджує побудову і змісту науково-художнього тексту. самостійно усвідомлює зміст заголовка, виділяє нові поняття, терміни, з'ясовує їх суть; визначає тему тексту; пояснює особливості науково-художнього тексту: відсутність емоційних оцінок, наявність наукових фактів, понять, термінів,
--	--	--	---	--	---

		цікавий досвід здобув/здобула.			графічної інформації; виділяє й усвідомлює суть графічної інформації (схеми, моделі, графіки, таблиці); пояснює те, які частини змісту тексту супроводжує ілюстративний матеріал; – знаходить і розрізняє інформацію природничого, історичного, культурознавчого характеру; пояснює явища природи, історичні факти, події, співвідносить їх з текстом; – самостійно здійснює сміслову компресію змісту тексту: виділяє ключові поняття, поділяє текст на смислові частини, робить узагальнення інформації, у т.ч., що міститься в різних частинах тексту; визначає мікротеми, добирає до них заголовки, складає план; стисло відтворює зміст тексту з опорою на план; – формулює власні думки за змістом тексту, доводити і підтверджує їх фактами з посиланням на текст; пояснює, які нові знання цікавий досвід здобув/здобула.
--	--	-----------------------------------	--	--	--

	<i>Обирає книгу для читання, висловлює емоційно-оцінні враження про прочитану книжку, складає короткий відгук на прочитану книжку</i>	Учень/учениця має складнощі у поясненні власних читацьких мотивів. За допомогою вчителя визначає, часто із помилками, мету читання. Має труднощі у використанні довідково-інформаційного апарату дитячих книжок. За допомогою вчителя Пояснює, свої читацькі переваги. Має складнощі в утриманні уваги, послідовному читанні за розділами, главами й не розуміє цілісний зміст таких книжок та окремих частин: складнощі у визначенні теми, основної сюжетної лінії, головних та другорядних персонажів; т.ін. Будує за допомогою вчителя оцінні судження щодо загального змісту книжки. За підтримки вчителя бере участь у колективному обговоренні під керівництвом вчителя змісту прочитаного: слухає іншу точку зору; намагається доповнювати відповіді учнів;	Учень/учениця пояснює власні читацькі мотиви. За допомогою вчителя визначає мету читання і використовує довідково-інформаційний апарат дитячих книжок, як важливий засіб під час вибору книжок на відповідну тему. Пояснює, свої читацькі переваги, що у цих книжках є найважливішим і найцікавішим. Має незначні складнощі в утриманні уваги, послідовному читанні за розділами, главами й розуміє цілісний зміст таких книжок та окремих частин: визначенні теми, основної сюжетної лінії, головних та другорядних персонажів. ... Будує оцінні судження щодо загального змісту книжки, вчинків персонажів. Підтверджує свої думки прикладами з тексту; Бере участь у колективному обговоренні під керівництвом вчителя змісту прочитаного: поважає іншу точку зору; іноді доповнює відповіді учнів; Частково ставить запитання учасникам діалогу/полілогу;	Учень/учениця пояснює власні читацькі мотиви і мету читання книжок з текстами різних видів. За незначної допомоги вчителя використовує довідково-інформаційний апарат дитячих книжок, видів бібліотечно-бібліографічної допомоги як важливих засобів під час вибору книжок на відповідну тему. Пояснює, свої читацькі переваги, що у цих книжках є найважливішим і найцікавішим. За допомогою вчителя наводить приклади улюблених дитячих книжок, тем читання. За незначним спрямуванням вчителя утримує увагу, послідовно читає за розділами, главами й розуміє цілісний зміст таких книжок та окремих частин: визначає тему, основну сюжетну лінію, головних та другорядних персонажів; т.ін. Будує зв'язні оцінні судження щодо загального змісту книжки, вчинків персонажів. Підтверджує свої думки прикладами з тексту; Бере участь у колективному обговоренні змісту прочитаного: поважає іншу точку зору;	Учень/учениця цілковито усвідомлюють власні читацькі мотиви, пояснює мету читання книжок з текстами різних видів. Самостійно використовує довідково-інформаційний апарат дитячих книжок, видів бібліотечно-бібліографічної допомоги як важливих засобів під час вибору книжок на відповідну тему, прогнозування їх змісту та кращого розуміння. Аргументує власні читацькі переваги; пояснює, що саме у таких книжках є найважливішим і найцікавішим; наводить приклади улюблених дитячих книжок, тем читання. Утримує увагу, послідовно читає за розділами, главами й розуміє цілісний зміст таких книжок та окремих частин: визначає тему, основну сюжетну лінію, головних та другорядних персонажів; тривалість подій у часі і т.ін. Будує зв'язні аргументовані оцінні судження щодо загального змісту книжки, вчинків персонажів .
--	--	---	--	---	--

		За допомогою вчителя і опор ставить запитання учасникам діалогу/полілогу; не пояснює ґрунтовно власну позицію; За допомогою вчителя і з опорою на алгоритм і додатковий бланк готує письмовий відгук на прочитану книжку (за власним вибором).	пояснює власну позицію, але не відстоює власну позицію; За допомогою вчителя і з опорою на алгоритм готує письмовий відгук на прочитану книжку (за власним вибором).	доповнює відповіді учнів; ставить запитання учасникам діалогу/полілогу; обстоює власну позицію; пояснює, що колективна дискусія може збагачувати власний читацький досвід, сприяє кращому розумінню змісту. Готує письмовий відгук на прочитану книжку (за власним вибором).	Підтверджує свої думки прикладами з тексту; пов'язує зміст прочитаного з власним життєвим досвідом. Бере активну участь у колективному обговоренні змісту прочитаного: поважає іншу точку зору; аргументовано доповнює відповіді учнів; предметно ставить запитання учасникам діалогу/полілогу; обстоює власну позицію; усвідомлює, що колективна дискусія може збагачувати власний читацький досвід, сприяє кращому розумінню змісту. Готує письмовий відгук на прочитану книжку (за власним вибором).
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	Досліджує і взаємодіє з медіапродукцією	<i>Учень/учениця має труднощі і припускається помилок після пояснення вчителя/коли:</i> розповідає про права дітей на одержання інформації; розрізняє особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції; створює медіапродукт за вибором;	<i>Учень/учениця за допомогою вчителя розповідає про права дітей на одержання інформації; розрізняє і пояснює особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції; створює медіапродукт за вибором; за допомогою вчителя створює рекламу за аналогією і з текстовою і</i>	<i>Учень/учениця за незначної допомоги вчителя розповідає про права дітей на одержання інформації; розрізняє і пояснює особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції; створює медіапродукт (кадри мультфільма, замітка до газети тощо) за вибором; за допомогою вчителя наводить приклади, де і як</i>	<i>Учень/учениця розповідає про права дітей на одержання інформації; розрізняє і пояснює особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції; створює медіапродукт (кадри мультфільма, замітка до газети, виступ на шкільному радіо тощо) за вибором; наводить приклади, де і як можна перевірити одержану інформацію;</i>

		за допомогою вчителя створює рекламу за аналогією і з текстовою ілюстраційною опорою, алгоритмом роботи; знаходить факти і думки про них; доводить власну думку, дотримуючись культури спілкування.	ілюстраційною опорою, алгоритмом роботи; знаходить факти і думки про них; доводить власну думку, дотримуючись культури спілкування.	можна перевірити одержану інформацію; створює рекламу за аналогією у групі; знаходить і пояснює різницю між фактами і думками про них; обстоює власну думку, дотримуючись культури спілкування.	створює рекламу за аналогією; знаходить і пояснює різницю між фактами і думками про них; обстоює власну думку, дотримуючись культури спілкування.
	Розрізняє і пояснює особливості передачі інформації у різних видах медіапродукції, знаходить і пояснює різницю між фактами і думками в них.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за шаблоном, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час відтворення інформації з тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні словесної та візуальної складових тексту.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвідношенні словесної та візуальної складових тексту.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність; здатний/здатна запропонувати власну структуру плану, таблиці, моделі.
	Перетворює та інсценізує прочитане; створює власні тексти	Змінює зміст прочитаного на основі запропонованого шаблону; з допомогою вчителя виконує елементарні	Фрагментарно змінює зміст прочитаного, створюючи текст з іншим змістом; фрагментарно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів,	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає

		завдання щодо зміни змісту прочитаного, потребує детального кількарязового їх пояснення; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з визначенням цілісності створеного тексту.	персонажів, імпровізує під час інсценізації, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного тексту; здатний/здатна зробити уточнення у власній роботі після допомоги вчителя; використовує стандартні рішення, відомі словесні та несловесні засоби під час створення власного тексту.	імпровізує під час інсценізації з незначною допомогою вчителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна внести уточнення до продукту власної творчості (за потреби); використовує стандартні рішення, спирається на власний досвід, використовує відомі словесні та несловесні засоби під час створення художнього твору.	персонажів, імпровізує під час інсценізації під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує зі словесними та несловесними засобами під час створення художнього твору, надаючи йому індивідуальних рис.
--	--	--	---	--	--

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з іноземних мов АНГЛІЙСЬКА МОВА

Характеристика результатів навчання учнів					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		початковий	середній	достатній	високий
<i>Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</i>	Сприймає іноземну мову на слух	Розпізнає окремі слова у повільному та чіткому мовленні, зазнаючи труднощі розуміння контексту навіть при повільнішому мовленні. Потребує більше повторень прослуханого, візуальної підтримки, допомоги вчителя та однокласників.	Розпізнає окремі слова та фрази в повільному та чіткому мовленні, може визначити тематику мовленнєвої ситуації за допомогою вчителя та однокласників. Потребує повторення прослуханого.	Розуміє контекст прослуханого в повільному та чіткому мовленні, опираючись на візуальну підтримку та більшу частину конкретної інформації, необхідної для виконання завдання.	Розуміє повільне та чітке мовлення з довгими паузами задля полегшення усвідомлення змісту почутого. Розуміє конкретну інформацію, необхідну для виконання завдання.
<i>Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду</i>	Читає іноземною мовою	Розпізнає окремі слова в тексті, труднощі розуміння виникають на рівні буквсполучень, має необхідність постійної підтримки вчителя для розуміння фраз і речень.	Розпізнає фрази та конструкції, труднощі виникають на рівні смислових зв'язків між словами у реченні. Потребує допомоги вчителя для виконання завдань.	Розуміє прості тексти, труднощі виникають на рівні сприйняття тексту як цілого. Потребує перечитування для розуміння прочитаного.	Розуміє короткі, прості тексти, читаючи їх пофразово, розпізнаючи знайомі імена, слова та основні фрази, перечитуючи за потреби.

<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови</i>	<i>Висловлюється іноземною мовою</i>	Відповідно реагує на деякі запитання та інструкції, потребує візуальних підказок та постійної підтримки вчителя. Дає однослівні відповіді на запитання. Робить спроби простих відповідей, допускаючись елементарних смислових помилок у рамках вивченого матеріалу.	Відповідно реагує на запитання та інструкції, потребує візуальних підказок та підтримки вчителя, робить спроби попросити про допомогу. Переважають однослівні відповіді на запитання виникають труднощі при спробах поєднувати їх у речення, допускається елементарних лексичних чи граматичних помилок у рамках вивченого матеріалу.	Відповідно реагує на більшість запитань та інструкцій, потребує ситуативної підтримки вчителя, вміє просити про допомогу. Продукує короткі фрази з ініціативи та мінімальної підтримки вчителя, роблячи паузи в мовленні. Реагує на власні помилки та може їх виправити.	Ставить і відповідає на прості запитання, ініціює і вербально реагує на прості твердження, які стосуються нагальних потреб і знайомих тем. Продукує короткі фрази з тематики мовленнєвої ситуації.
	<i>Взаємодіє письмово іноземною мовою</i>	Копіює письмову інформацію, пише знайомі короткі фрази. Правильно прописує прості слова, допускає помилки у правописі незнайомих слів.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем лише за зразком і за постійної підтримки вчителя. Правильно пише знайомі слова, допускає граматичні помилки при написанні зв'язного тексту.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем за зразком і за ситуативної підтримки вчителя. Правильно будує речення. Пише короткі фрази при складанні зв'язного тексту.	Надає базову інформацію в письмовій формі щодо знайомих тем. Правильно будує речення. Пише короткі речення при складанні зв'язного тексту.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів математичної освітньої галузі

МАТЕМАТИКА

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Читає, записує, утворює, порівнює багатоцифрові числа, визначає розрядний склад їх.	Знає необхідні математичні символи для позначення, порівняння та упорядкування результатів лічби об'єктів багатоцифровими числами	Утворює і порівнює багатоцифрові числа та упорядковує їх.	Використовує відповідні математичні символи для представлення життєвої ситуації.	Робить необхідні узагальнення, опираючись на дії з доволі великою кількістю об'єктів.
	Володіє навичкою усного і письмового множення і ділення багатоцифрових чисел.	Учень/учениця мають певні труднощі і припускаються помилок (більше 3/4 завдання) після пояснення вчителя. Повідомляє результат усних обчислень табличного і позатабличного множення і ділення багатоцифрових чисел	Учень/учениця потребують допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/2 завдання) після пояснення вчителя. Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та алгоритмів табличного і позатабличного множення і ділення	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/4 завдання) після пояснення вчителя. Виконує базові арифметичні операції табличного і позатабличного множення і ділення багатоцифрових чисел.	Учень/учениця не потребують допомоги вчителя, після пояснення вчителя помилок не припускаються. Пояснює/обґрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах, використовуючи табличне і позатабличне множення і ділення багатоцифрових чисел.

			багатоцифрових чисел		
	<i>Володіє навичкою усного й письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел.</i>	Учень/учениця мають певні труднощі і припускаються помилок (більше 3/4 завдання) після пояснення вчителя. Повідомляє результат усних обчислень додавання і віднімання багатоцифрових чисел	Учень/учениця потребують допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/2 завдання) після пояснення вчителя. Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та алгоритмів додавання і віднімання багатоцифрових чисел	Учень/учениця потребують незначної допомоги вчителя, припускаються помилок (більше 1/4 завдання) після пояснення вчителя. Виконує базові арифметичні операції додавання і віднімання багатоцифрових чисел	Учень/учениця не потребують допомоги вчителя, після пояснення вчителя помилок не припускаються. Пояснює/обґрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах, використовуючи додавання і віднімання багатоцифрових чисел
	<i>Читає і записує вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення, розв'язує рівняння, добирає розв'язок нерівності зі змінною.</i>	Учень/учениця мають значні утруднення у виконанні завдань, навіть після кількаразового пояснення вчителя, завдання виконує з опорою на індивідуальний матеріал чи алгоритми дій:: <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням	Учень/учениця за допомогою вчителя або за алгоритмами дій : <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками;	Учень/учениця за незначної допомоги вчителя: <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>розрізняє</i> істинні та хибні числові рівності й нерівності; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без	Учень/учениця самостійно <i>читає і записує</i> математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; <i>встановлює</i> відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; <i>розрізняє</i> істинні та хибні числові рівності й нерівності; <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; <i>застосовує</i> правила порядку виконання дій під час обчислень значень

		застосовує правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками; розв'язує рівняння на основі правил знаходження невідомого компонента арифметичної дії та іншими способами; розрізняє числові нерівності та нерівності зі змінною	розв'язує рівняння на основі правил знаходження невідомого компонента арифметичної дії та іншими способами; розрізняє числові нерівності та нерівності зі змінною	дужок та з дужками; пояснює сутність понять «рівняння», «розв'язок рівняння»; розв'язує рівняння на основі правил знаходження невідомого компонента арифметичної дії та іншими способами; розрізняє числові нерівності та нерівності зі змінною	виразів без дужок та з дужками; розуміє сутність понять «рівняння», «розв'язок рівняння»; розв'язує рівняння на основі правил знаходження невідомого компонента арифметичної дії та іншими способами; розрізняє числові нерівності та нерівності зі змінною; знаходить окремі розв'язки нерівності зі змінною зручним для себе способом
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	Аналізує текст задач вивчених видів, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язування, розв'язує задачу, прогнозує і перевіряє розв'язок.	Читає і осмислює різні за обсягом та складністю фрагменти текстів математичного змісту з метою створення відповідної математичної моделі для розв'язання життєвої ситуації.	Представляє отриманий результат розв'язання проблемної ситуації у вигляді графіків, таблиць, діаграм, рисунків, рівнянь тощо.	Вибудовує план дій (стратегії) з використання математики для розв'язування проблемних ситуацій, що виникають у житті.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує сформульоване припущення.
Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач		Читає й осмислює висловлювання, запитання, завдання, об'єкти або їх зображення для подальшого формування математичної моделі розв'язання життєвої ситуації.	Розуміє зв'язок між контекстом проблемної ситуації й представленням її математичного розв'язання.	Використовує відповідні символи, формули, діаграми і стандартні моделі для розв'язування життєвої ситуації зручним для себе способом.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує обраний спосіб розв'язання життєвої ситуації, висновку чи узагальнення.
Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання		Визначає необхідні дані для розв'язання життєвої ситуації, робить можливі припущення/прогнози.	Розрізняє початкові дані та шукані результати, необхідні для	Досліджує різні способи розв'язання проблемної ситуації, визначає найбільш раціональний, робить	Обґрунтовує/ аргументує/ оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації;

навчальних і практичних задач			розв'язання проблемної ситуації.	узагальнення за результатами виконаної роботи.	здійснює перевірку правильності розв'язання проблемної ситуації, виявляє та виправляє помилки самостійно або з допомогою вчителя.
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур. Обчислює периметр, площу геометричної фігури	Знає, як створити з геометричних фігур обрану конструкцію, дотримуючись інструкції. За допомоги вчителя розповідає про периметр, площа многокутника; після пояснення припускається помилок у обчисленні периметра, площі прямокутника (квадрата) в навчальних ситуаціях.	Вміє пояснити процес створення обраної чи заданої конструкції з відомих геометричних фігур. За допомоги вчителя розповідає про периметр, площу многокутника; користується формулою обчислення периметра, площі прямокутника (квадрата) в навчальних ситуаціях.	Відображає зв'язки між різними частинами конструкції у побудованих фігурах самостійно або завдяки інформації, отриманої з інструкції. За незначної допомоги вчителя пояснює сутність периметра, площі многокутника; користується формулою обчислення периметра, площі прямокутника (квадрата) в навчальних і практичних ситуаціях	Перевіряє та визначає, чи відповідає сконструйована фігура вимогам завдання. розуміє сутність периметра, площі многокутника; користується формулою обчислення периметра, площі прямокутника (квадрата) в навчальних і практичних ситуаціях
		Знає про різні математичні інструменти, що можуть допомогти при виконанні завдання.	Шукає серед заданих зображень такі фігури складної конфігурації, у яких можна розпізнати відомі геометричні фігури.	Використовує відомі математичні інструменти для розпізнавання знайомих геометричних фігур чи їх зображень у фігурах складної конфігурації.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує обраний спосіб математичного розв'язання поставленої проблеми.
		Обирає маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.	Пояснює вибір заданого маршруту пересування.	Представляє в математичній формі життєву ситуацію з	Самостійно планує маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.

				орієнтації на площині і в просторі.	
	Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами, користується приладами для вимірювання. Робота з даними	Виділяє у проблемній ситуації відомі величини, якими потрібно оперувати при виконанні відповідних арифметичних операцій.	Розробляє план дій для математичного розв'язання проблемної ситуації.	Виконує математичні обчислення найбільш зручним для себе способом.	Оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації, робить відповідні висновки.
		Зчитує дані з таблиць, схем, графіків, діаграм.	Представляє дані за допомогою таблиць, схем, графіків та діаграм.	Використовує інформацію, яка представлена в різних формах, для розв'язання проблемних ситуацій.	Досліджує можливі способи розв'язування проблемної ситуації, представленої в різних формах та вибирає оптимальний.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Підприємливість та етична поведінка для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту</i>	<i>Розрізняє першочергові та другорядні потреби, пояснює важливість помірності у споживанні товарів та послуг, планує конкретні дії для задоволення власних потреб.</i>	Відчуває труднощі з визначенням короткострокових та довгострокових цілей.	Ставить короткострокові цілі та планує конкретні дії щодо їх досягнення.	Прогнозує дії, необхідні для досягнення цілей, для задоволення власних потреб та потреб інших, спираючись на власний досвід.	Свідомо окреслює власну мету на конкретний період життя і прогнозує можливі ризики.
		Розуміє вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює користь для здоров'я та добробуту людини природних та матеріальних ресурсів.	Рационально використовує наявні природні ресурси повсякденному житті; пропонує рішення щодо економії грошей, матеріальних цінностей та природних ресурсів.
<i>Турбота про особисте здоров'я і безпеку, реагування на діяльність, яка становить загрозу для власного життя, здоров'я, добробуту та інших осіб</i>	<i>Пояснює, від чого залежить безпека в довкіллі; описує можливі ризики поведінки на прикладах.</i>	Розпізнає з деяким утрудненням ситуації, які несуть ризик для життя та здоров'я. Разом із дорослим описує поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Відтворює модель поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідому поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідомий вибір способу поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я в нових нестандартних ситуаціях або зменшує їх.
	<i>Моделює звернення по допомогу в різні служби у разі небезпечних ситуацій, пояснює можливі наслідки та свої дії.</i>	Описує, як діяти в повсякденних ситуаціях без загрози для здоров'я, безпеки та добробуту; пояснює як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, відчуває труднощі з поясненням, від чого	Описує (за зразком), як діяти в повсякденних ситуаціях з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; за допомогою вчителя моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх	Самостійно або за потреби з допомогою вчителя моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх вирішення, як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, Самостійно розв'язує проблемну ситуацію з користю для здоров'я,	Аналізує, класифікую та узагальнює знання та уміння щодо ситуацій, які несуть користь для здоров'я, добробуту та безпеки; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, у громадських місцях;

		залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях.	вирішення, як звернутися в різні служби у разі небезпечної ситуації, пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях; разом з вчителем пояснює ризики і наслідки небезпечних ситуацій.	безпеки та добробуту; пояснює ризики і наслідки небезпечних ситуацій; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, громадських місцях.	ділиться досвідом з іншими людьми.
--	--	--	--	---	------------------------------------

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з громадянської та історичної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідомстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Встановлення зв'язків між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснення значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій)</i>	<i>Пояснює на прикладах, що означає бути громадянином України; досліджує історію свого роду, села/міста, рідного краю, презентує результати.</i>	Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, але не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки і залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.

Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття	Розповідає про відомі історичні події, пам'ятки природи та культури, видатних людей, пояснює їх вплив на життя людей/збереження довкілля.	Називає 1-2 пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України; 1-2 важливі для українців події, які вивчалися; впізнає пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості / України на фото та історичні події за описом, іноді з допомогою вчителя.	Називає 3-5 пам'яток культури та історичних пам'яток рідної місцевості/ України, які вивчалися; розповідає 2-3 реченнями про важливі для українців події на основі матеріалів підручника.	Висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців події, які вивчалися; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника; ставить питання на усвідомлення впливу важливих для громадян України подій на сучасність.	Вільно висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців подій, виявляє особисту позицію щодо них; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника та додаткових джерел; ставить питання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між історичними подіями та сучасністю.
		Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, але не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки і залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.
		Називає окремих представників поколінь	Розповідає про життя попередніх поколінь у	Висловлює у хронологічній	Вільно висловлює власні думки про

		у своїй родині; з допомогою вчителя розкриває зв'язки між теперішніми та попередніми поколіннями в родині.	своїй родині, почасти порушуючи хронологічну послідовність; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	послідовності власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, обґрунтовуючи окремими прикладами з життя; визначає спільне та відмінне в житті теперішніх поколінь із попередніми.	життя попередніх поколінь у своїй родині, аргументує прикладом власні відповіді; користується більш ніж одним джерелом інформації; пов'язує зміни в житті теперішніх і попередніх поколінь, відомих у своїй родині, із загальним історичним контекстом, спираючись на матеріали підручника.
		Наводить приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, надані в підручнику; не завжди розпізнає приклади поведінки, приятної / шкідливої до/для довкілля.	Підбирає приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; розпізнає приклади поведінки, приятної / шкідливої до/для довкілля, не завжди визначає її наслідки.	Висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, наводить окремі приклади на їх підтвердження; розпізнає приклади поведінки, приятної / шкідливої до/для довкілля, визначає її наслідки, виявляє особисту позицію щодо них.	Вільно висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, аргументує прикладом власні відповіді; оцінює вплив діяльності людини на довкілля у своїй місцевості, Україні з різних поглядів.
<i>Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та</i>	<i>Пояснює свої права та обов'язки в сім'ї, в школі, громадських місцях, аргументовано визначає перевагу добрих взаємин над конфліктами.</i>	Пояснює правила поведінки в публічних місцях, не завжди розпізнає випадки їх порушення.	Дотримується правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях як проблемну ситуацію, може пояснити, як потрібно діяти	Обґрунтовує необхідність дотримання правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях, пропонує різні	Аналізує та оцінює відповідність поведінки (людей / персонажів) у публічних місцях встановленим правилам; висуває гіпотези про можливість

<i>діяльності людей на нього</i>			(залучаючи дорослих) у відповідних ситуаціях.	способи протидії (із залученням дорослих); бере участь в обговоренні правил поведінки в публічних місцях.	удосконалення раніше встановлених правил поведінки в публічних місцях та ініціює, за потреби, зміни.
		Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, іноді з допомогою вчителя; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, проте не завжди може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; у співпраці з учителем укладає маршрути прогулянок/подорожей /екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, висловлює власні думки про їхню важливість, наводить окремі приклади на їх підтвердження.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; ініціює, за підтримки вчителя, прогулянки/подорож і/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, за самостійно укладеним маршрутом.
<i>Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості</i>		Описує свої риси характеру, моральні якості з допомогою вчителя; розповідає про свої мрії, однак має нечіткі уявлення про те, як їх здійснити.	Визначає свої риси характеру, моральні якості самостійно; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою .	Пояснює, як його/її риси характеру, моральні якості впливають на поведінку в різноманітних ситуаціях; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, та визначає необхідні ресурси.	Критично оцінює як інші люди сприймають його/її риси характеру, моральні якості; аналізує, які якості йому / їй потрібні для здійснення своєї мрії; визначає різні варіанти дій, які приведуть до досягнення мрій, та оцінює ризики, пов'язані з їх

					вибором.
		Називає права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; з допомогою вчителя визначає послідовність дій у випадку, коли його чи інших осіб ображають та/або принижують.	Пояснює, чому кожен зобов'язаний поважати права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; користуючись алгоритмом, може пояснити, як потрібно діяти, коли їх або інших осіб ображають та/або принижують.	Висловлює власні думки про те, що права необхідні кожній людині для гідного існування, наводить окремі приклади на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі, коли його або інших осіб ображають та/або принижують.	Обґрунтовує необхідність дотримання прав дитини, наводить приклади; пояснює, що потрібно робити іншим дітям у ситуаціях, коли їх ображають та/або принижують.
		Погоджується з тим, що важливо приймати кожному людину як неповторну та рівну іншим; не завжди розпізнає ситуації некоректного спілкування.	Дотримується поглядів, що важливо приймати кожному людину як неповторну та рівну іншим; не завжди знаходить приклади, щоб проілюструвати важливість рівності між людьми; користуючись алгоритмом пояснює як діяти в ситуації некоректного спілкування.	Висловлює власні думки про важливість прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим, наводить окремі приклади поведінки персонажів та життєвих ситуацій на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі некоректного спілкування.	Аргументовано висловлюється щодо важливості прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим; допомагає іншим зрозуміти, як діяти в ситуаціях некоректного спілкування.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів інформатичної освітньої галузі

ІНФОРМАТИКА

Характеристика результатів навчання

Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Створення інформаційних продуктів та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них	Створює інформаційні продукти (текст, графічне зображення, презентацію) у програмних середовищах.	Ситуативно визначає логічну послідовність подій; обирає завершення для висловлювань з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в деяких способах подання; називає види алгоритмів.	Визначає логічну послідовність подій; заповнюючи пропуски, завершує висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; обирає тип алгоритму на основі його словесного опису.	Визначає логічну послідовність подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в різних способах подання; обирає тип алгоритму на основі словесного опису задач.	Виправляє помилки в логічній послідовності подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «що буде, якщо змінити порядок інструкцій?»; розпізнає алгоритми в різних способах подання під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми для розв'язання простих задач.
		Відтворює надану програму в навчальному середовищі.	Вносить прості зміни в надану програму в навчальному середовищі.	Створює просту програму в навчальному середовищі на основі наданого алгоритму.	Налагоджує просту програму в навчальному середовищі.
		Називає блоки команд навчального середовища.	Визначає блоки команд, за допомогою яких можна розв'язати задачу.	Укладає блоки команд у правильному порядку із незначною допомогою вчителя.	Укладає блоки команд у правильному порядку для розв'язання задач.
		Створює прості інформаційні продукти на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії.	Створює прості інформаційні продукти за алгоритмом чи інструкцією.	Створює прості інформаційні продукти із незначною допомогою вчителя.	Створює прості інформаційні продукти, поєднуючи текст, зображення, звук тощо.

		Не виявляє бажання та ініціативи виконувати роль у груповій роботі; виконує завдання за наданим планом чи інструкцією.	Епізодично демонструє позитивні емоції при виконанні ролі у групі; складає план виконання знайомого завдання з незначною допомогою вчителя.	Виявляє інтерес до виконання різних ролей у групі; складає план виконання роботи з допомогою вчителя.	Виявляє ініціативність при виконанні різних ролей у групі; уточнює план виконання роботи за потреби.
Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці, самостійного опанування новими вміннями	Використовує цифрові прилади для виконання навчальних завдань.	Користується знайомими цифровими пристроями з допомогою вчителя; називає окремі складові комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у засвоєній послідовності; називає функції окремих складових комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у стандартних ситуаціях; називає функції складових доступної комп'ютерної системи.	Обирає зручний для себе спосіб та впевнено користується знайомими цифровими пристроями; пояснює роботу комп'ютерної системи.
		Звертається за допомогою при виявленні апаратних та програмних збоїв; використовує знайомі комп'ютерні програми на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Повідомляє про виявлені апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми в засвоєній послідовності.	Визначає прості апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми з незначною допомогою вчителя.	Висуває гіпотези щодо виявлених апаратних та програмних збоїв; досліджує доступні комп'ютерні програми.
		Розпізнає гіперпосилання на веб-сторінках; використовує онлайн ресурси на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Переміщується веб-сторінками за вказаними гіперпосиланнями; використовує онлайн ресурси в засвоєній послідовності.	Переміщується знайомими веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси з незначною допомогою вчителя.	Переміщується веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси для спільної діяльності та обміну думками.

<i>Усвідомлення наслідків використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримання етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії</i>	<i>Збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв відповідно до навчальної мети, використовує онлайн середовища для спільної діяльності й обміну думками, дотримується безпечної поведінки під час онлайн-спілкування.</i>	Наводить приклади необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; називає правила безпечної поведінки онлайн.	Називає можливі наслідки необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; наводить приклади та наслідки дотримання і порушення погоджених правил поведінки онлайн.	Називає способи поведінки для уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн з епізодичною допомогою дорослих.	Дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.
		Наводить окремі приклади позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Наводить окремі приклади наслідків позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Розрізняє позитивну і негативну поведінку в цифровому середовищі.	Розрізняє прийнятну та неприйнятну поведінку в цифровому середовищі.
		Позначає ідеї та матеріали як запозичені після допомоги вчителя.	Позначає запозичені ідеї та матеріали.	Вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує.	Цитує та вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує і не дає списувати.
	<i>Складає лінійні алгоритми на основі їх опису, отримує очікуваний результат дій виконавця за складеним алгоритмом.</i>	Розпізнає лінійні алгоритми на основі їх опису, за допомогою вчителя моделює дії виконавця у поданому алгоритмі.	Складає за допомогою вчителя, зорових опор лінійний алгоритм за описом, припускається помилок в отримуваних очікуваних результатів дій виконавця, виправляє помилки після додаткового пояснення вчителя.	Складає за незначної допомоги вчителя, лінійний алгоритм за його описом, передбачає очікувані результати дій виконавця.	Самостійно складає лінійний алгоритм за власним планом і задумом. Висуває гіпотези і прогнозує очікувані результати дій виконавця за складеним алгоритмом.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з технологічної освітньої галузі ТЕХНОЛОГІЇ ТА ДИЗАЙН

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідості досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Втілення творчого задуму в готовий виріб</i>	<i>Планує послідовність виготовлення виробу за власно обраними технологіями обробки матеріалів та виготовляє його.</i>	Виконує за зразком технологічні операції з метою виготовлення виробу.	З допомогою дорослих обирає об'єкт праці та планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Спільно із однокласниками обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат; намагається спланувати послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат власної діяльності; самостійно планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.
		Виконує прості геометричні зображення.	З допомогою дорослих читає геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.	Читає геометричні зображення та аналізує з допомогою однокласників.	Читає та аналізує графічні зображення; виконує прості геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.
		Називає матеріали та технології, за допомогою яких виготовлено виріб.	Спільно з дорослими добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Спільно з однокласниками добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Самостійно добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.
		Знає 2-3 технології для оздоблення готових виробів.	З допомогою дорослих конструює та виготовляє виріб з готових елементів.	Спільно із однокласниками моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.	Моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.
		З допомогою дорослих представляє результат колективної роботи.		Спільно із однокласниками представляє результат роботи.	Представляє одержаний результат власної або колективної діяльності та намагається оцінити його.
		Знає назви технологічних	Знає принцип виконання простих	Із допомогою дорослих виконує прості	Самостійно виконує прості технологічні операції

		операцій традиційних та сучасних ремесел.	технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.	традиційних та сучасних ремесел.
		Називає технології традиційних та сучасних ремесел.	Описує принципи застосування технологій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.
<i>Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує</i>	Планує та виконує трудові дії щодо самообслуговування, у тому числі ремонтує книжки, пришиває гудзики, сервірує стіл тощо.	Називає послідовність дій, які здійснює у побуті.	Спільно із дорослими складає план послідовних дій на день у власному побуті.	Планує власні дії у побуті та намагається дотримуватися плану.	Планує та виконує дії у власному побуті.
		Називає найпростіші побутові прилади. Знає правила організації робочого місця.	Із допомогою дорослих використовує найпростіші побутові прилади. Формулює правила безпечної організації робочого місця.	Спільно із однокласниками використовує найпростіші побутові прилади. Організовує робоче місце відповідно до визначених завдань.	Безпечно використовує найпростіші прилади у побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до визначених потреб та завдань.
		Знає правила безпечної роботи із найпростішими інструментами та пристосуваннями.	Знає та намагається застосовувати правила безпечної роботи з інструментами та пристосуваннями.	Спільно із однокласниками використовує інструменти та пристосування із дотриманням безпечних прийомів праці.	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань.
<i>Ефективне використання природних матеріалів, турбота про навколишній світ</i>	Організовує робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань, дотримується безпечних прийомів праці.	Називає матеріали для виготовлення виробу.	Називає матеріали та з допомогою дорослих намагається розрахувати їх кількість для виготовлення виробу.	Із допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.	З допомогою дорослих або самостійно розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.
		Знає основні правила сортування відходів.	Спільно з однокласниками сортує відходи, дотримуючись правил.	Намагається ощадно використовувати матеріал для виготовлення виробу.	Ощадно використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючись відповідних правил.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва</i>	Створює варіанти запропонованих художніх образів засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами	Створює невиразні художні образи з опорою на зразок.	Створює художні образи за підтримки вчителя. Виявляє несформовані навички експериментування	Володіє умінням створювати художні образи, застосовуючи для цього запропоновані техніки та виражальні засоби образотворчого мистецтва.	Володіє умінням створювати переконливі художні образи, вільно застосовуючи для цього опановані техніки та виражальні засоби образотворчого мистецтва.
		Потребує сторонньої підтримки для вибору матеріалів та технік.	Невпевнено добирає матеріали та техніки для реалізації творчого задуму.	Виявляє сформовану здатність до експериментування	Сміливо експериментує, імпровізує, самостійно добираючи матеріали та техніки для максимальної реалізації задуму.
		Невідповідно застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності.	Частково застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності.	Демонструє стабільний прогрес в опануванні основних умінь та навичок. Підхід до застосування тематичного матеріалу у художньо-практичній діяльності є достатньо творчим.	Самостійно і творчо застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності. Вміє перевтілюватися в запропонований образ.

<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір з використанням мистецької термінології</i>	Намагається висловити емоційно – естетичне ставлення до творів мистецтва.	Виявляє прагнення до інтерпретації та аналізу творів мистецтва. Під час інтерпретації творів спирається на судження інших.	Володіє навичками аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.	Має сформовані навички аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.
		Частково розпізнає жанри музичного та образотворчого мистецтва за характерними ознаками .	Потребує допомоги учителя у використанні засвоєних термінів і понять для вербальної характеристики твору.	Наводить приклади на підтвердження власних суджень. Розпізнає різновиди образотворчого та музичного мистецтва за характерними виражальними засобами.	Висловлює оригінальні судження, аргументує висновки, наводить приклади та аналогії. Вільно використовує засвоєні терміни і поняття для вербальної характеристики творів мистецтва.
		Має елементарний розвиток художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення розвинене слабо.	Має достатньо розвинене художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення високо розвинене.
<i>Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво</i>	<i>Створює варіанти запропонованих художніх образів засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами</i>	Унікає можливостей для самовираження через творчість, презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Бере пасивну участь у колективних творчих проєктах.	Виявляє несформований творчий підхід до презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Формально виконує поставлені завдання.	Прагне до активного самовираження через творчість. Самостійно презентує та оцінює результати власної творчої діяльності.	Із задоволенням і творчо презентує та оцінює власні доробки та результати творчої діяльності. Бере активну участь у різних видах творчої діяльності. Цікавиться та успішно долучається до мистецьких подій закладу, міста, країни, світу.

		Усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан на елементарному рівні.	Частково усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля. Не уміє самостійно застосовувати способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює переваги колективної та групової роботи. Бере участь у мистецьких заходах. Прагне до естетичного перетворення довкілля та добирає способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює та прагне використовувати можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.
--	--	---	--	--	--

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідомстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва</i>	<i>Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір з використанням мистецької термінології</i>	Намагається висловити емоційно – естетичне ставлення до творів мистецтва.	Виявляє прагнення до інтерпретації та аналізу творів мистецтва. Під час інтерпретації творів спирається на судження інших.	Володіє навичками аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.	Має сформовані навички аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.
		Частково розпізнає жанри музичного та образотворчого мистецтва за характерними ознаками .	Потребує допомоги учителя у використанні засвоєних термінів і понять для вербальної характеристики твору.	Наводить приклади на підтвердження власних суджень. Розпізнає різновиди образотворчого та музичного мистецтва за характерними виражальними засобами.	Висловлює оригінальні судження, аргументує висновки, наводить приклади та аналогії. Вільно використовує засвоєні терміни і поняття для вербальної характеристики творів мистецтва.
		Має елементарний розвиток художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення розвинене слабо.	Має достатньо розвинене художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення високо розвинене.
<i>Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтв і знання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво</i>	<i>Співає виразно, відтворює запропоновані ритми (соло та в групі), імпровізує з ритмами.</i>	Уникає можливостей для самовираження через творчість, презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Бере пасивну участь у колективних творчих проєктах.	Виявляє несформований творчий підхід до презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Формально виконує поставлені завдання.	Прагне до активного самовираження через творчість. Самостійно презентує та оцінює результати власної творчої діяльності.	Із задоволенням і творчо презентує та оцінює власні доробки та результати творчої діяльності. Бере активну участь у різних видах творчої діяльності. Цікавиться та успішно долучається до мистецьких подій закладу, міста, країни, світу.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів фізкультурної освітньої галузі
Фізична культура
4 клас

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідощті досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Заняття руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях	Пояснює значення фізичного навантаження і загартовування для організму людини та виховання сили волі	Епізодично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури та позакласних заняттях.	Систематично займається фізичними вправами на уроках фізичної культури, позакласних та позашкільних формах фізичного виховання.
		Виконує основні життєво необхідні рухові дії в стандартних умовах.	Виконує життєво необхідні рухові дії різними способами.	Виконує життєво необхідні рухові дії з диференціацією їх параметрів за завданням вчителя (швидше-повільніше, вище-нижче тощо).	Ефективно виконує життєво необхідні рухові дії різними способами (зокрема з предметами) у варіативних умовах (зокрема ігрових та змагальних, з предметами).
Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості	Добирає і виконує фізичні вправи з різних видів спорту, дотримуючись правил безпеки, здійснює самоконтроль самопочуття у процесі виконання фізичних вправ.	Розпізнає фізичні вправи для розвитку різних фізичних якостей.	Називає фізичні вправи для розвитку окремих фізичних якостей за зразком учителя.	Називає фізичні вправи для розвитку окремих фізичних якостей.	Визначає фізичні вправи для гармонійного розвитку фізичних якостей після оцінки учителем фізичного стану учня.
		Констатує зміни самопочуття під час фізичного вправління на вимогу вчителя.	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями.	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями. Володіє	Ініціативно контролює самопочуття до, під час, після виконання фізичних вправ та оцінює його за відповідними критеріями. Володіє

				об'єктивними (частота серцевих скорочень, частота дихання) способами самоконтролю за власним фізичним станом.	декількома прийомами визначення частоти серцевих скорочень (на скроневої, променевої, сонній артерії, у місці серцевого поштовху) та способом визначення частоти дихання в процесі самоконтролю за власним фізичним станом.
		Демонструє стабільність показників розвитку фізичних якостей при зниженні окремих.	Демонструє стабільність показників фізичної підготовленості.	Демонструє позитивну динаміку показників окремих фізичних якостей при стабільності інших.	Демонструє позитивну динаміку показників фізичної підготовленості.
<i>Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія</i>	Дотримується правил проведення рухливих ігор та естафет, співпереживає за результат команди.	Безініціативно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності за вимогою учителя.	З урахуванням різних обставин нерегулярно, але активно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності.	Активно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності незалежно від зовнішніх та внутрішніх обставин.	Активно та ефективно взаємодіє з однолітками для досягнення спільних командних цілей під час рухової діяльності незалежно від зовнішніх та внутрішніх обставин.
		В цілому дотримується правил безпеки під час рухової діяльності з можливими незначними порушеннями під впливом емоцій.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності та спонукає до безпечної поведінки інших учнів.	Систематично дотримується правил безпеки під час рухової діяльності, спонукає до безпечної поведінки інших учнів та ініціює правила безпеки в конкретній ситуації.
		Дотримується правил чесної гри після зауваження учителя чи учнів.	Дотримується правил чесної гри після зауваження учителя чи учнів.	Систематично дотримується правил чесної гри.	Систематично дотримується правил чесної гри та спонукає до цього інших.

			учнів та закликає інших їх додержуватися.		
		Вміє боротися, але подекуди проявляє пасивність. Гідно поводить у разі виграшу. Приймає поразку після бесіди з учителем.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу. Приймає поразку після бесіди з учителем.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу чи поразки.	Вміє боротися, гідно поводить у разі виграшу чи поразки та підбадьорює інших.

